

Nervový systém

základní funkční jednotka neuron
vzrušivost a vodivost

neuroglie nutritivní, podpůrná a
obranná funkce

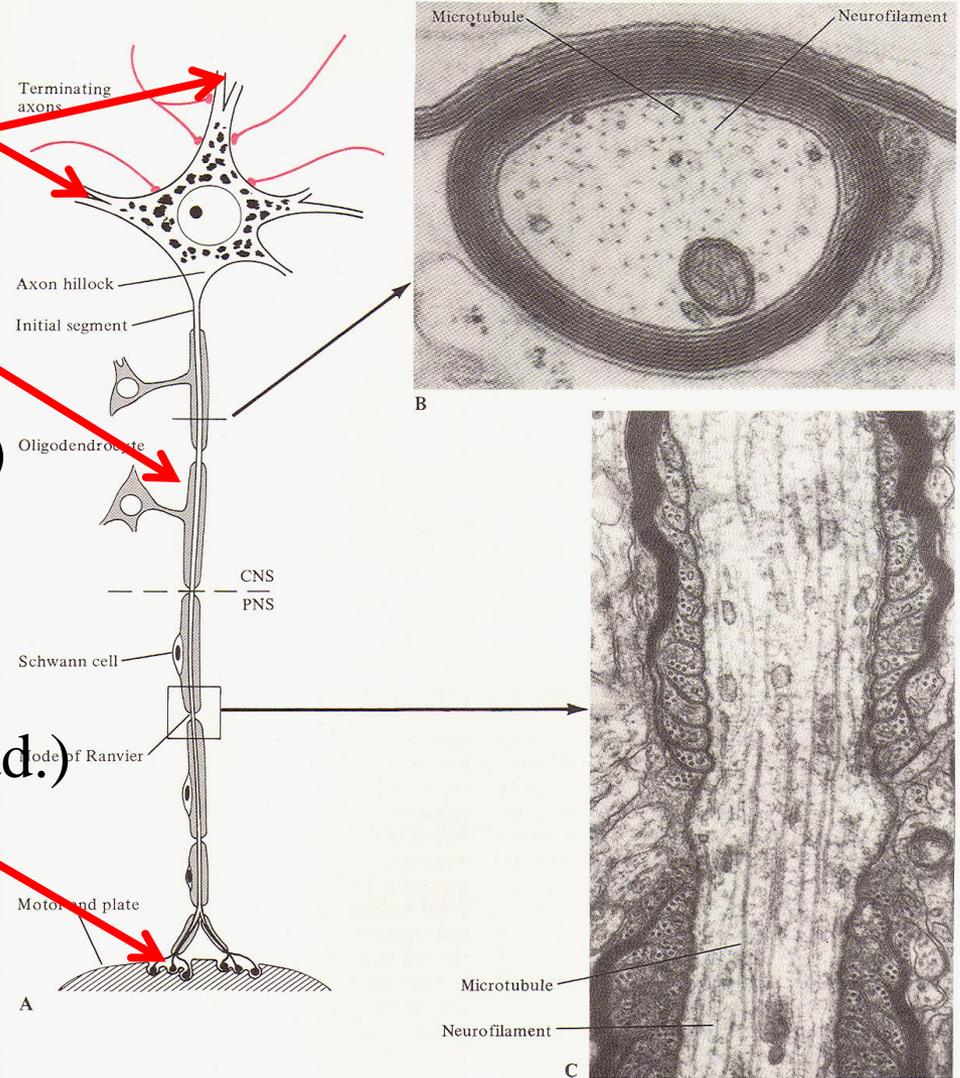
Neuron – tělo a výběžky

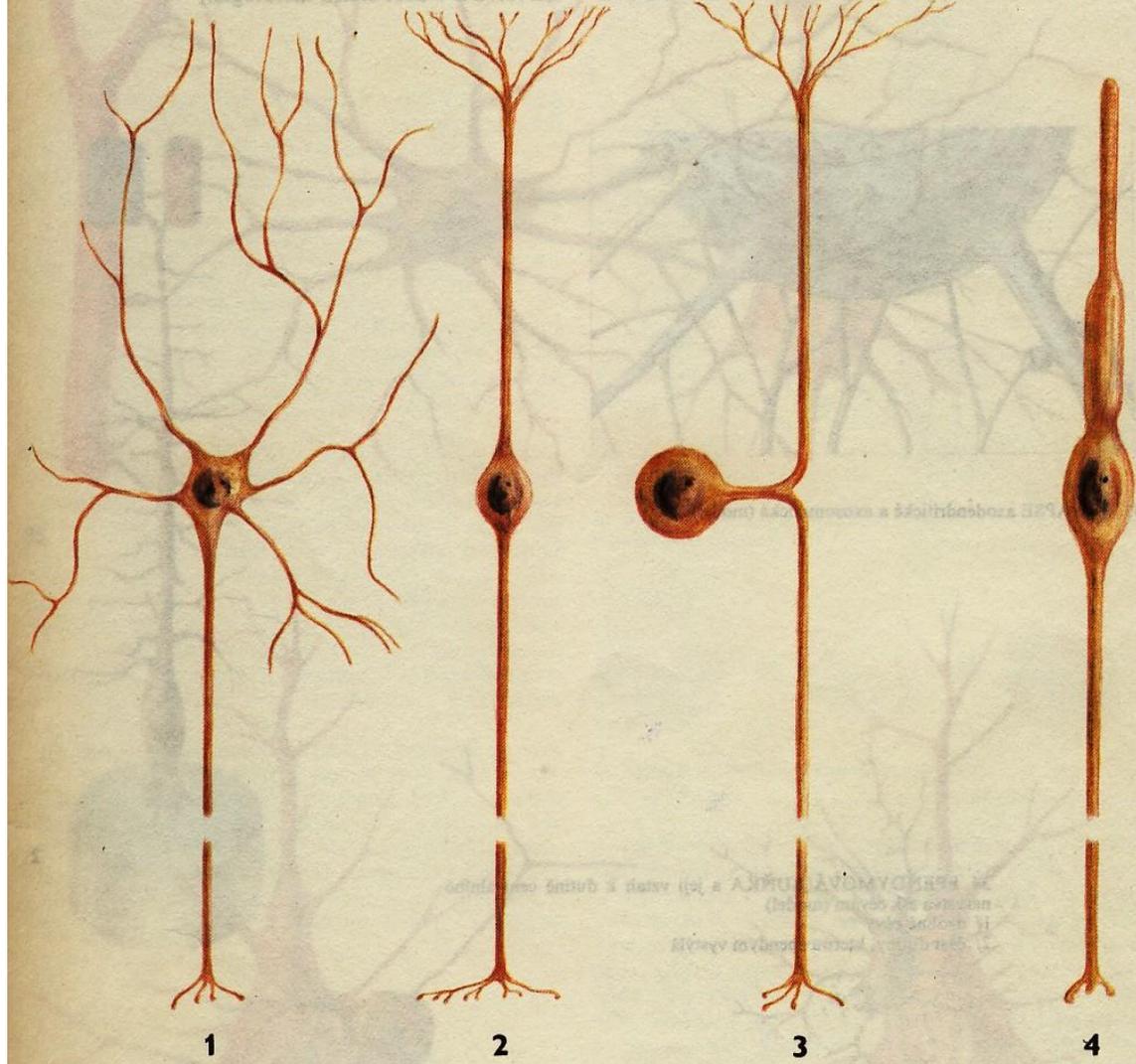
Dendrit (y)-dostředivě

Neurit= axon-odstředivě

Myelinová pochva- (bílá)

Synapse – mediátory=
Neurotransmitery
(acetylcholin, adrenalin atd.)

32. TYPY NEURONŮ podle počtu a úpravy dendritů
 1/ multipolární neuron
 2/ bipolární neuron

3/ pseudounipolární neuron
 4/ adrenergetický neuron (smyslová buňka sítnice oka)

„T“ buňka-sensitivita

Centrální nervový systém - CNS

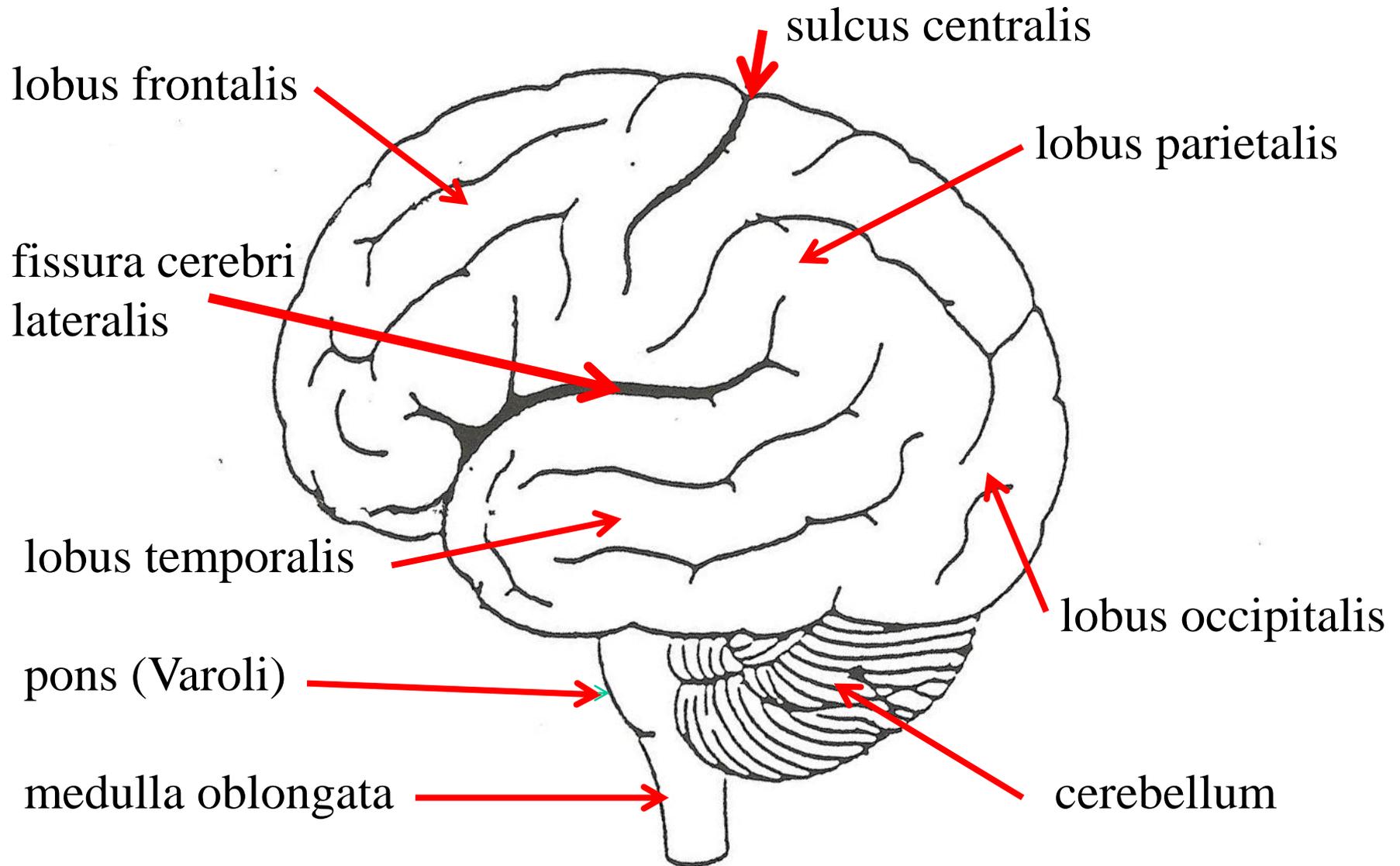
1. Medulla spinalis – hřbetní mícha

2. Cerebrum – mozek

Těla neuronů-šedá hmota (cortex,
bazální ganglia, jádra)

Dendrity a axony – bílá hmota
(nervové dráhy, commissury)

1. Cerebrum mozek

Sagitální řez mozkiem

sulcus centralis

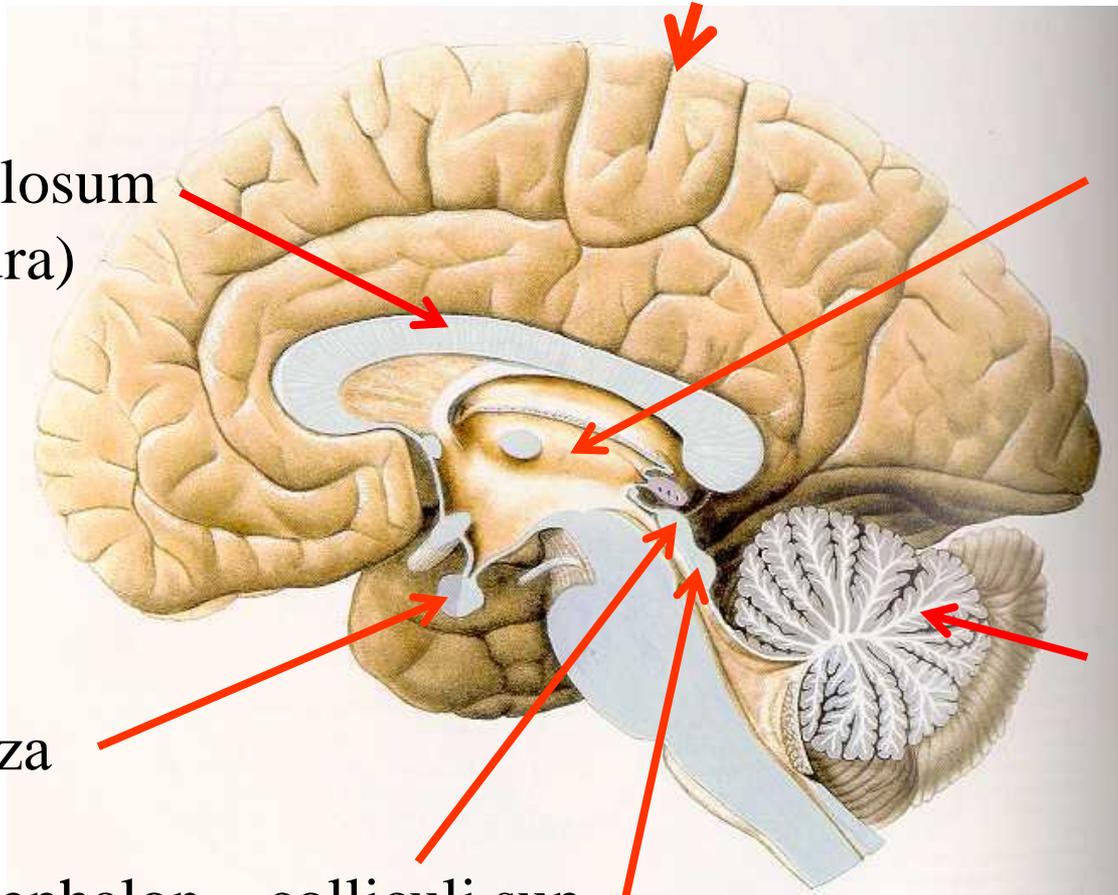
Corpus callosum
(commissura)

thalamus

Hypofýza

Cerebellum
arbor vitae

Mesencephalon – colliculi sup.
colliculi inf.

Hlavové nervy

I. n. olfactorius

II. n. opticus

III. n. oculomotorius

IV. n. trochlearis

V. n. trigeminus

V.1.n. ophthalmicus

V.2 n. maxillaris

V.3 n. mandibularis

VI. n. abducens

VII. n. facialis

VIII. n. vestibulocochlearis

seu n. statoacusticus

IX. n. glossopharyngeus

X. n. vagus

XI. n. accessorius

XII. n. hypoglossus

Baze mozku

rových

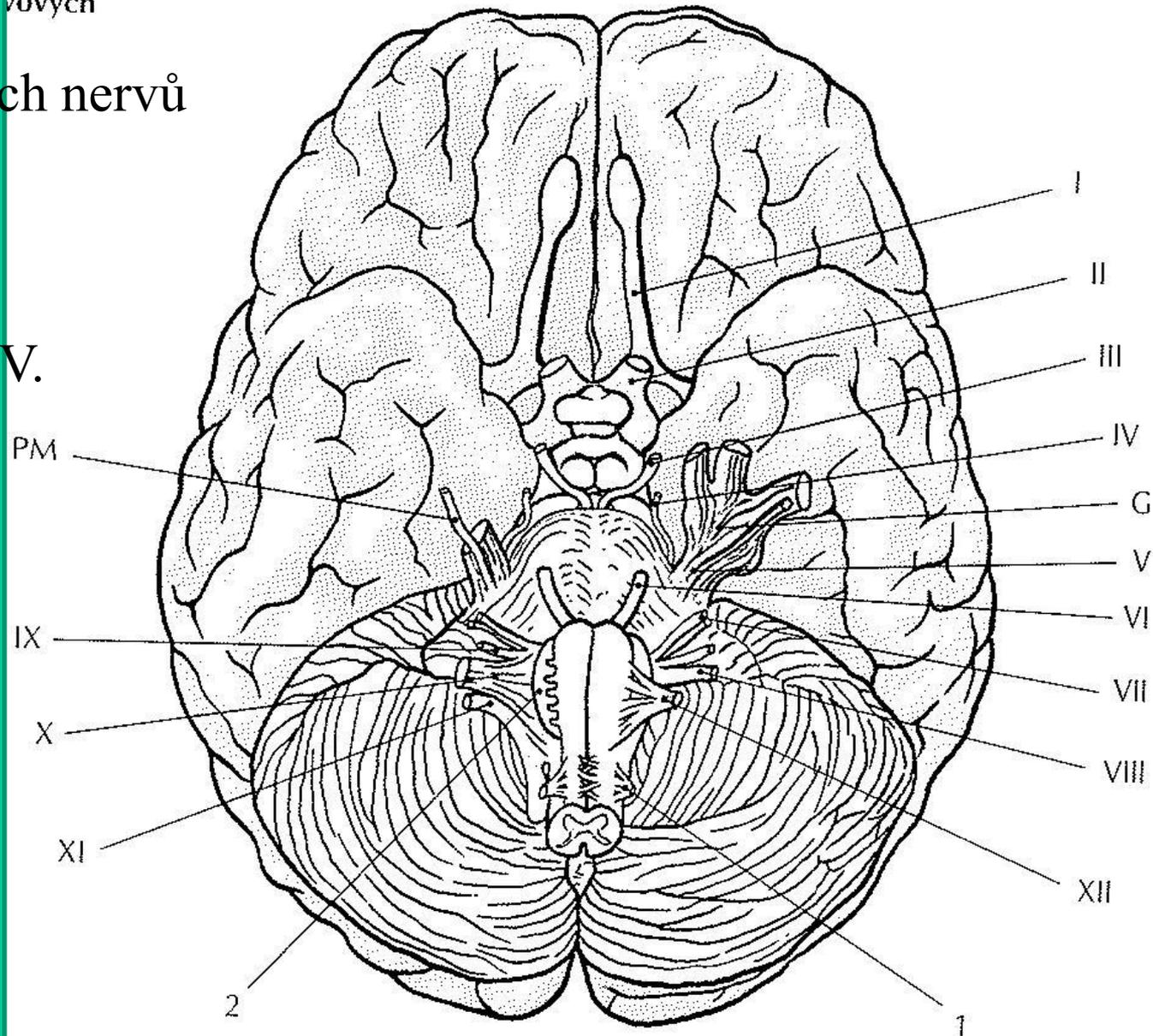
Výstupy hlavových nervů

G-ganglion n.V.

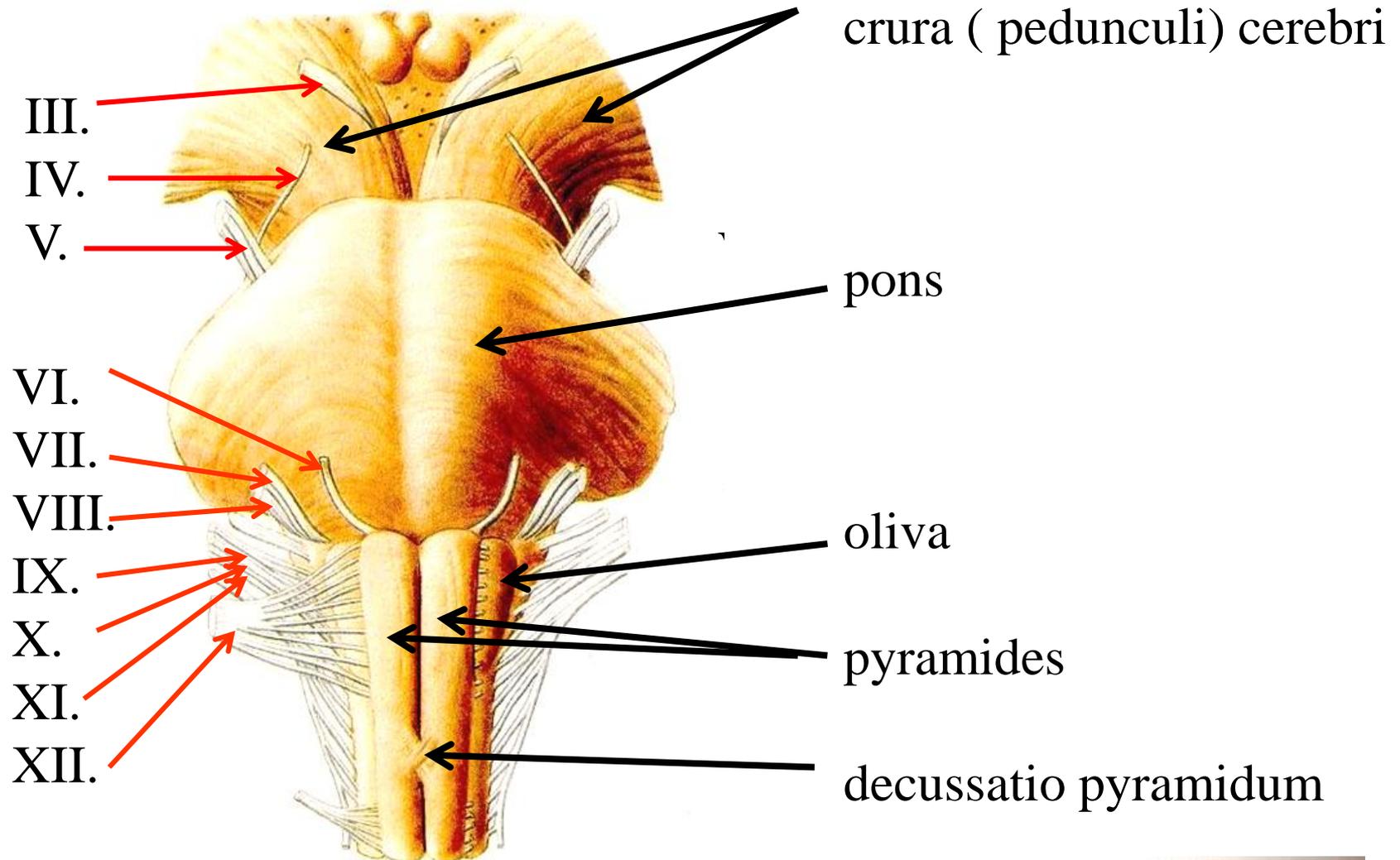
PM-motor.část n.V.

1 – C1

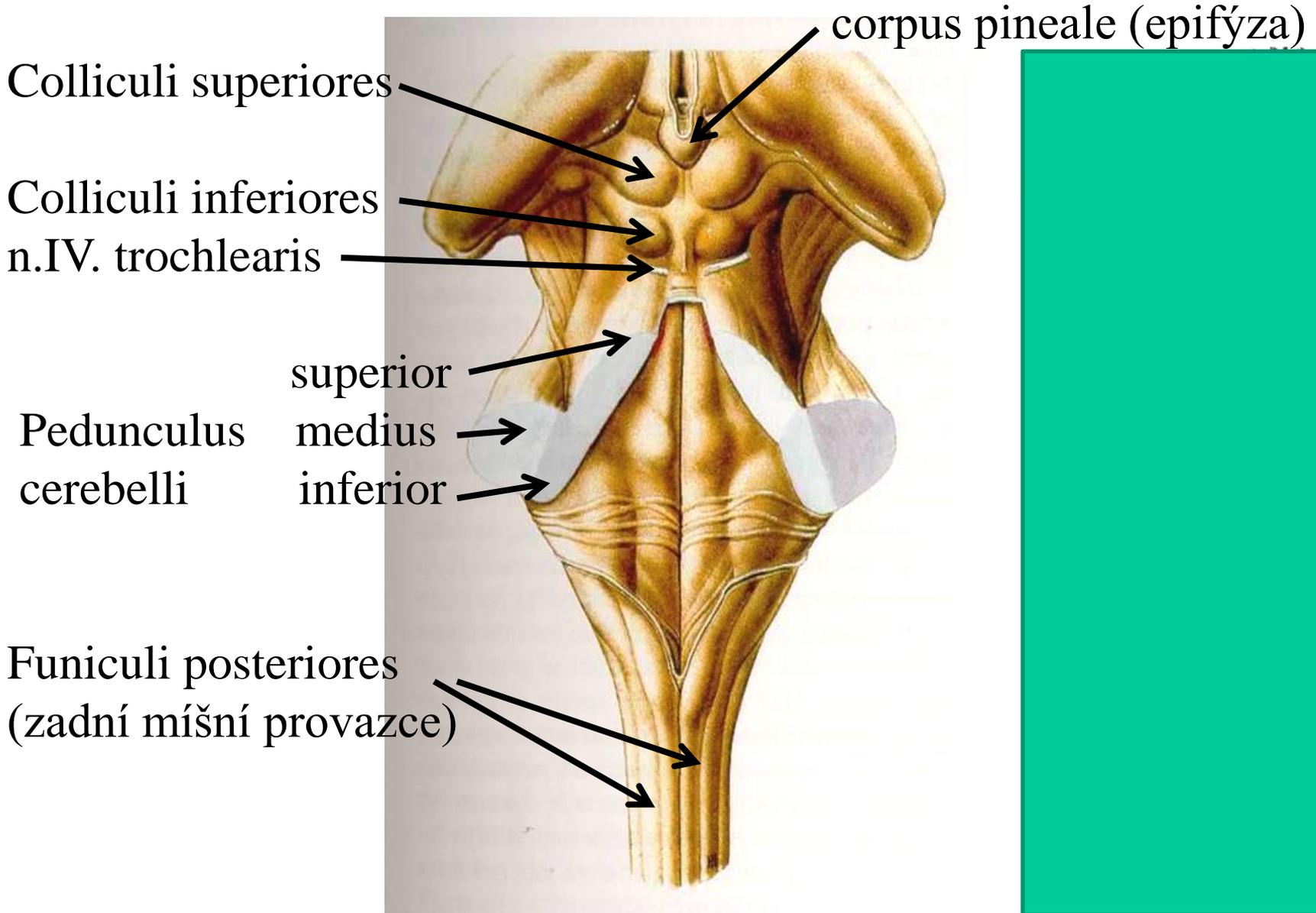
2 - oliva

Medulla oblongata a pons (Varoli), pohlede z bazální strany
III. – XII. Hlavové nervy,

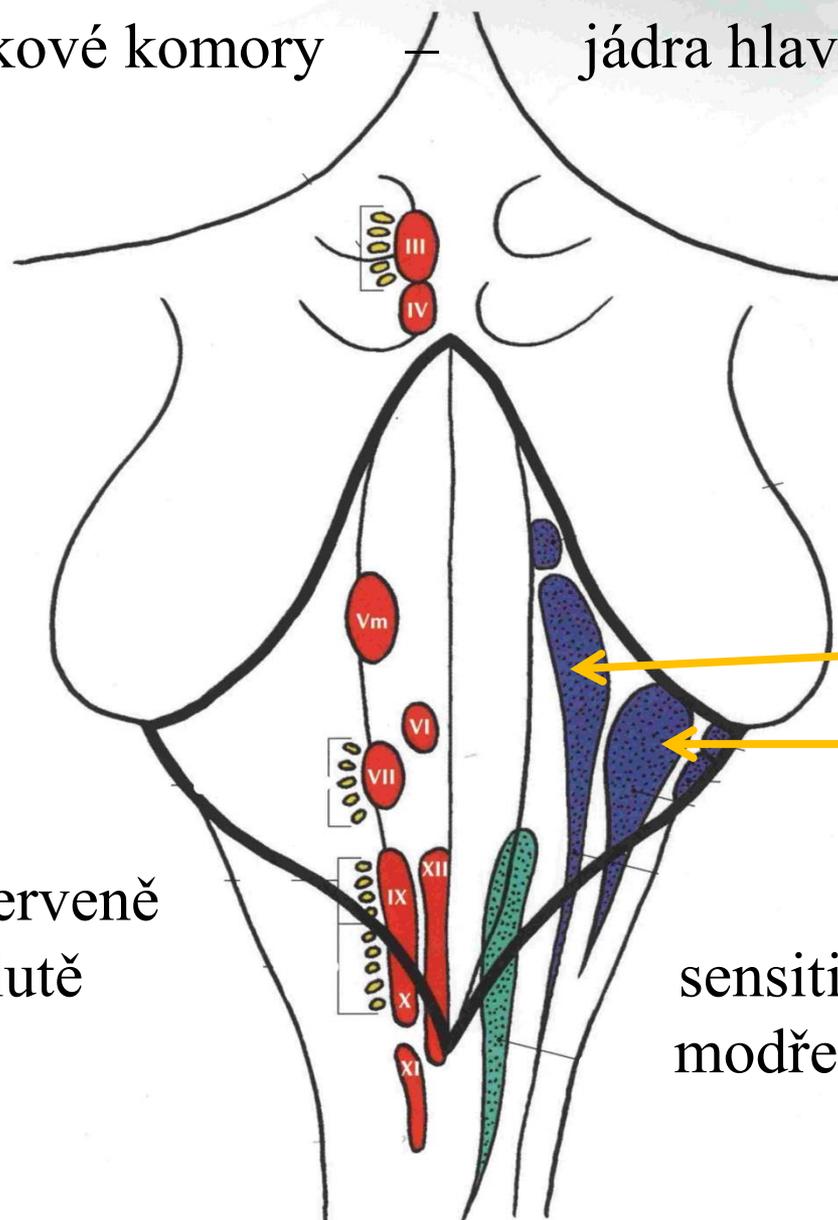

Mozkový kmen – po odstranění mozečku – pohled shora na spodinu
IV. mozkové komory

Spodina IV.mozkové komory

jádra hlavových nervů

n.V. trigeminus

n. VIII.stato –
akusticus

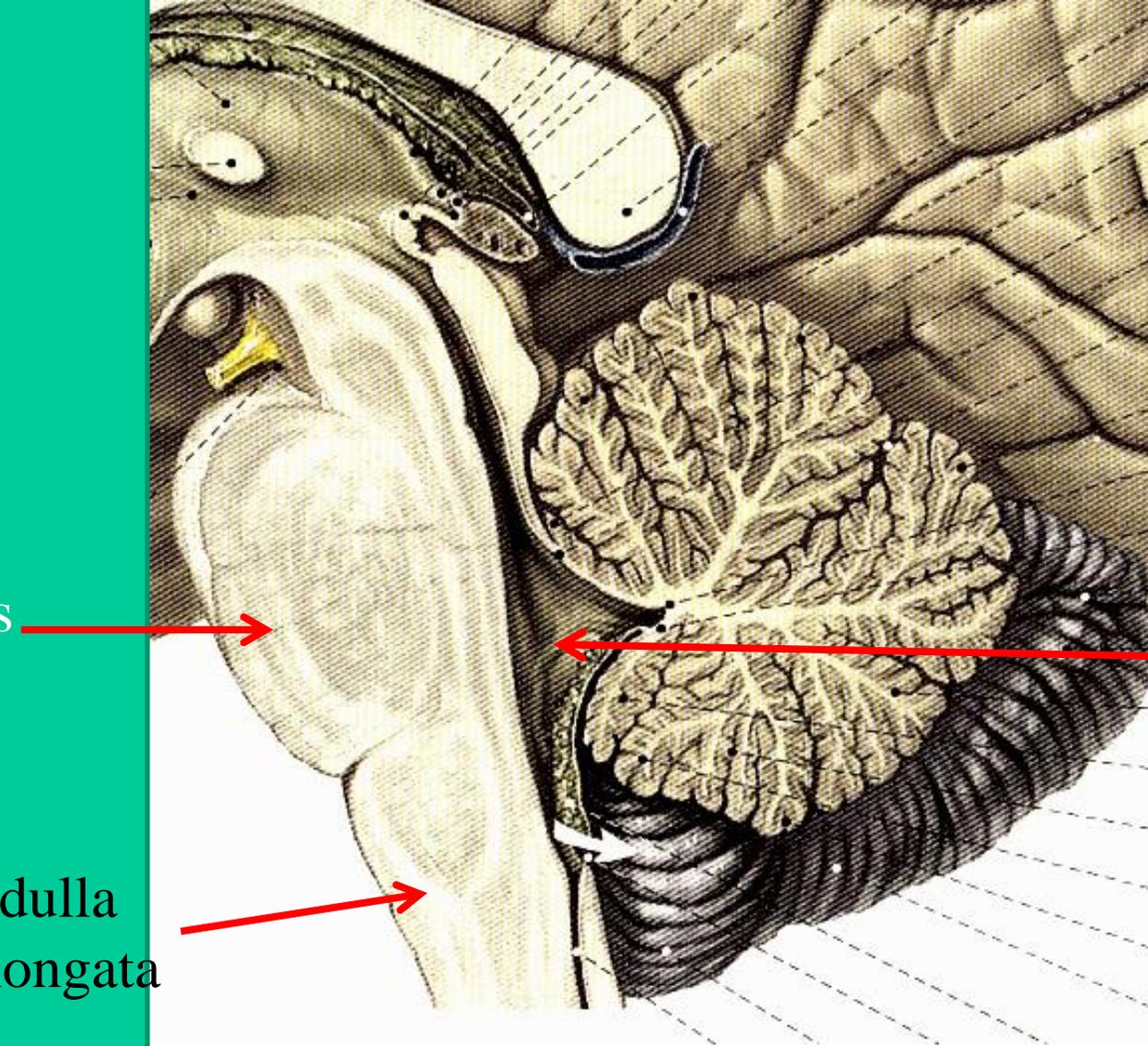
Somatomotorika červeně
Visceromotorika žlutě

sensitivita a sensorika
modře a zeleně

Mozeček – cerebellum - komparátor

Vermis + 2 hemisféry, folia (arbor vitae)

Mozečková jádra (nucleus, dentatus, nucleus globosus, nucleus emboliformis, nucleus fastigii)

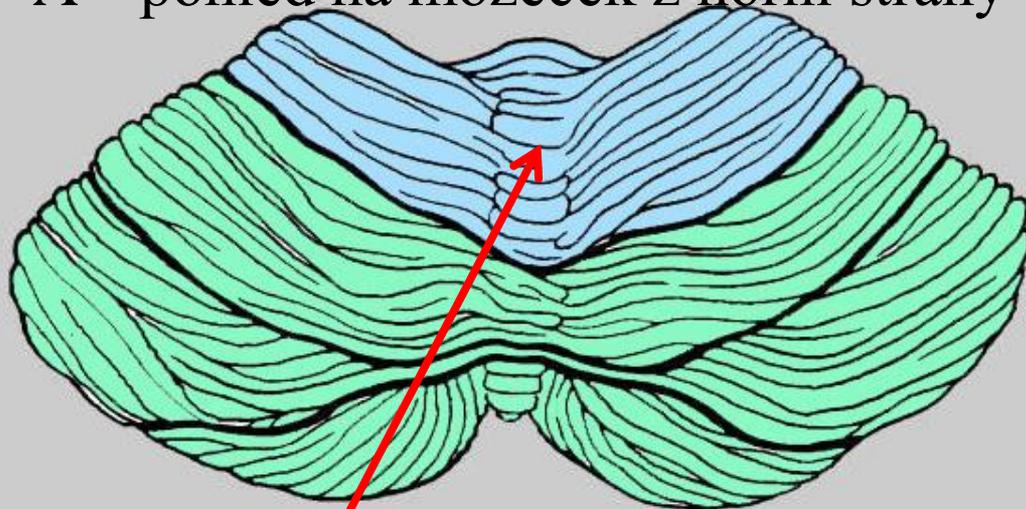
IV. mozková komora

S
dulla
ongata

Průřez mozečkem – arbor vitae

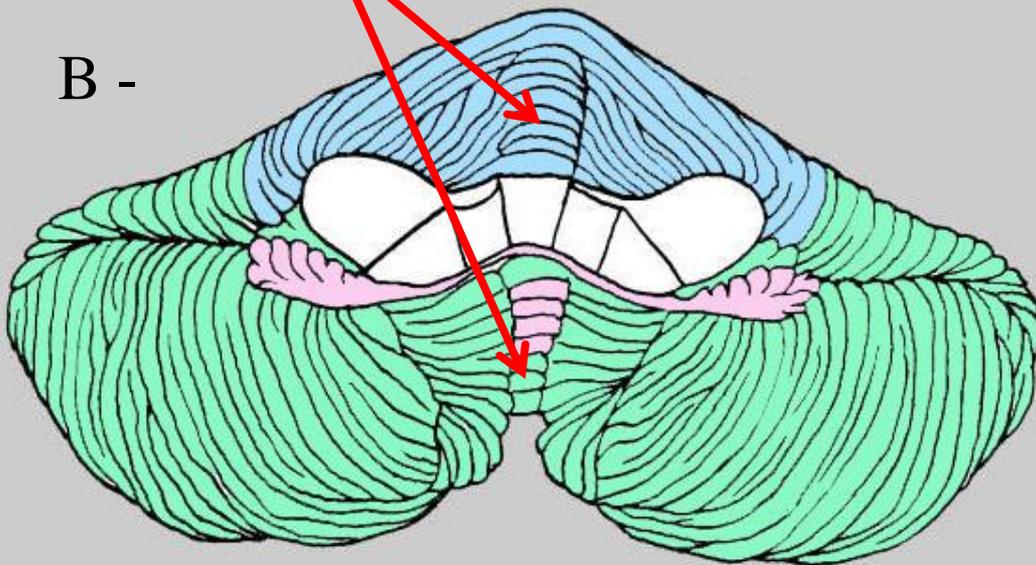
Sagitální řez zadním mozkiem (rhombencephalon)

A – pohled na mozeček z horní strany

Vermis

B -

B – z přední strany
(pedunculi bíle)

**Lobus anterior -
spinocerebellum -
paleocerebellum**

**Lobus posterior -
pontocerebellum -
neocerebellum**

**Lobus
foculonodularis -
vestibulocerebellum
- archicerebellum**

Mesencephalon

Tectum – colliculi superiores
colliculi inferiores

Tegmentum – nucleus ruber
substantia nigra

Crura (pedunculi) cerebri - dráhy

Příčný řez mesencephalem

TECTUM

Aquaeductus
mesencephali
(Sylvii)

TEGMENTUM

lemniscus
medialis

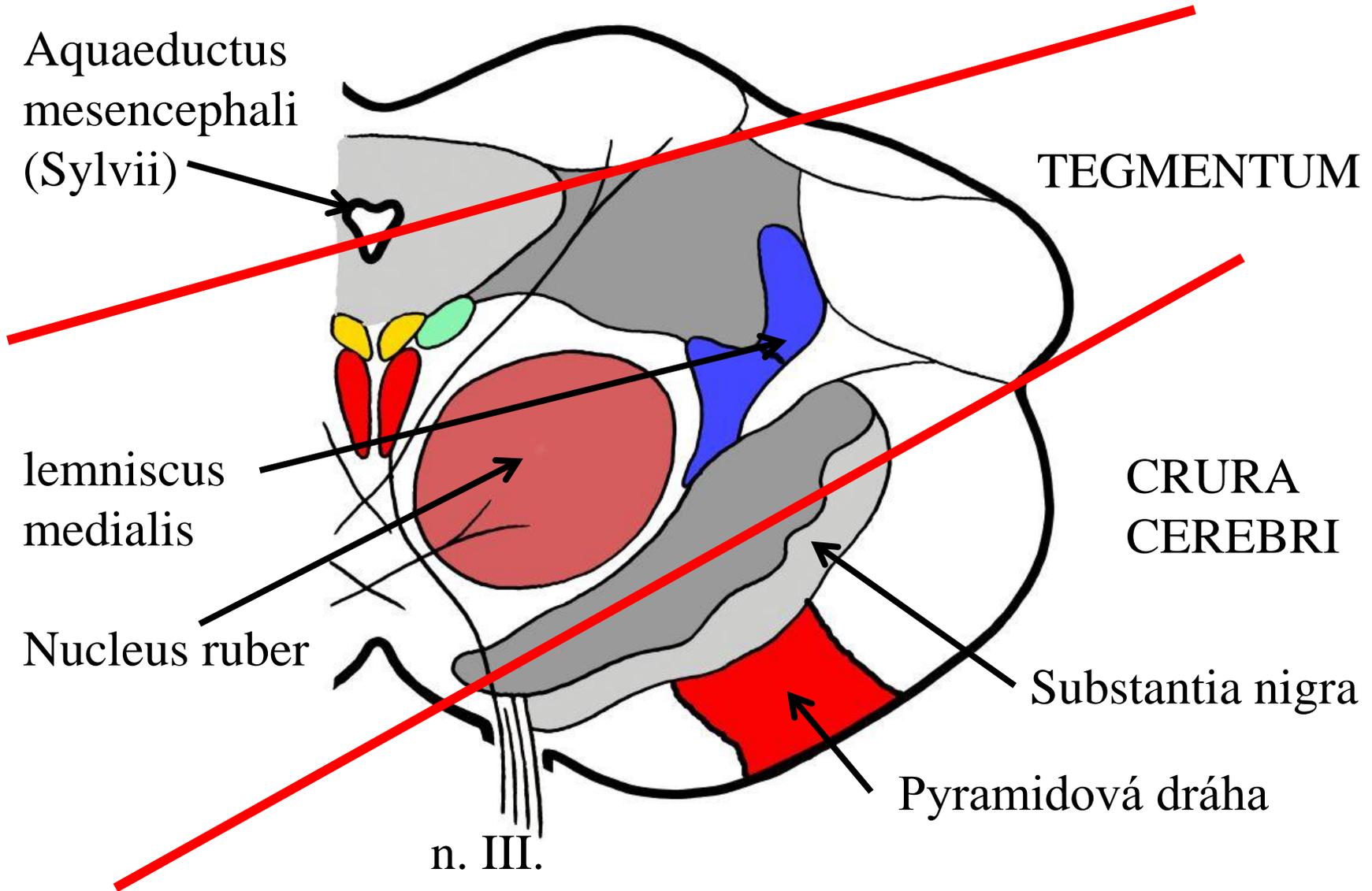
CRURA
CEREBRI

Nucleus ruber

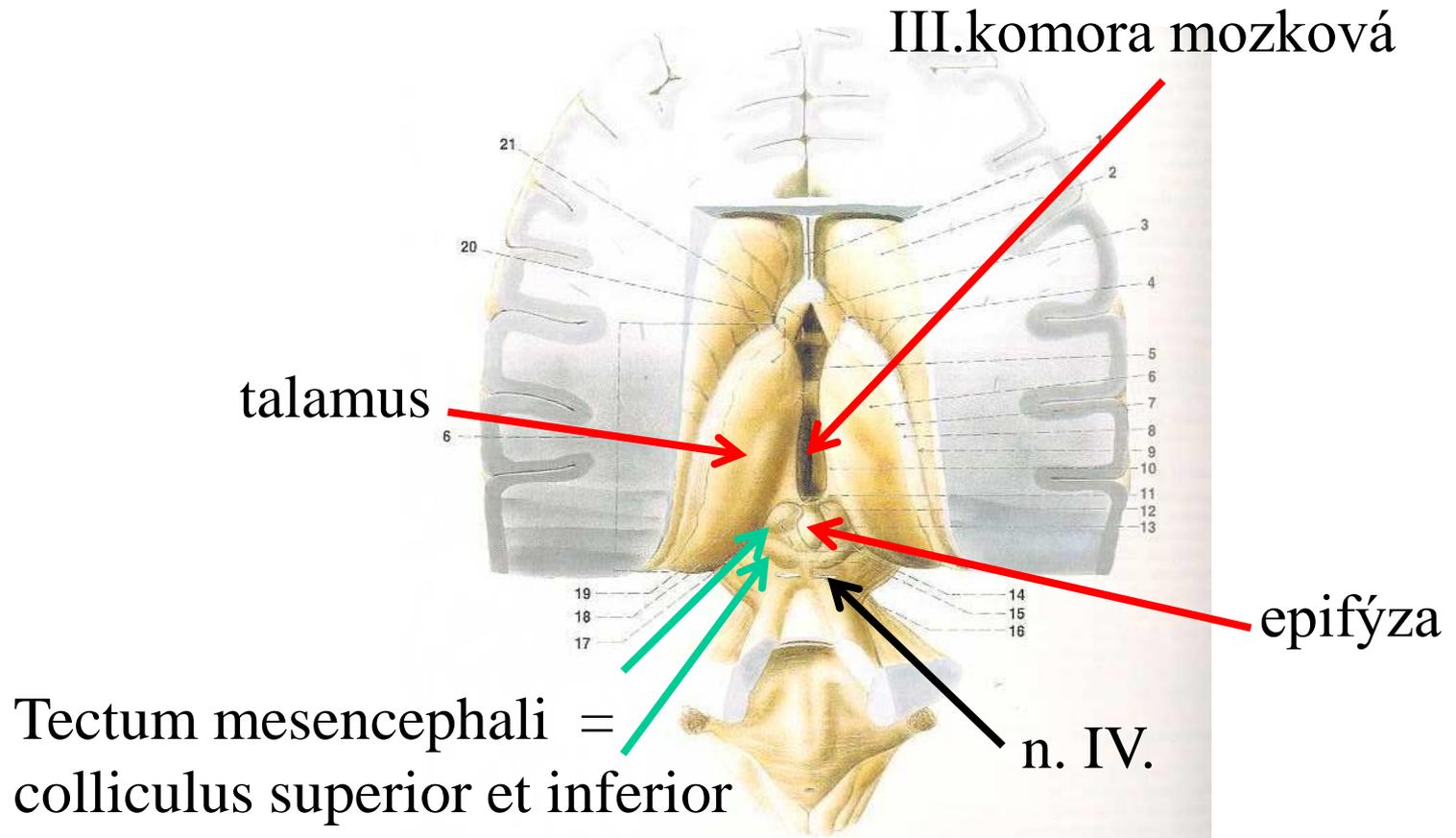
Substantia nigra

Pyramidová dráha

n. III.

Diencephalon a mesencephalon pohled z dorzální strany

Diencephalon

- Epithalamus
- Thalamus + Metathalamus
- Subthalamus
- Hypothalamus

Thalamus hlavní přepojení senzitivních drah –
brána vědomí

fornix corpus callosum corpus pineale-epifýza

Thalamus

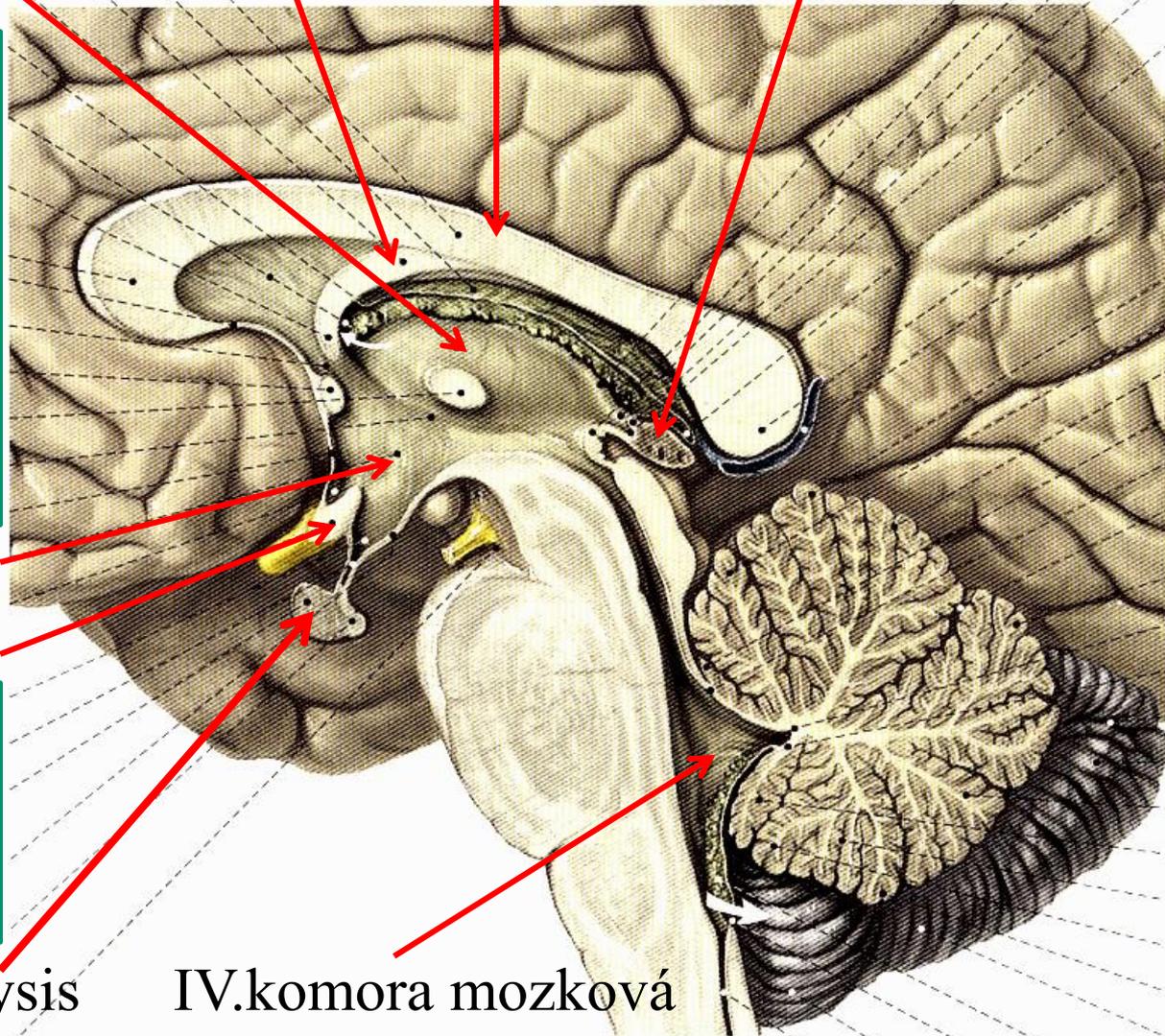
Hypothalamus

Chiasma opticum

Hypophysis

Fossa interpeduncularis

IV.komora mozková

Hypophysis cerebri

Adenohypofýza

ACTH

TSH

STH

FSH + LH

Prolaktin

Neurohypofýza

ADH

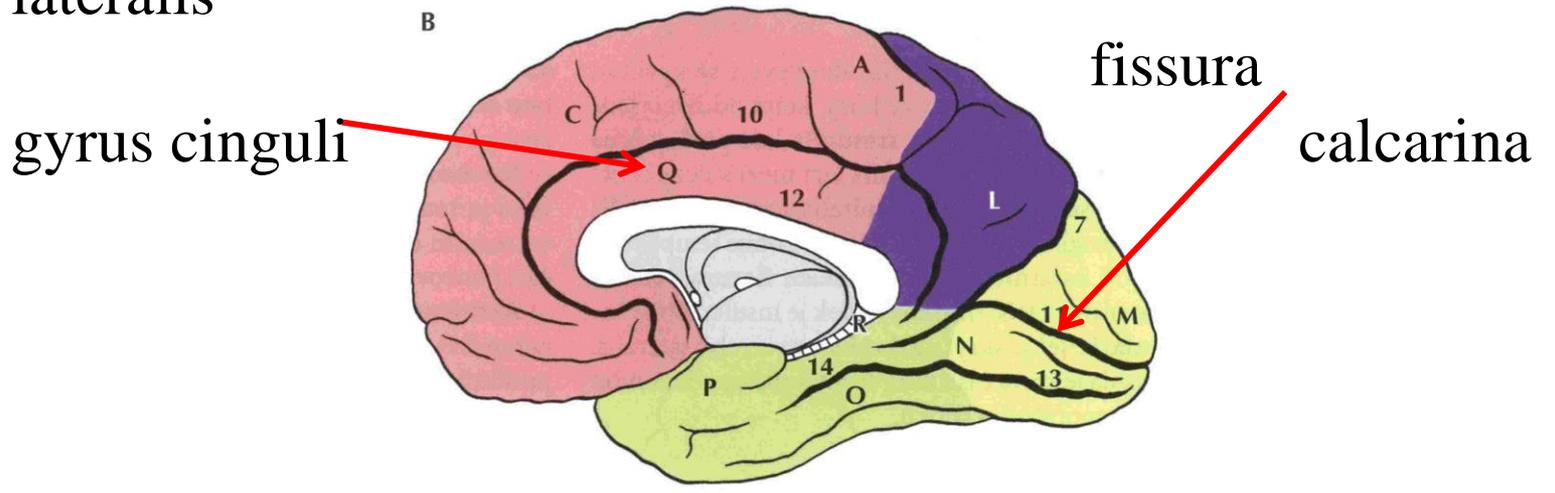
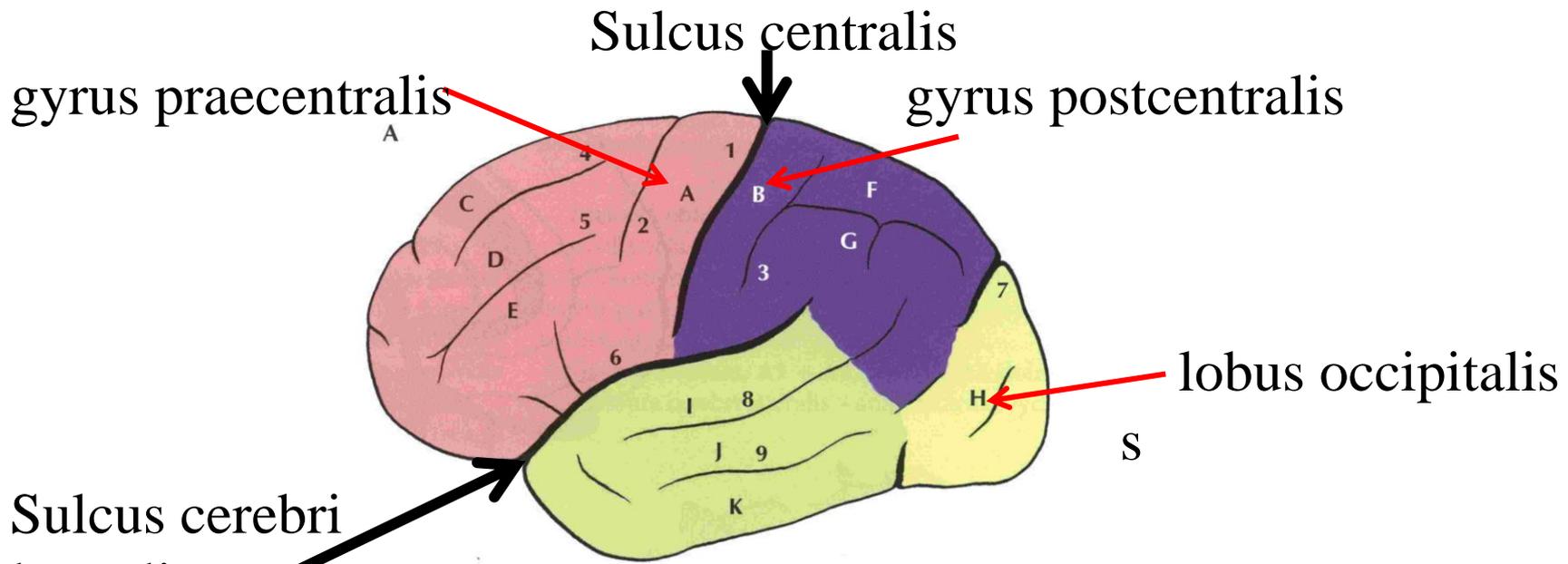
Oxytocin

Telencephalon

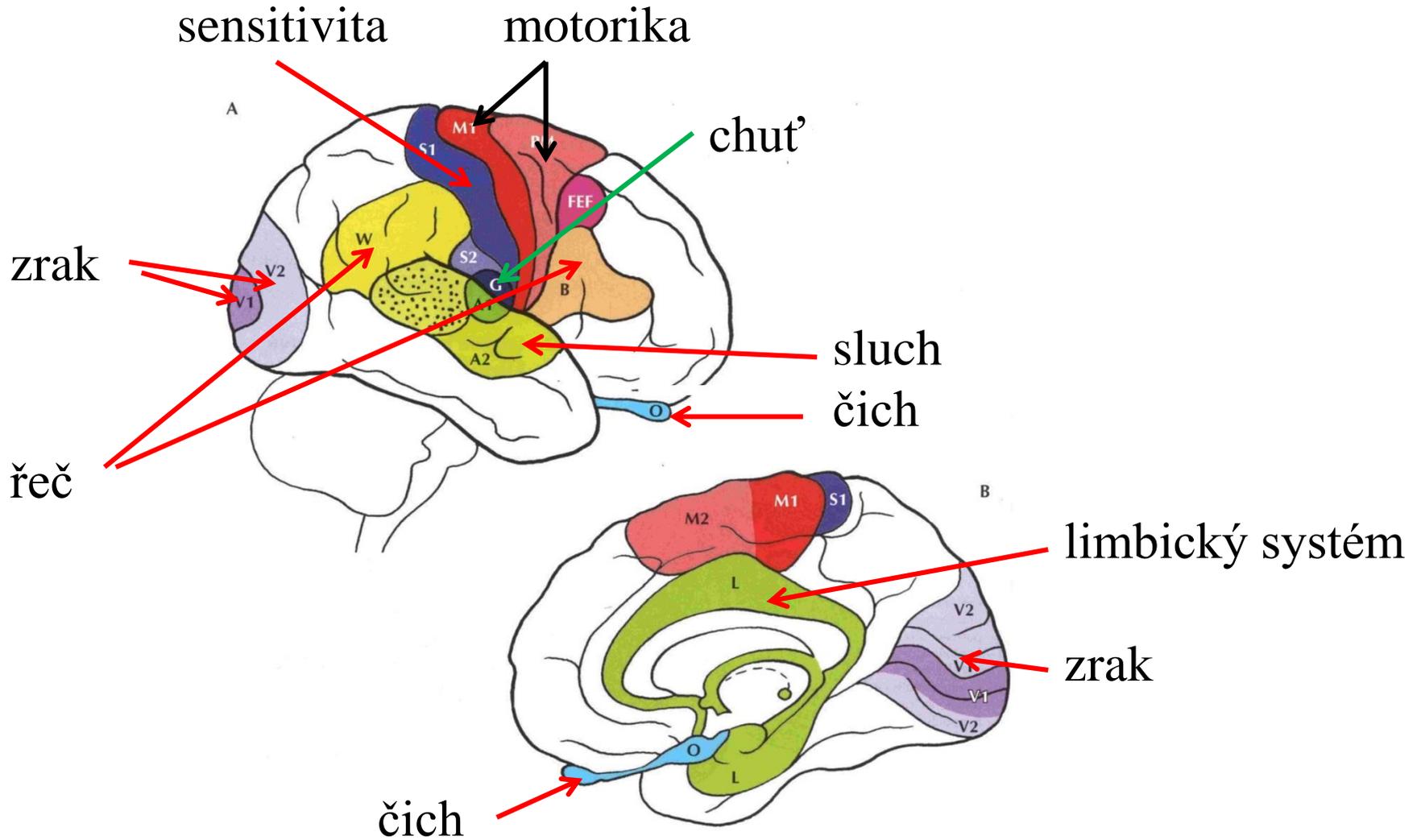
Laloky – lobi, závity – gyri, funkční korové
oblasti

Šedé hmoty – cortex, bazální ganglia

Bílé hmoty – corpus callosum, capsula interna
externa a extrema

Hlavní funkční korové oblasti

Bazální ganglia

Striatum = nucleus caudatus + putamen

Nucleus lentiformis = pallidum + putamen

Clastrum

Amygdala

(Substantia nigra – funkčně - vedlejší okruh)

Bazální ganglia - funkce

Ovlivňují motoriku ve smyslu inhibice nežádoucích pohybů

Poruchy : chorea – „neposedné dítě“

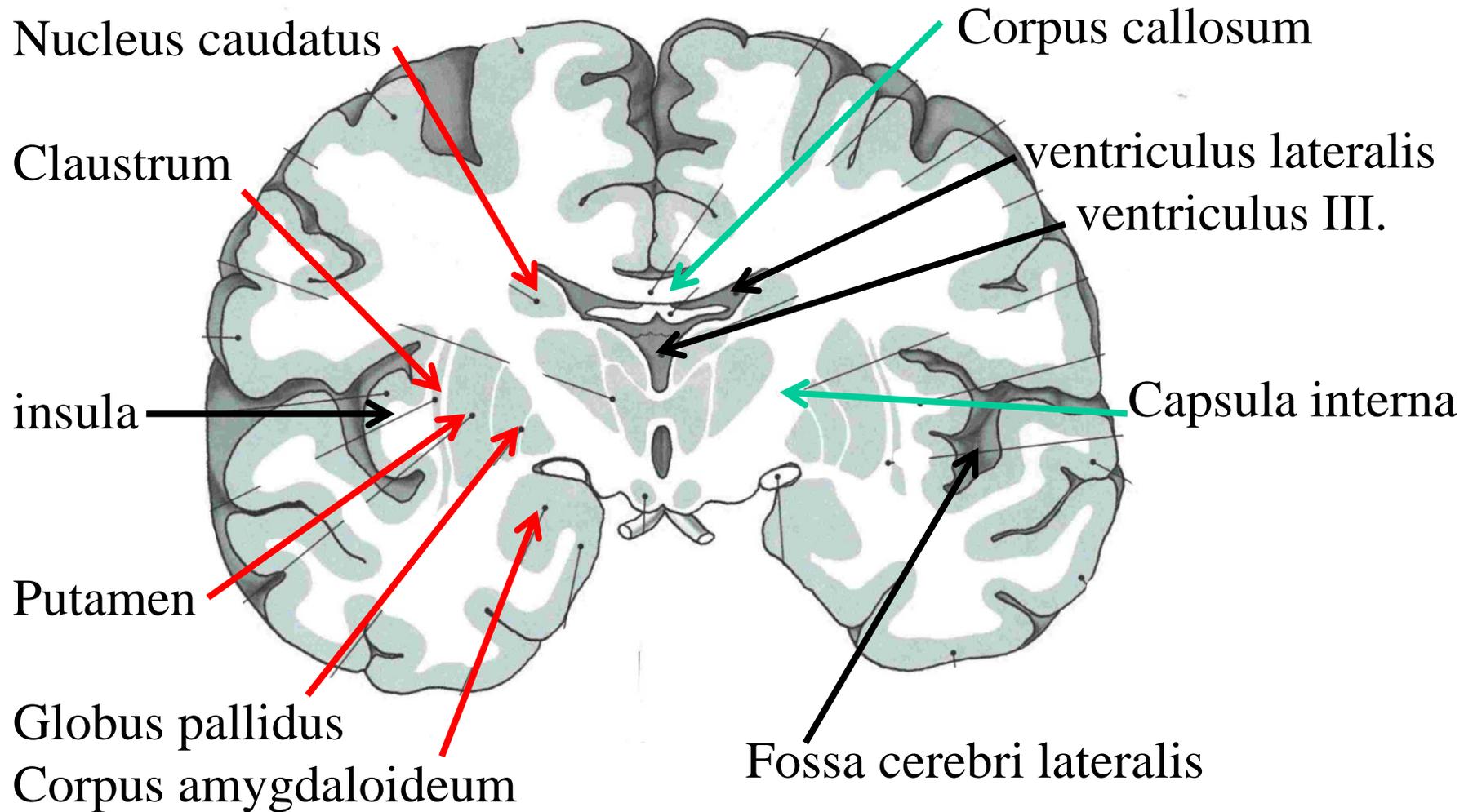
P.

athetosa

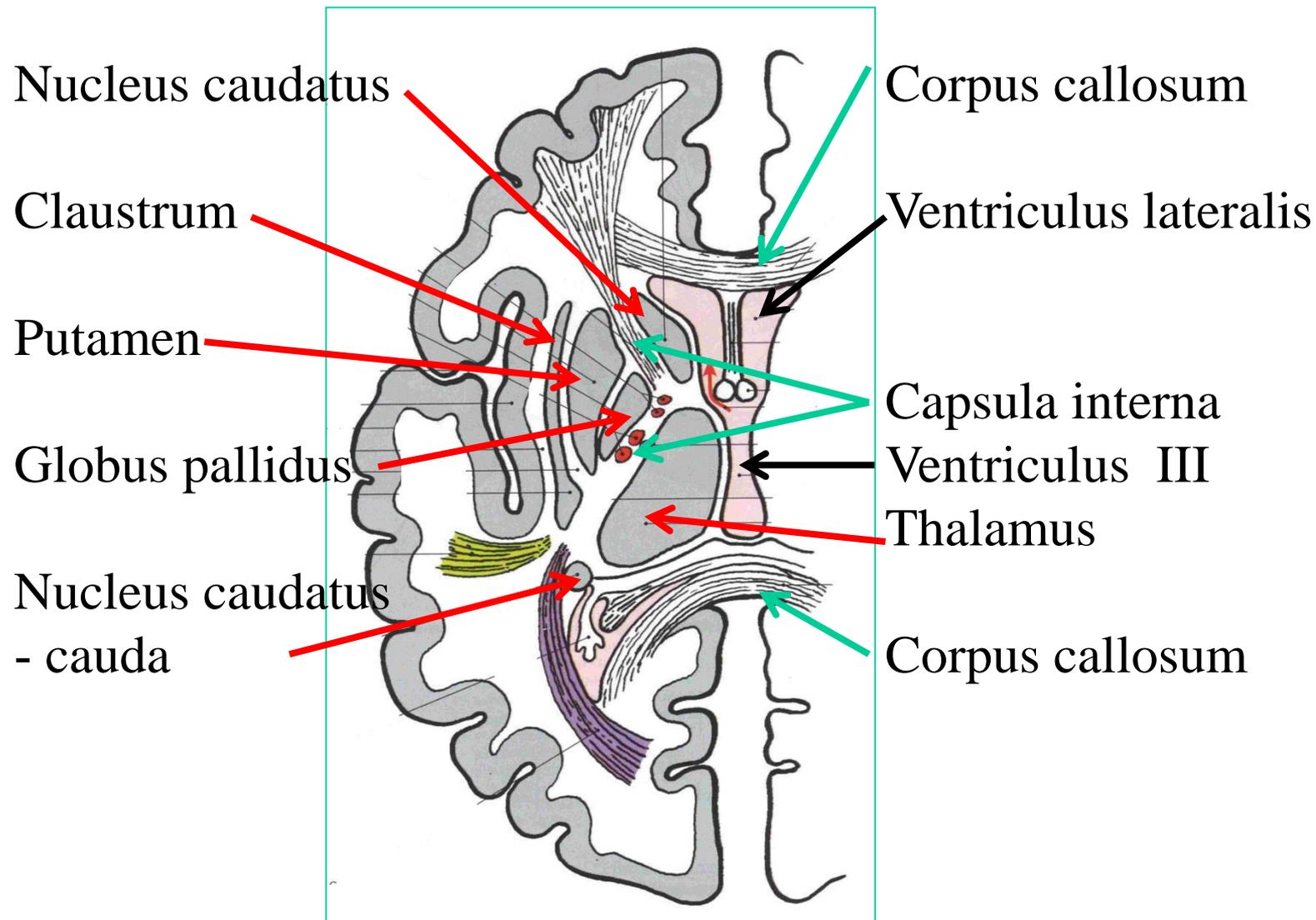
hemibalismus

parkinsonismus

Frontální řez mozkiem

Horizontální řez mozkiem

Dráhy C N S

Motorické – korové – kmenové

př. tractus corticospinalis - funkce

tractus rubrospinalis

Sensitivní – syst.lemniskální (dráha zadních

provazců) - funkce

syst.anterolaterální - funkce

Smyslové – př. zraková, sluchová dráha

Cévní zásobení mozku

Arteriae - aa. carotis internae + aa. vertebrales
circulus Willisi

Odtok žilní krve – v. magna cerebri
nitrolební sinusy
vv. jugulares internae

Circulus arteriosus Willisii

→ přívodné aa.

→ aa.cerebri

→ aa.communicantes

1-aa.vertebrales int.

3-a.cerebri anterior

6-a.communicans ant.

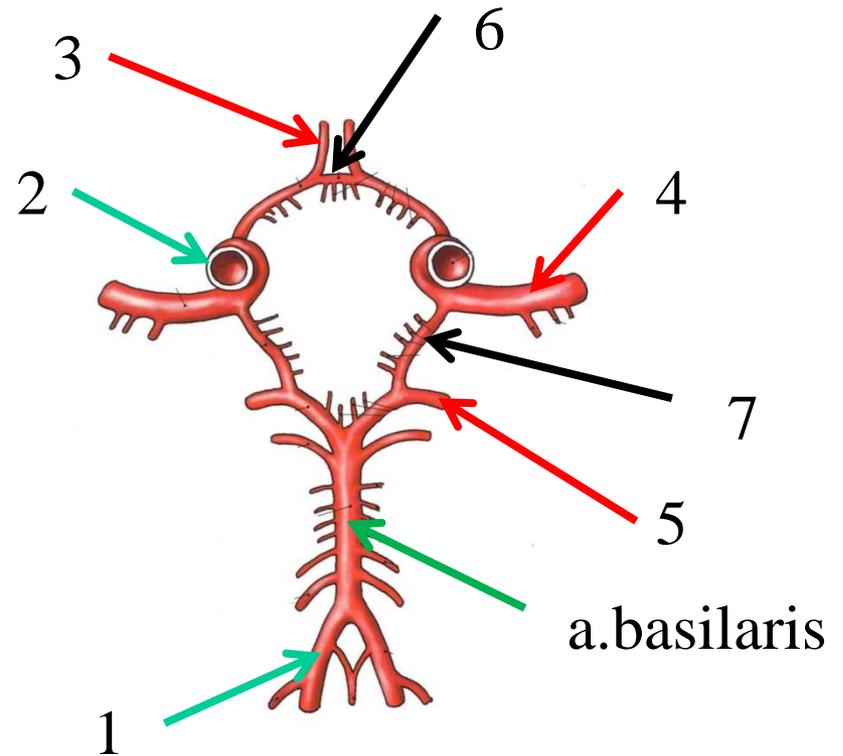
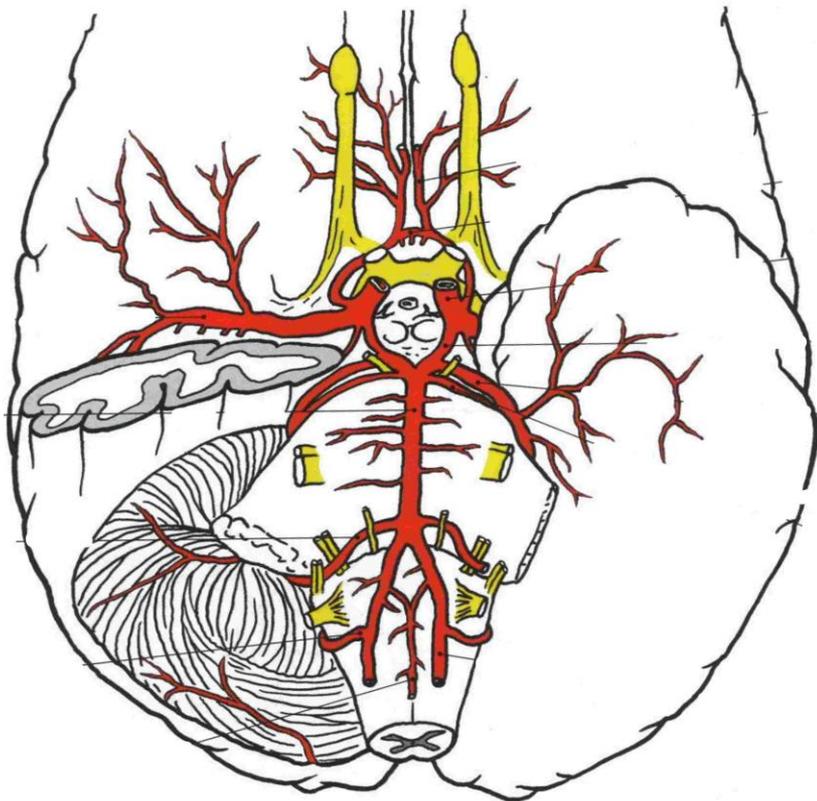
2-aa.carotide internae

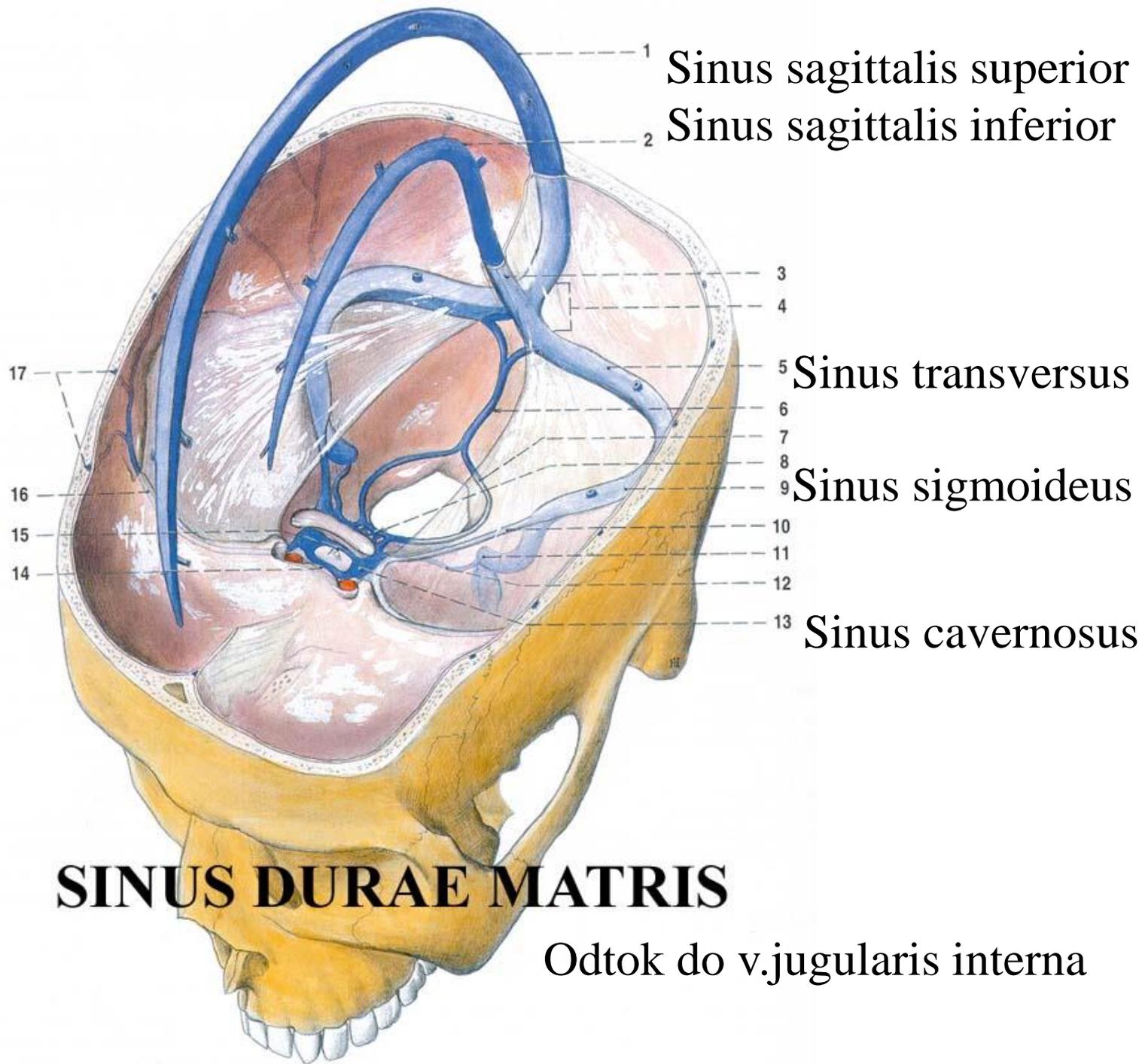
4-a. cerebri media

7-aa.communicantes posteriores

5-a. cerebri posterior

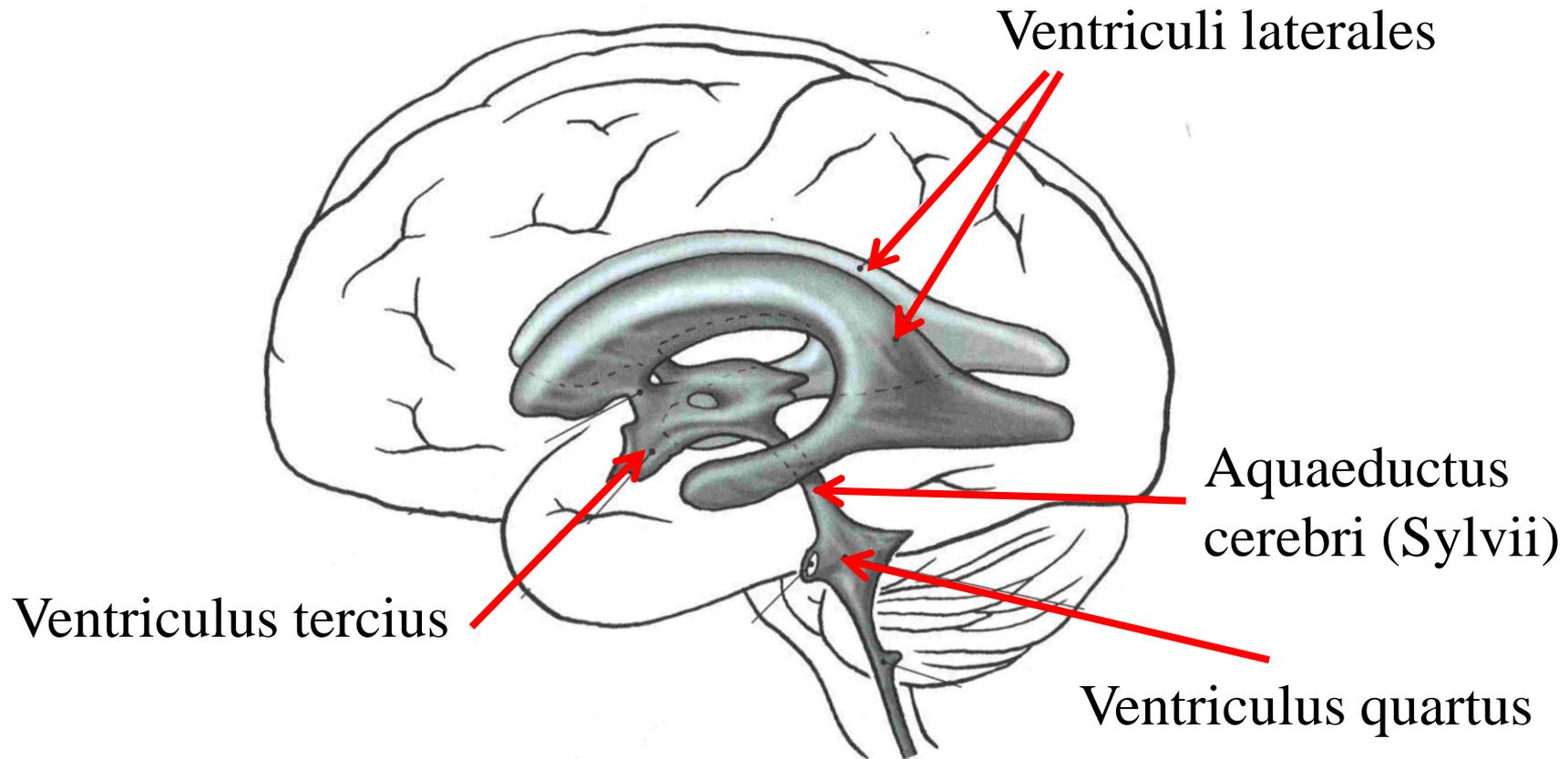
posterioriores

Ventriculi cerebri

Uvnitř liquor cerebrospinalis

Meninges – (epidurální anestezie, lumbální punkce)

Lebka

periost

žilní sinusy

dura mater

subdurální prostor

arachnoidea

cisterny - liquor

pia mater

Páteřní kanál

periost(endorhachis)

epidurální prostor

saccus durae matris

subdurální prostor

arachnoidea

subar.prostor-liquor

pia mater

Periferní nervy

Hlavové (mozkové) nervy

Míšní nervy

Vegetativní nervy

Hlavové nervy

I. n. olfactorius

II. n. opticus

III. n. oculomotorius

IV. n. trochlearis

V. n. trigeminus

V.1.n. ophthalmicus

V.2 n. maxillaris

V.3 n. mandibularis

VI. n. abducens

VII. n. facialis

VIII. n. vestibulocochlearis

seu n. statoacusticus

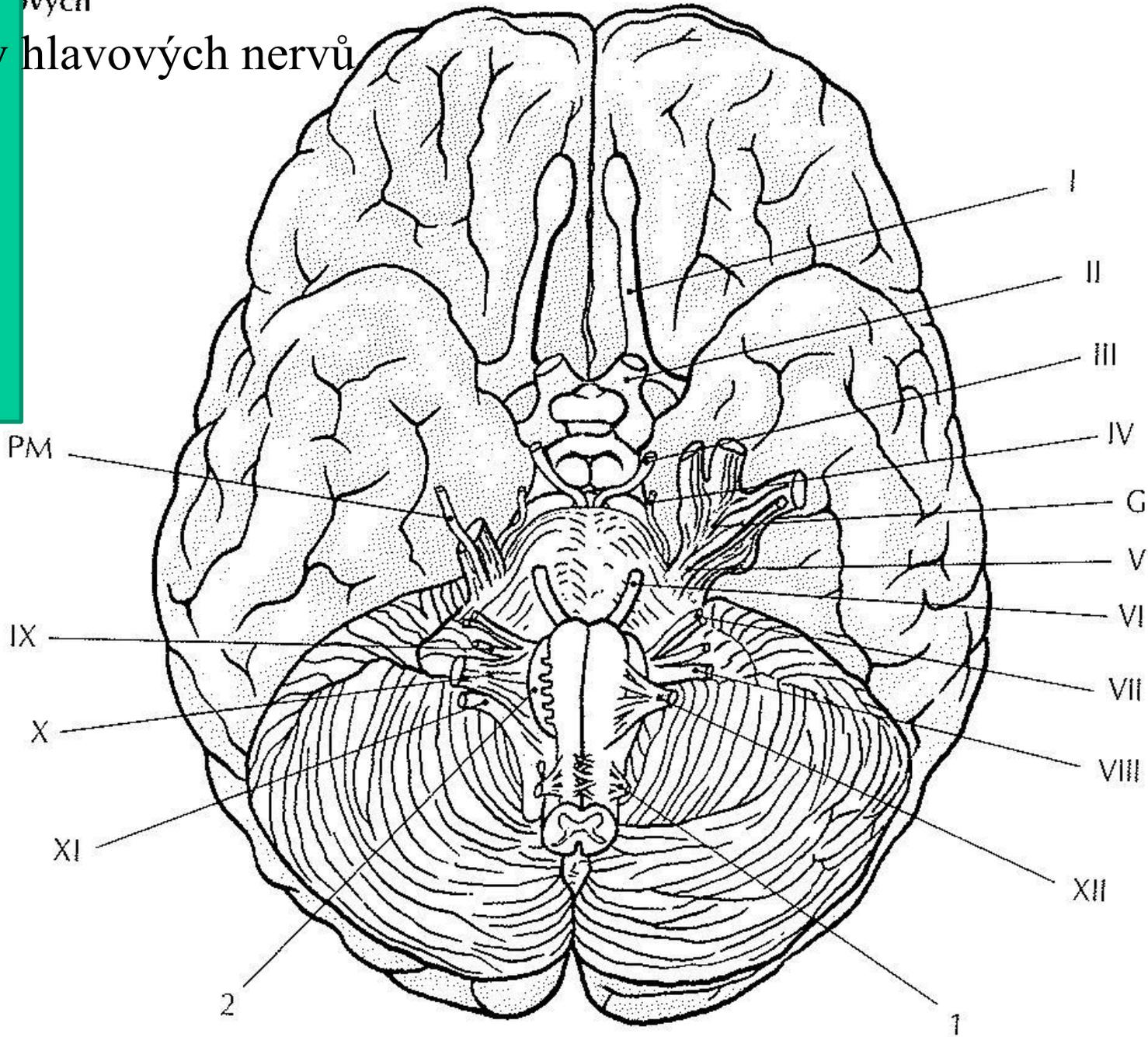
IX. n. glossopharyngeus

X. n. vagus

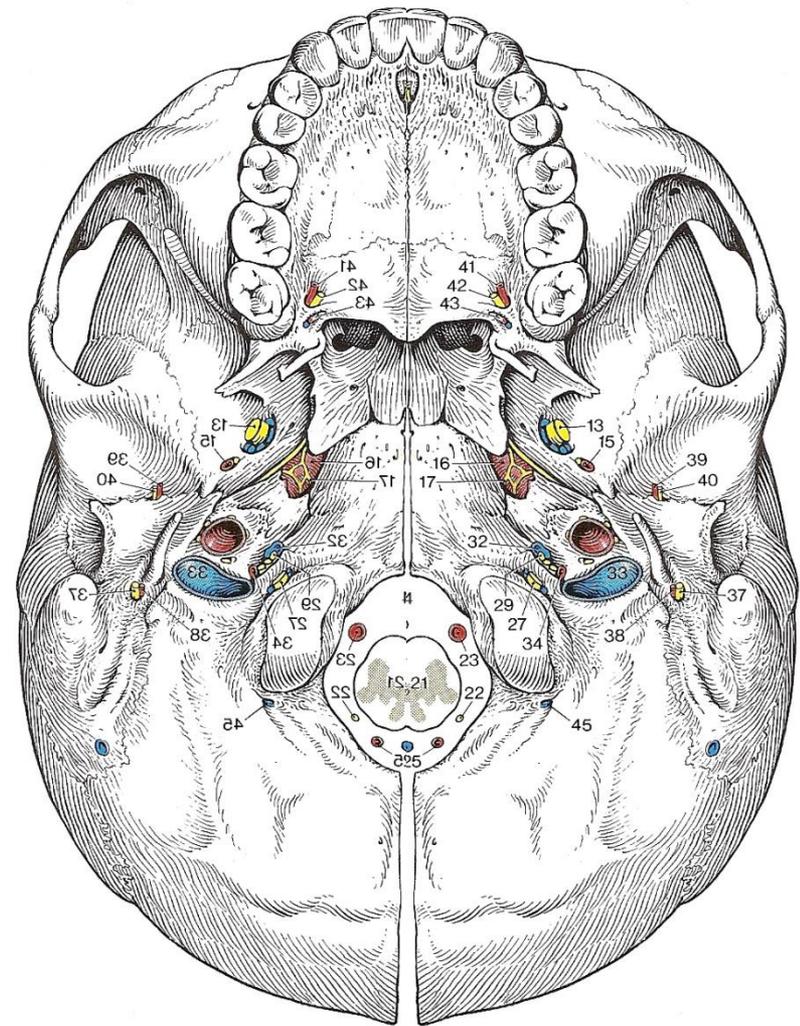
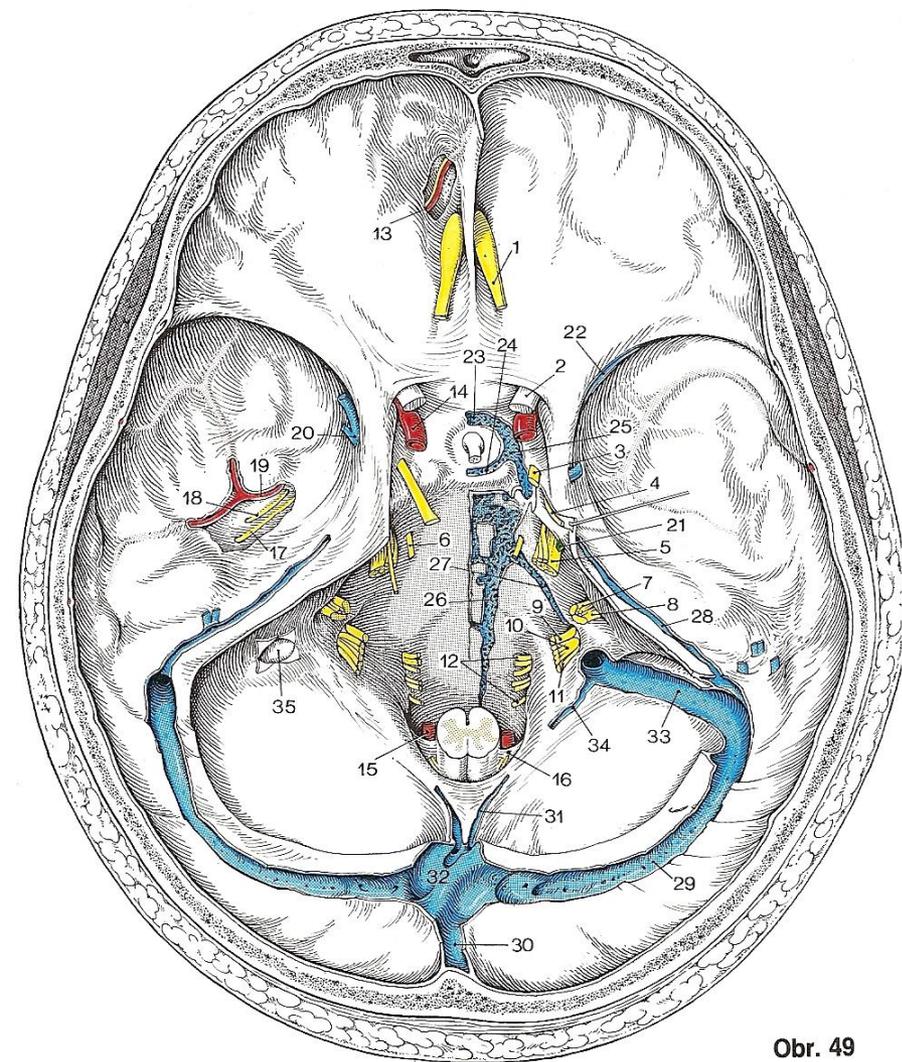
XI. n. accessorius

XII. n. hypoglossus

Výstupy hlavových nervů

Průchody hlavových nervů bází lebeční - žlutě

Obr. 49

Hlavové nervy –typy vláken

n.I.- sensorická - čich

n.II.- sensorická - zrak

n.III. –motorická a parasympatická

n.IV.- motorická

n.V.- sensitivní a motorická

n.VI.- motorická

n.VII.-motorická,parasympt,sensorická(chut')

Hlavové nervy – typy vláken

n.VIII.-sensorická – sluch a rovnováha

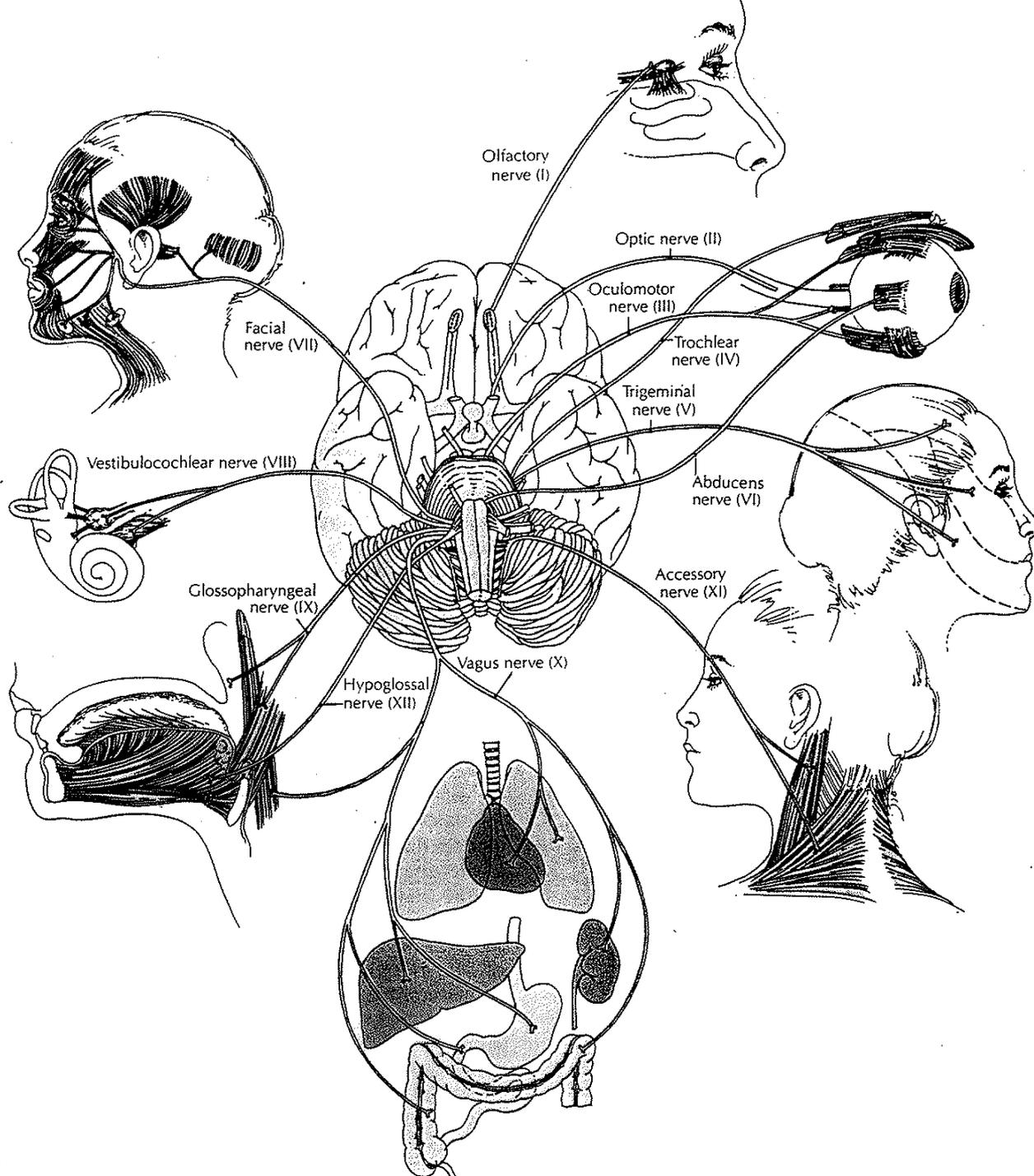
n.IX.- motorická, sensitivní, parasymphatická,
sensorická (chut')

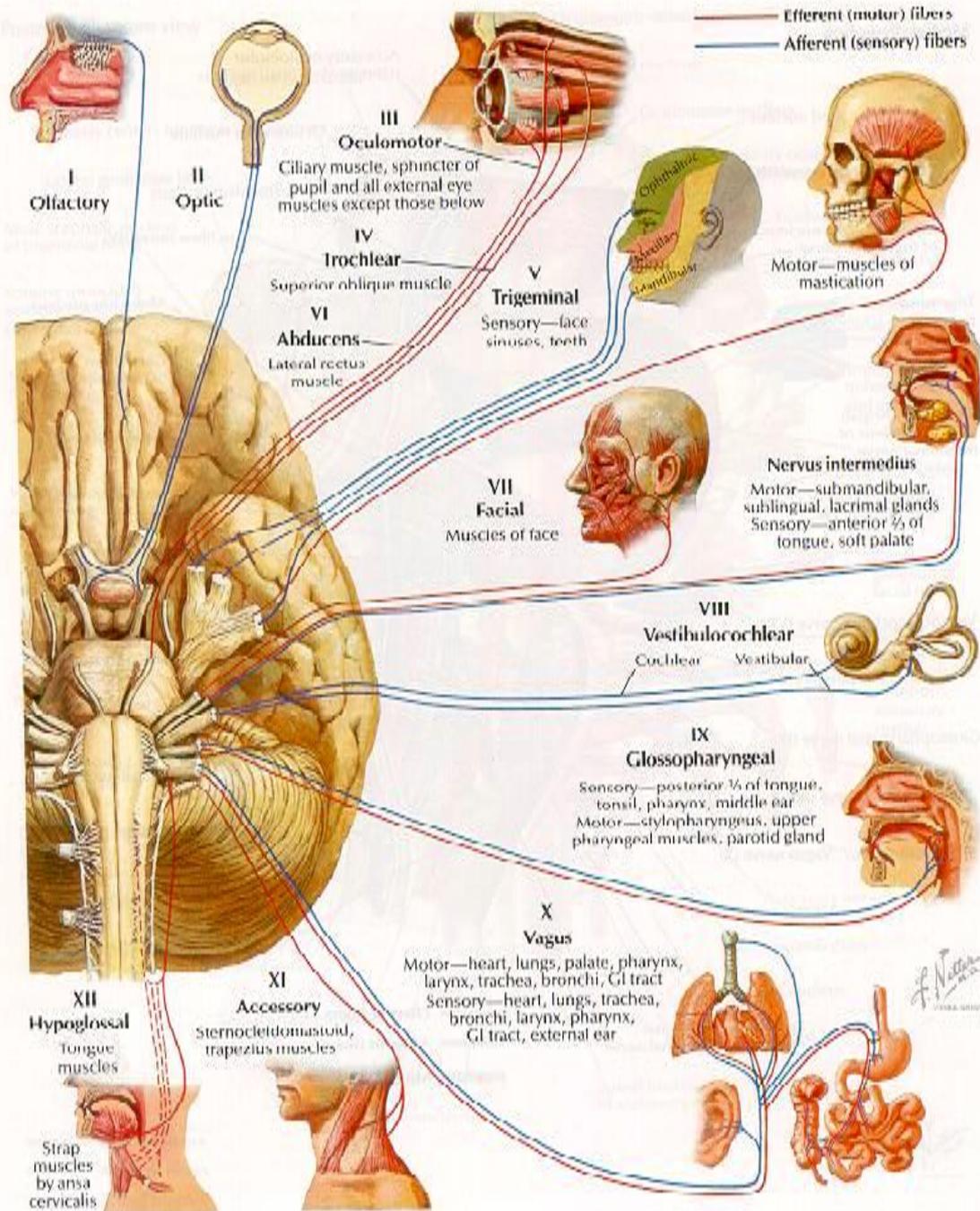
n.X.- motorická, sensitivní, parasymphatická
sensorická (chut')

n.XI.- motorická

n.XII.- motorická

Přehled oblastí působení hlavových nervů

Eferentní vlákna somato-
 a viscero-motorická
 červeně

Aferentní vlákna somato-
 a viscero-sensitivní a
 sensorická modře

2. Medulla spinalis – hřbetní mícha

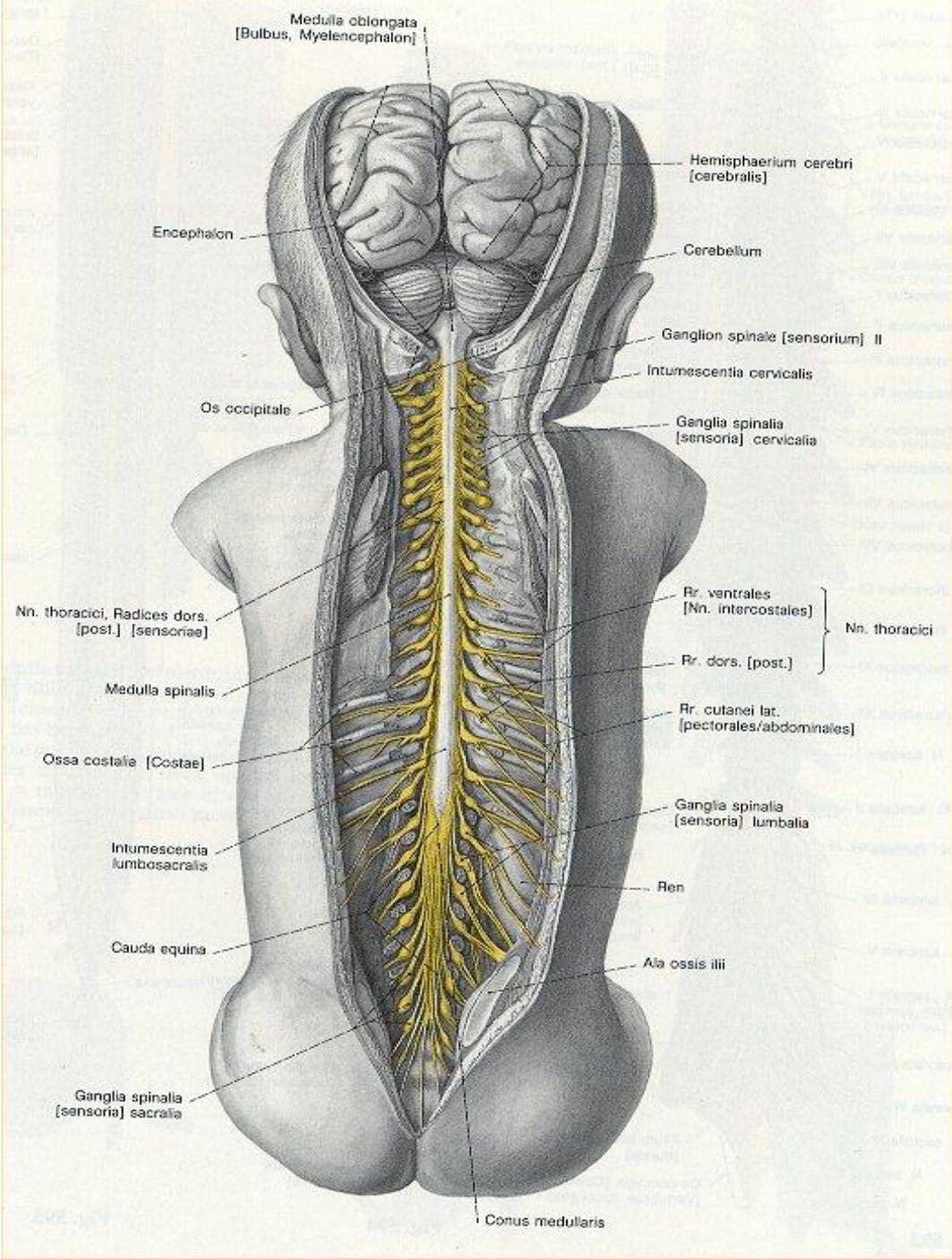
Šedá hmota-uvnitř (jádra)

Bílá hmota na povrchu (nervové dráhy)

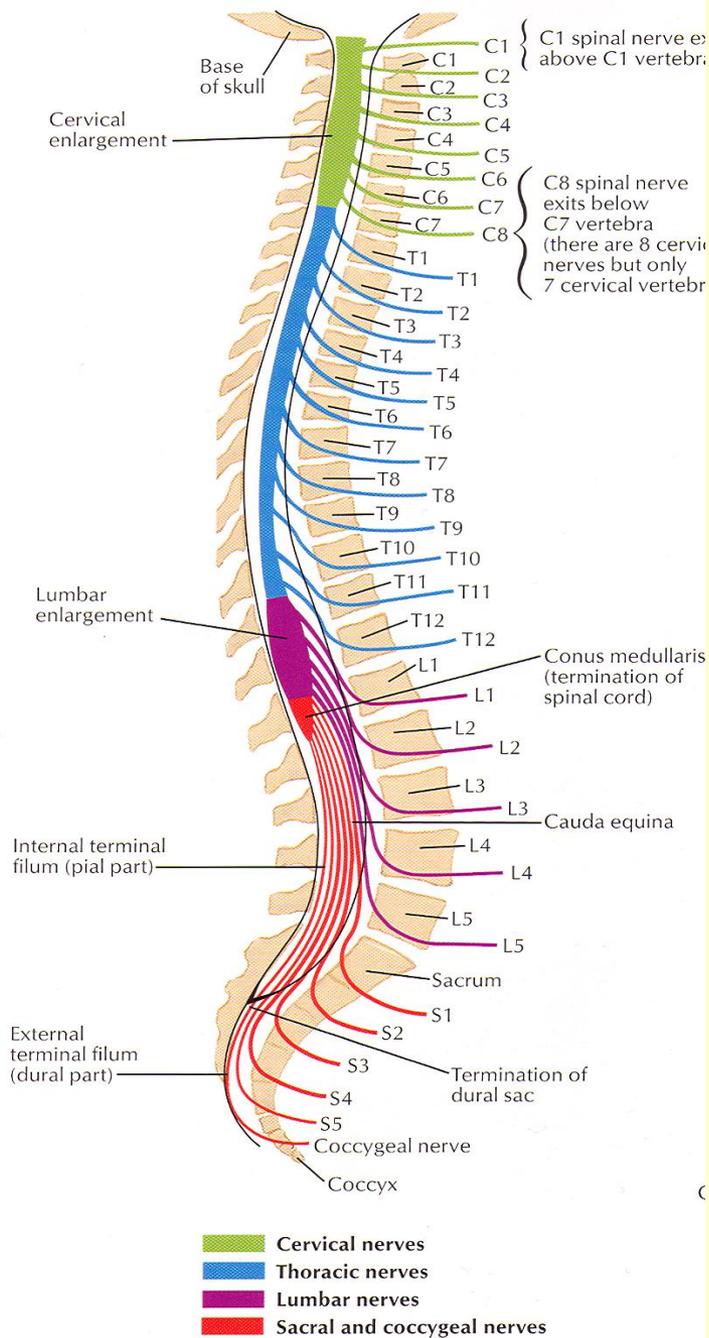
Končí v dospělosti v úrovni L1 – L2

kaudálněji radices(kořeny) - cauda equina

2 ztluštění(intumescenciae), canalis centralis

Vertebromedullární topografie

Medulla spinalis – příčný řez

1-funiculus post.-zadní provazec

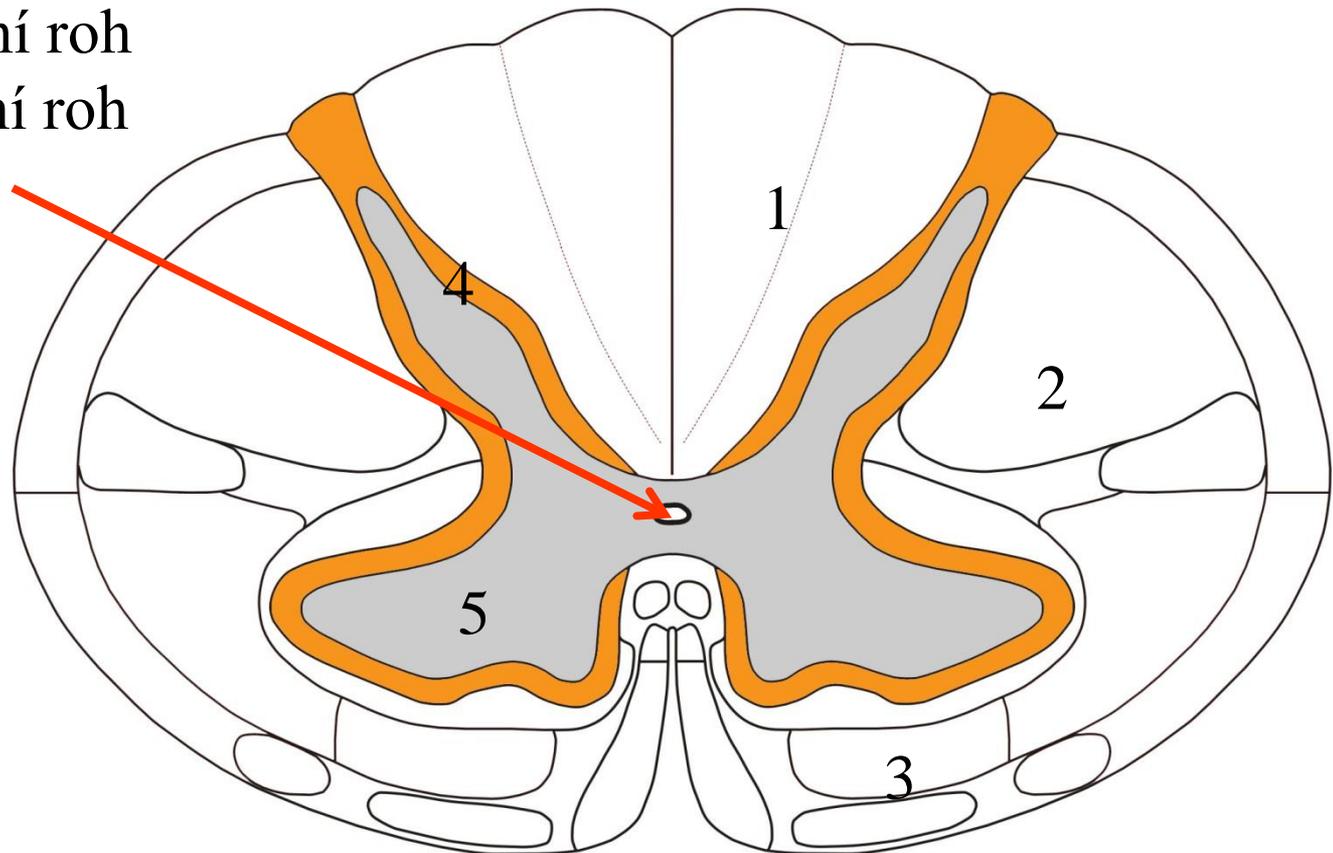
2-funiculus lateralis – postranní provazec

3-funiculus ant.-přední provazec

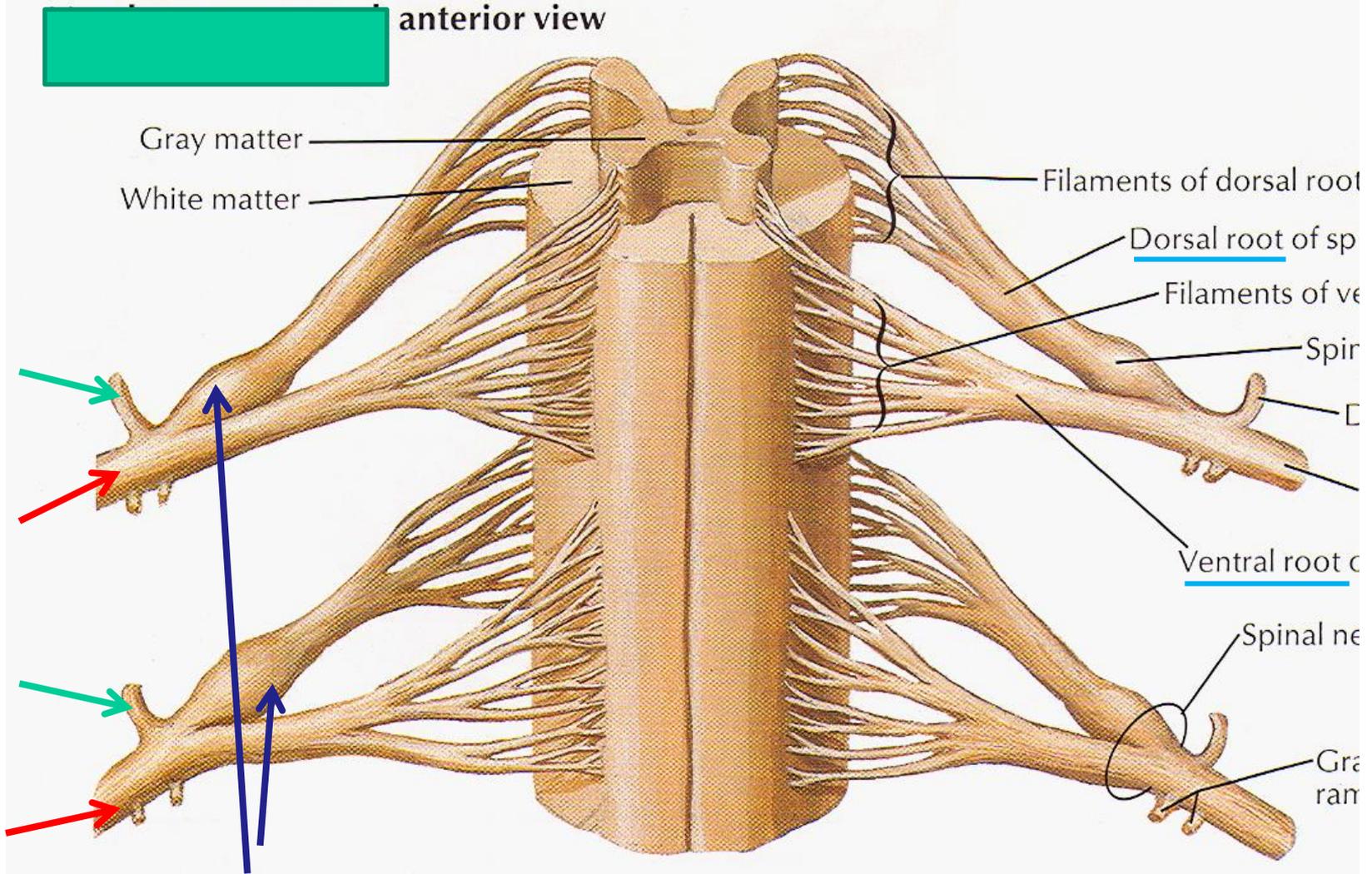
4-cornu post.-zadní roh

5-cornu ant.-přední roh

6-canal centralis

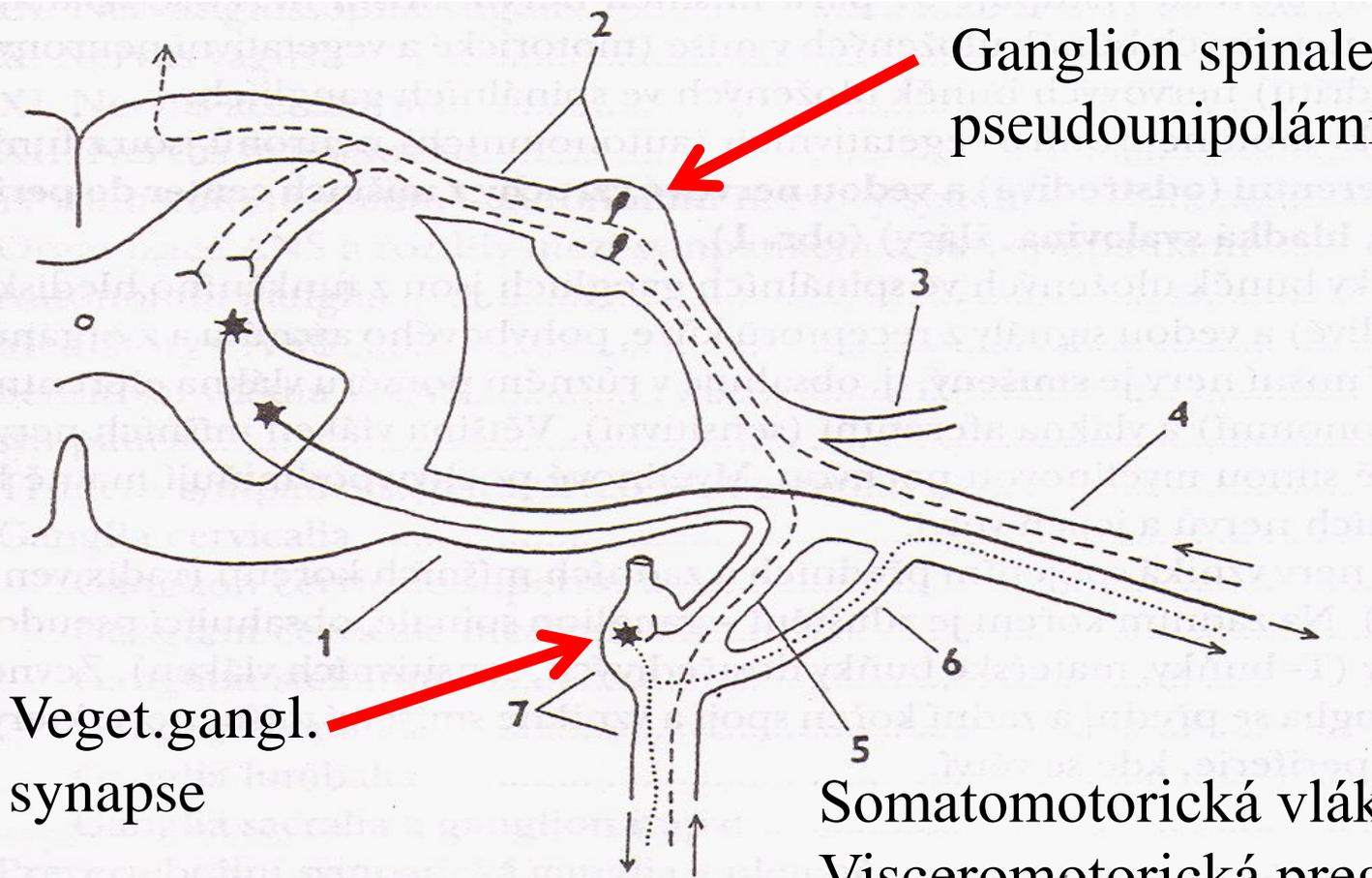
2 míšní segmenty + 2 páry míšních kořenů- roots (ventrálních a dorzálních) → r.dorsalis → r.ventralis míšního nervu

Ganglion spinale - T buňky - sensitivita

Míšní (spinální) nervy

Vycházejí z páteřního kanálu skrze
foramina intervertebralia, event.
foramina sacralia

Ganglion spinale – sensitivita pseudounipolární tzv. T-buňky

Veget.gangl. synapse

Somatomotorická vlákna —————
 Visceromotorická pregangliová ————
 Visceromotorická postgangliová

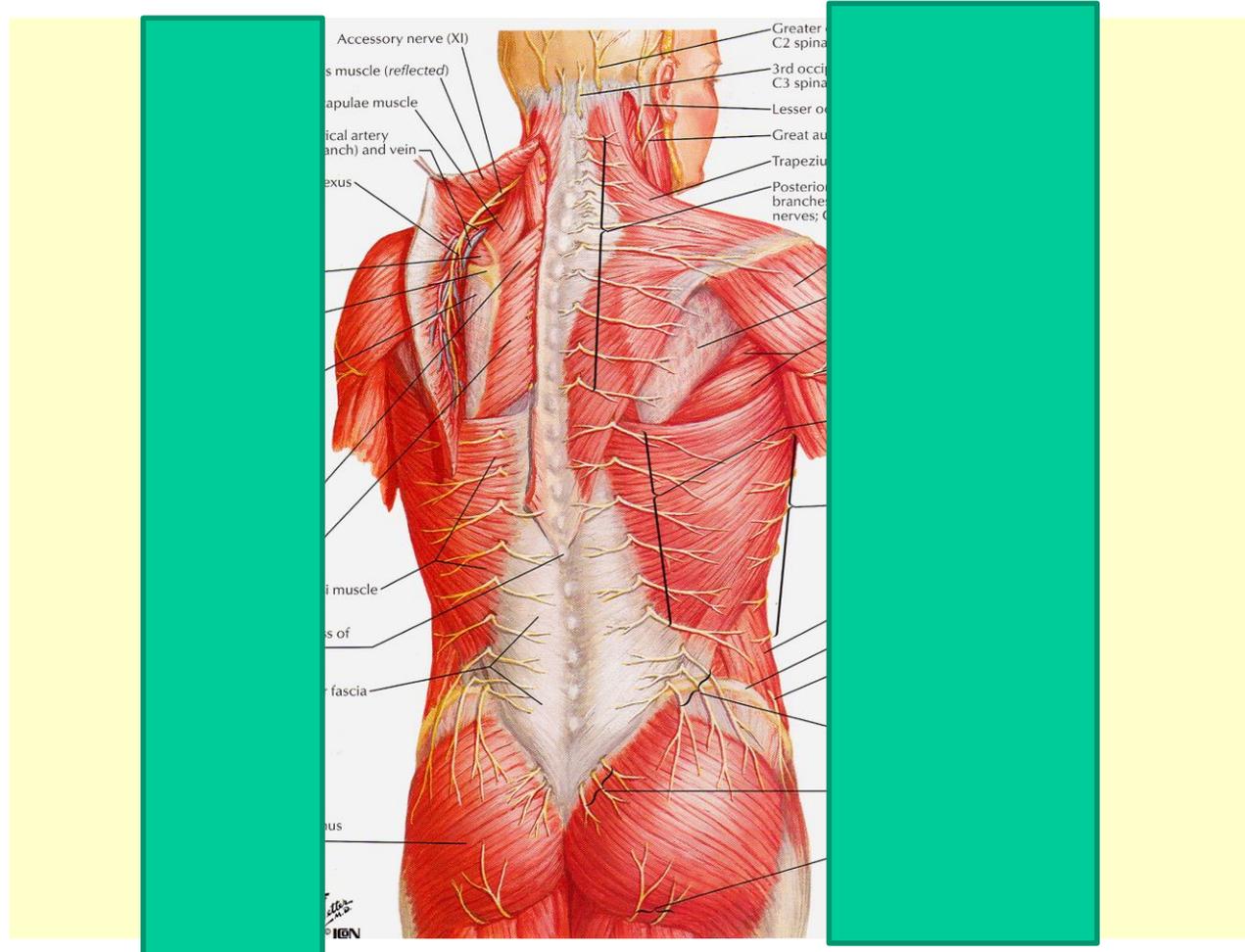
Somatosensitivní a viscerosensitivní vlákna — — — — —

Obr. 1: Schéma míšního nervu

- 1 – radix ventralis,
- 2 – radix dorsalis a ganglion spinale,
- 3 – ramus dorsalis,
- 4 – ramus ventralis,
- 5 – ramus communicans albus,
- 6 – ramus communicans griseus,
- 7 – truncus sympaticus a paravertebrální ganglion.

Šipky označují směr šíření vzruchů v jednotlivých kategoriích vláken:

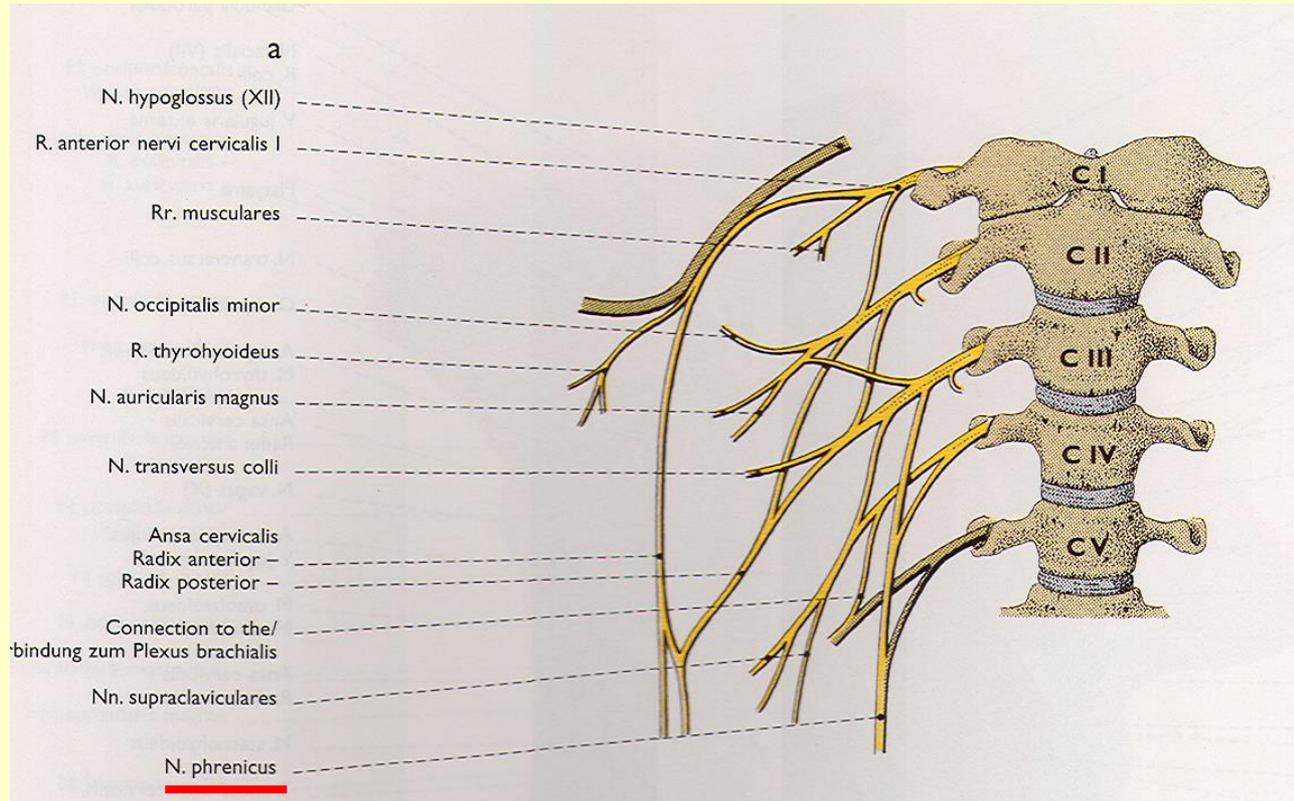
Rami dorsales míšních nervů inervují kůži na zádech a hluboké (autochtonní) zádové svaly

Rami ventrales míšních nervů tvoří pleteně – plexy

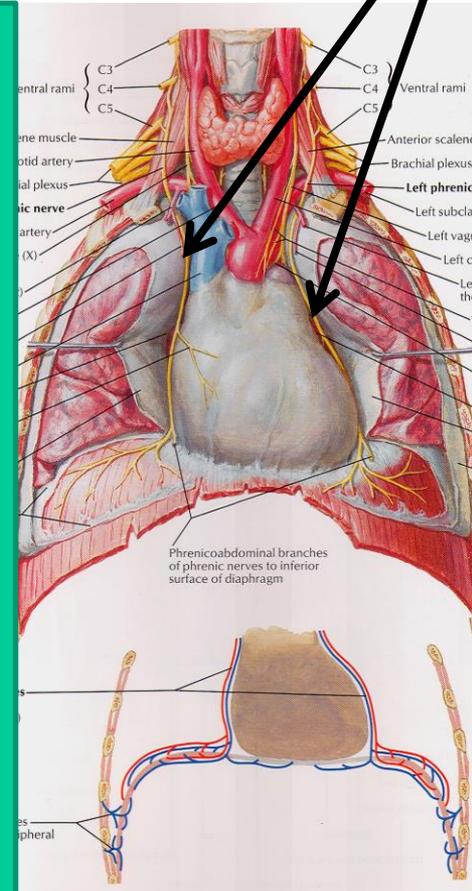
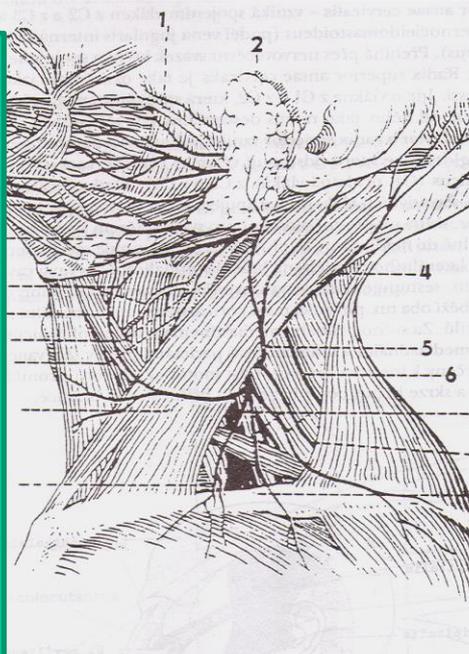
Plexus cervicalis

n. phrenicus inervuje bránici

Sensitivní větve plexus cervicalis

n.phrenicus

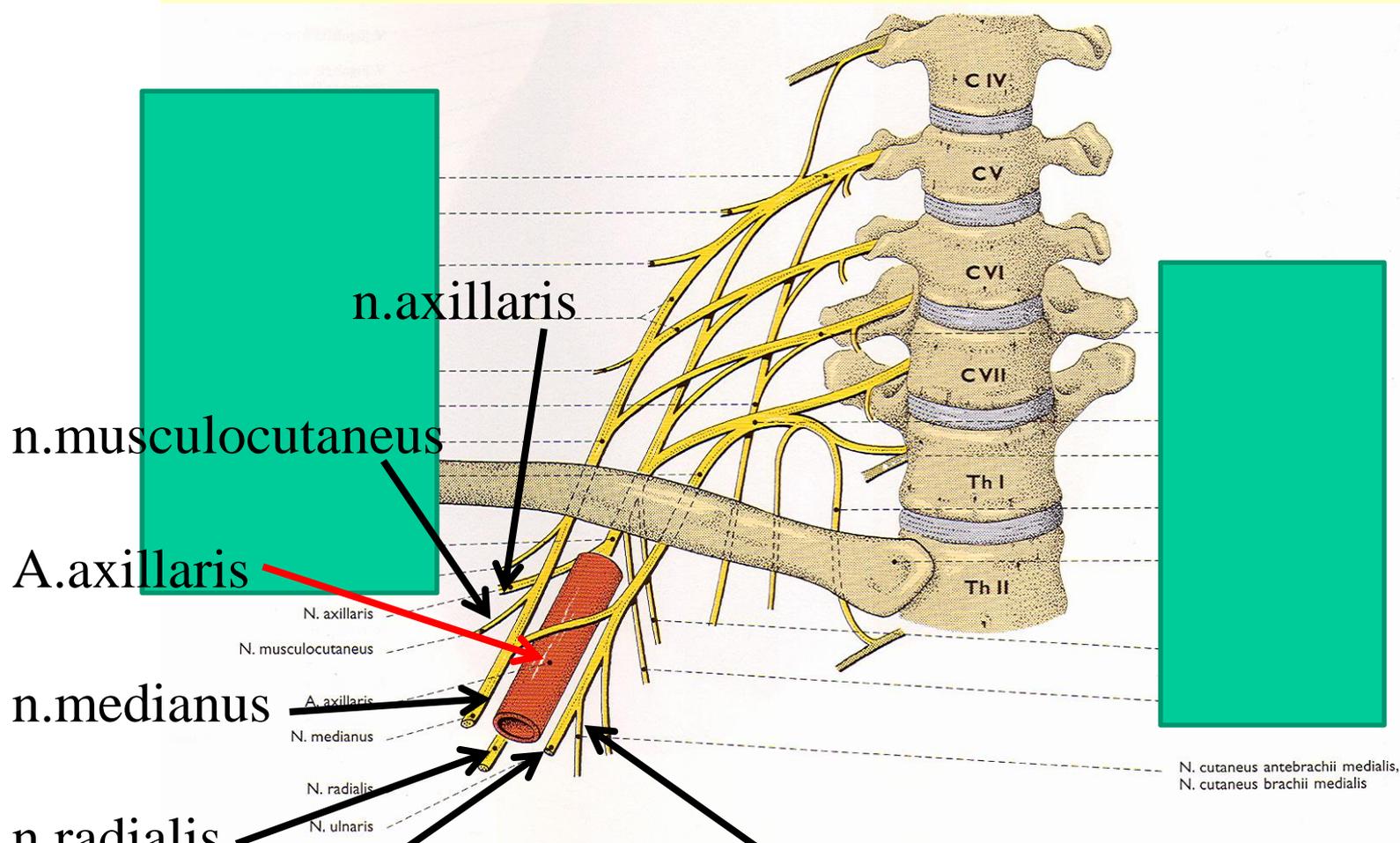
PLEXUS BRACHIALIS

C 4 – Th 1

pars supraclavicularis

pars infraclavicularis

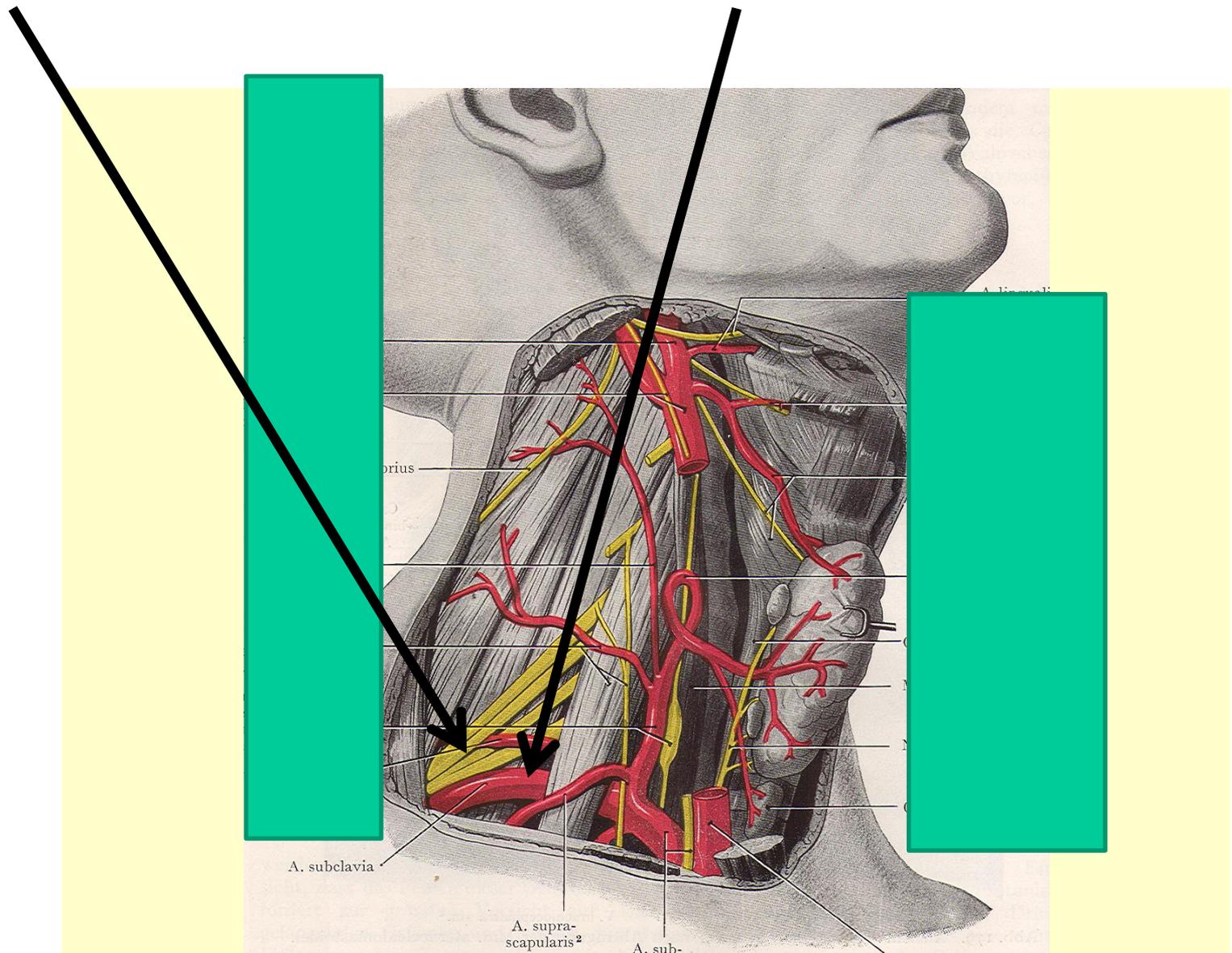
Plexus brachialis – pars infraclavicularis

Sensitivní nn. cutanei

n. ulnaris

Plexus brachialis prochází (spolu s a.subclavia) skrz fissura scalenorum

Plexus brachialis - pars supraclavicularis

- n. dorsalis scapulae
- n. thoracicus longus
- n. suprascapularis
- nn. Pectorales
- n. subscapularis
- n. subclavius
- n. thoracodorsalis

Pars infraclavicularis

N.axillaris

N.radialis

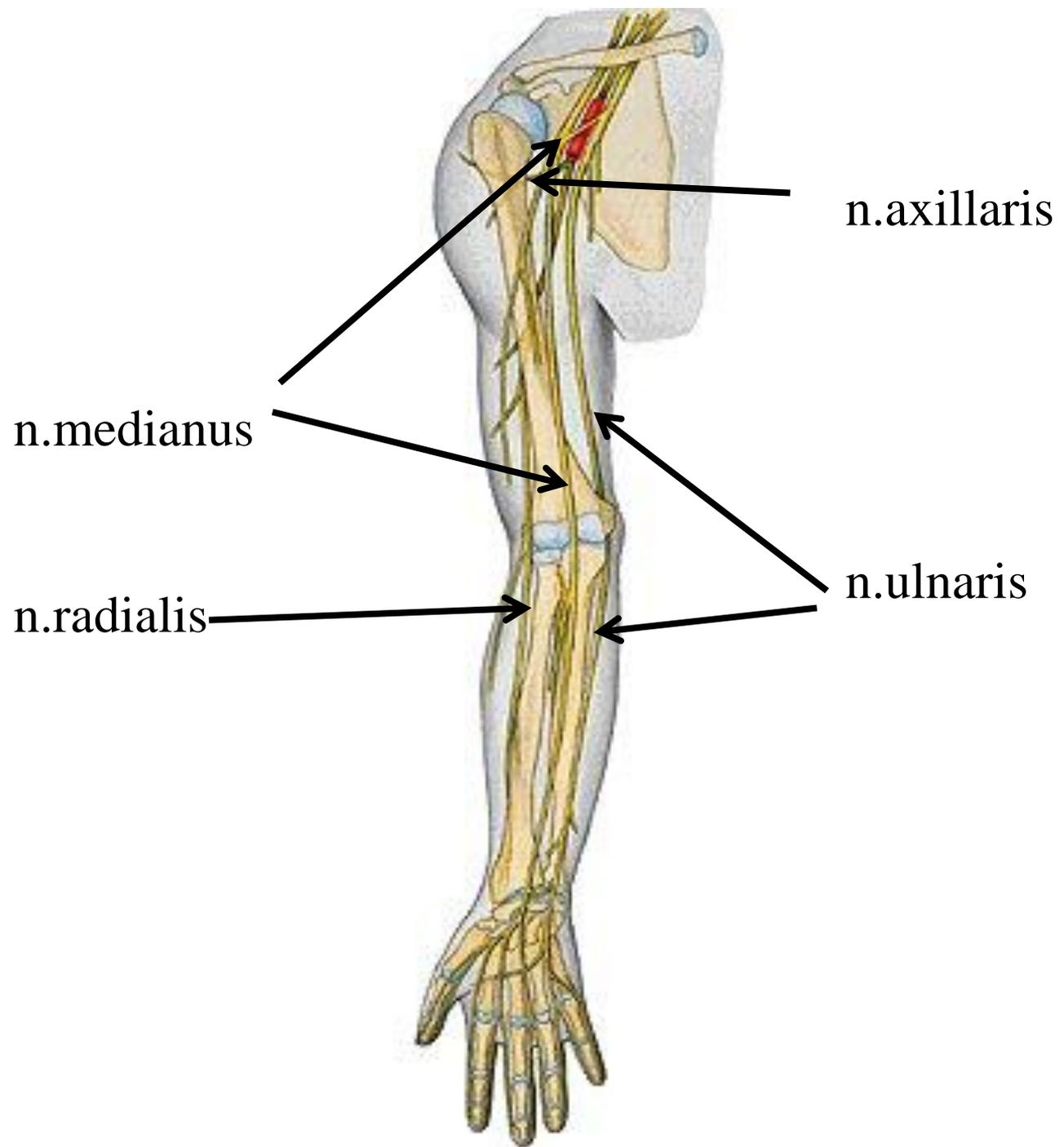
N.musculocutaneus

N.medianus

N.ulnaris

N.cutaneus antebrachii medialis

N.cutaneus brachii medialis

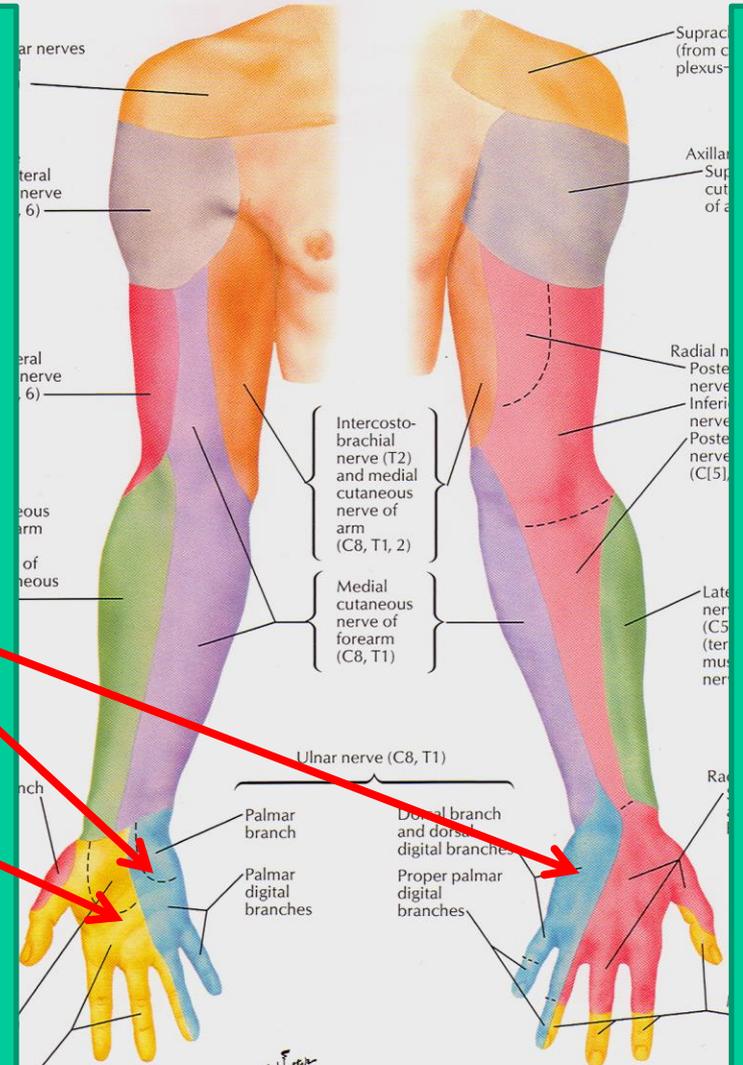
Sensitivní inervace horní končetiny

N. Radialis
dorzální
strana

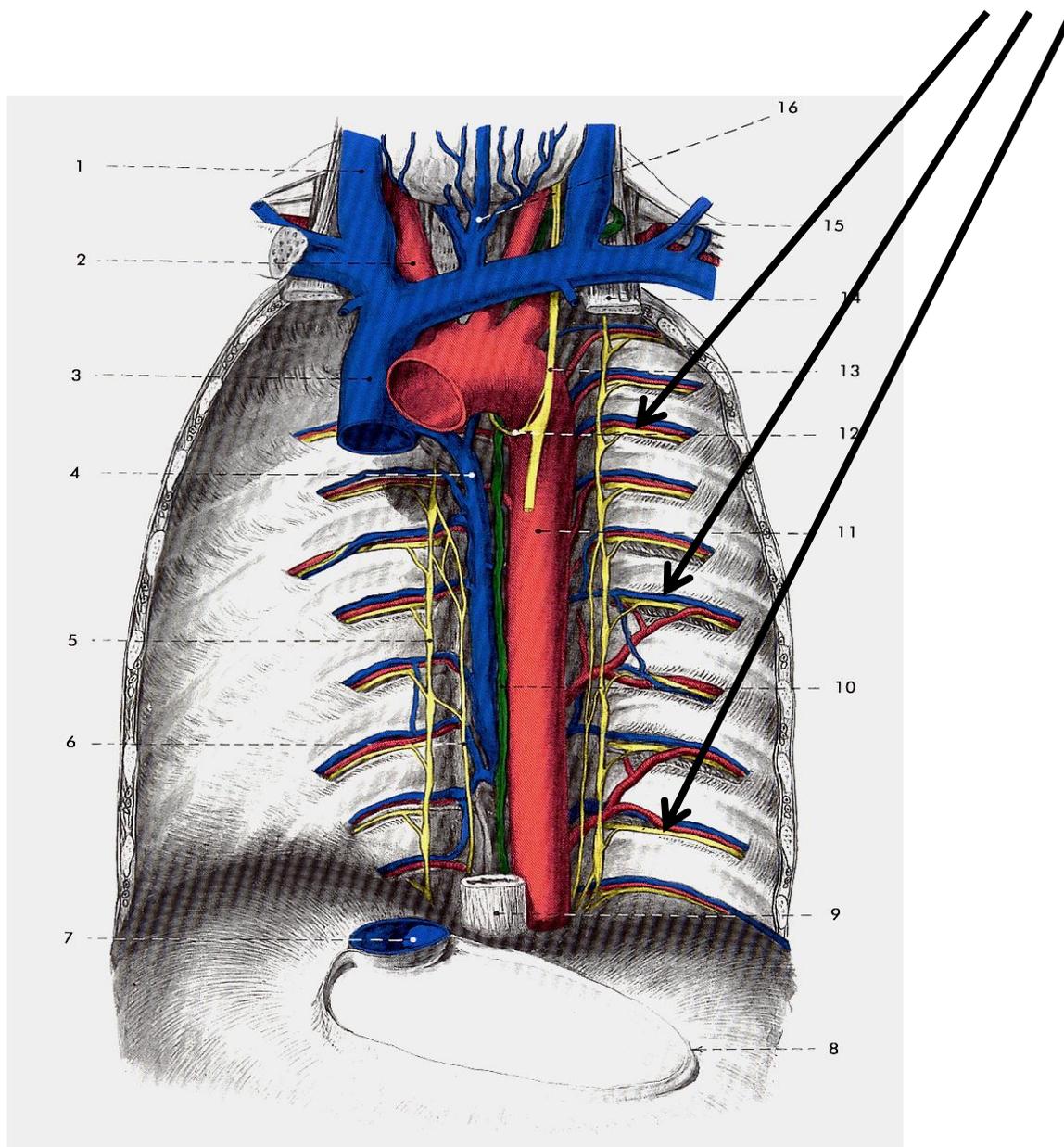
n. ulnaris

n. medianus

Anterior (palmar) view Posterior (dorsal) view

V oblasti hrudníku zůstává segmentální inervace - nn.intercostales

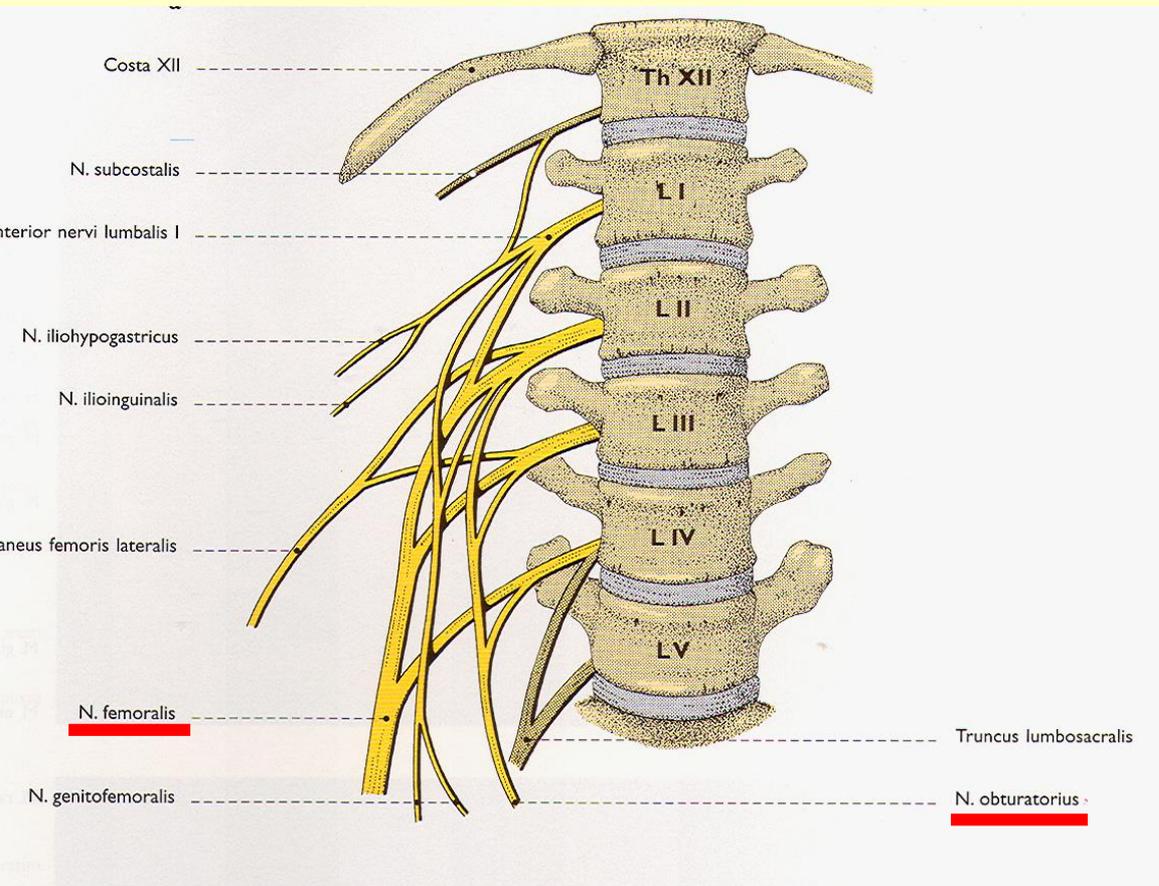

Obr. 15.1.14. Zadní mediastinum při pohledu zepředu po odstranění perikardu. 1. v. jugularis interna

plexus lumbalis

n.femoralis

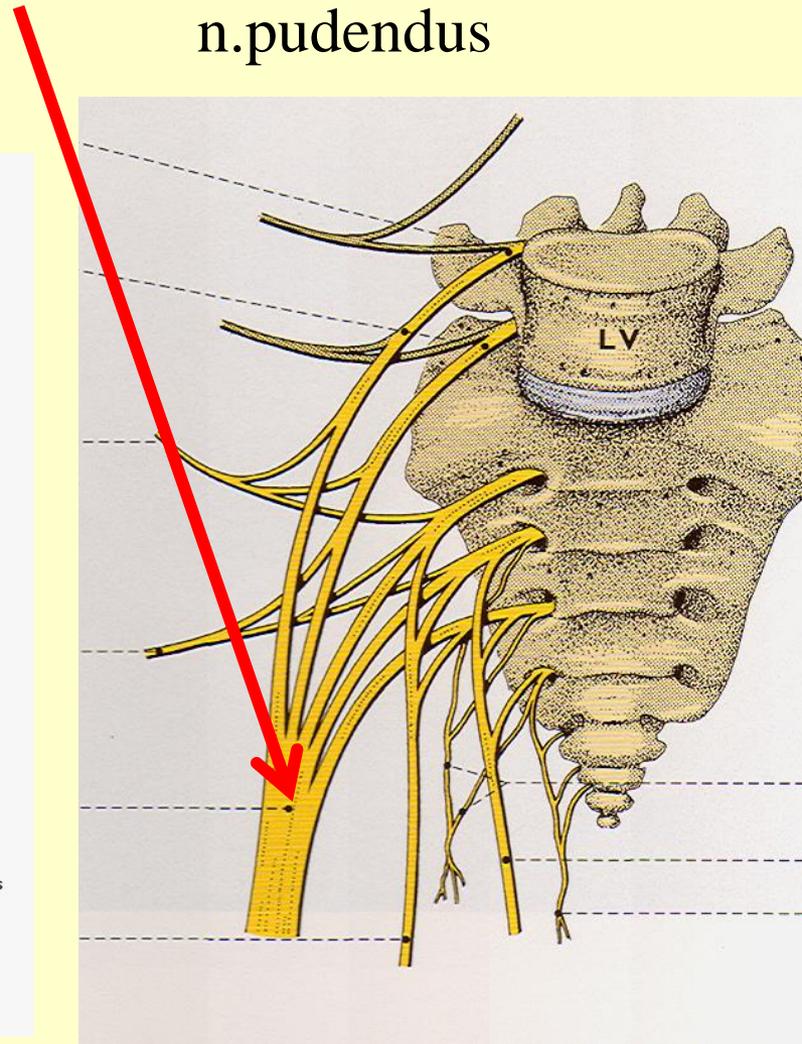
n.obturatorius

plexus sacralis

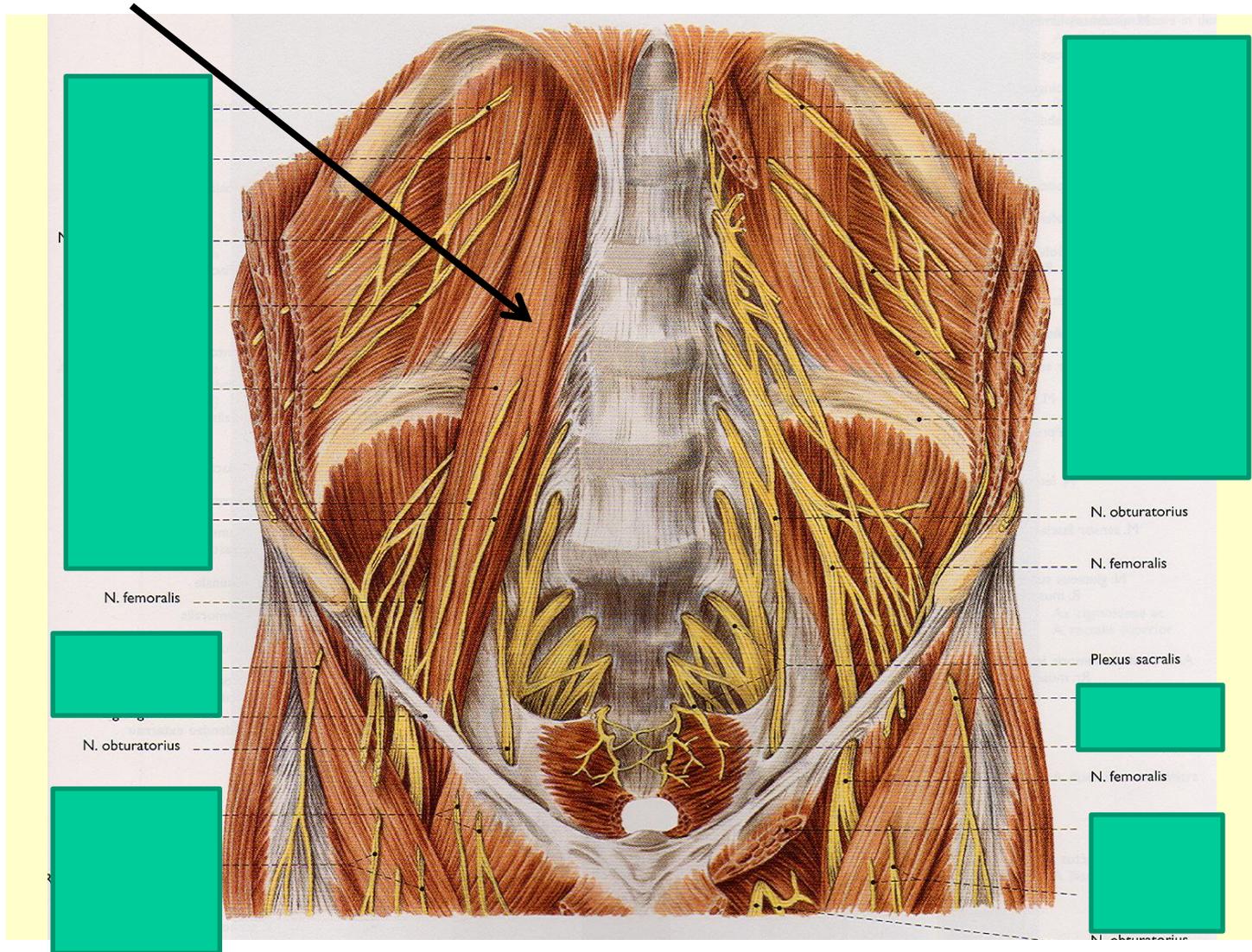
n.ischiadicus

n.pudendus

Plexus lumbosacralis

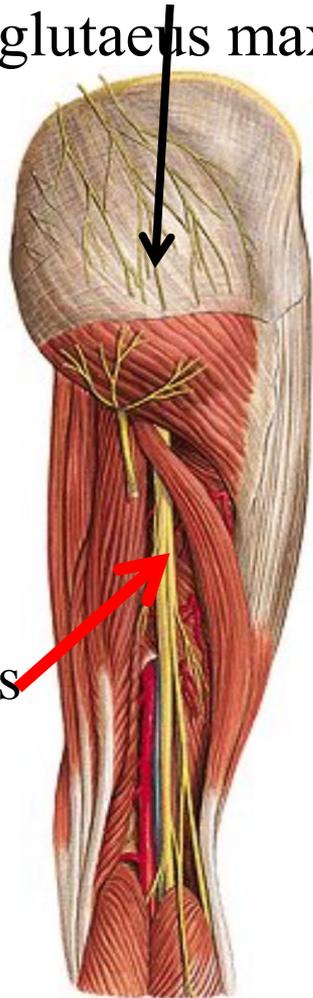
m.psoas major

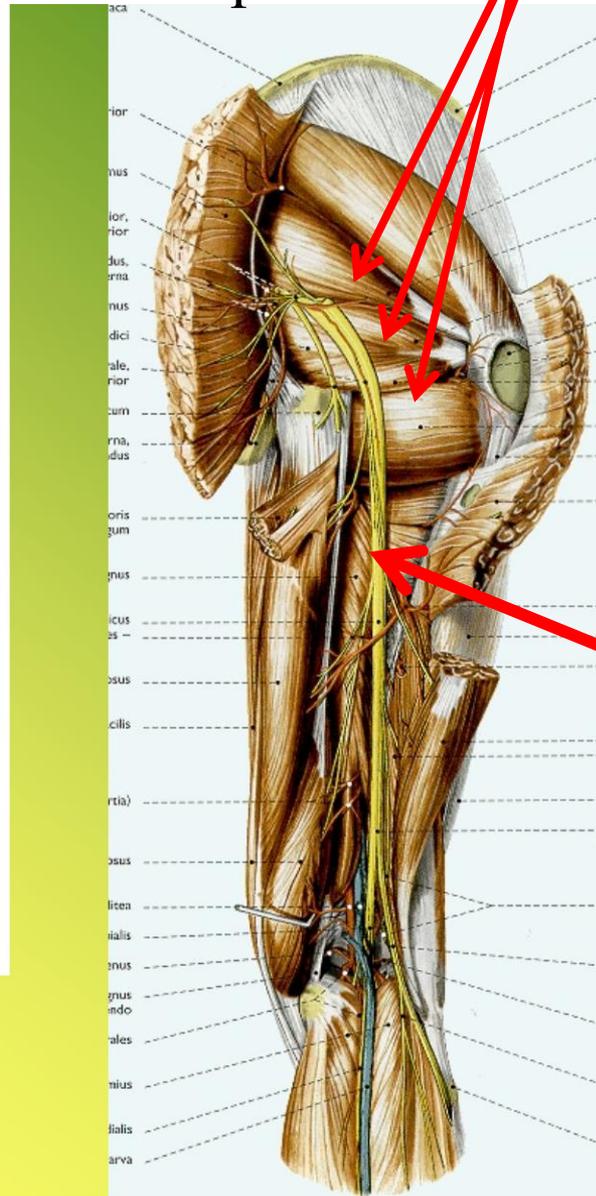
plexus sacralis

m. gluteus maximus

pelvitrochanterické svaly

n. ischiadicus

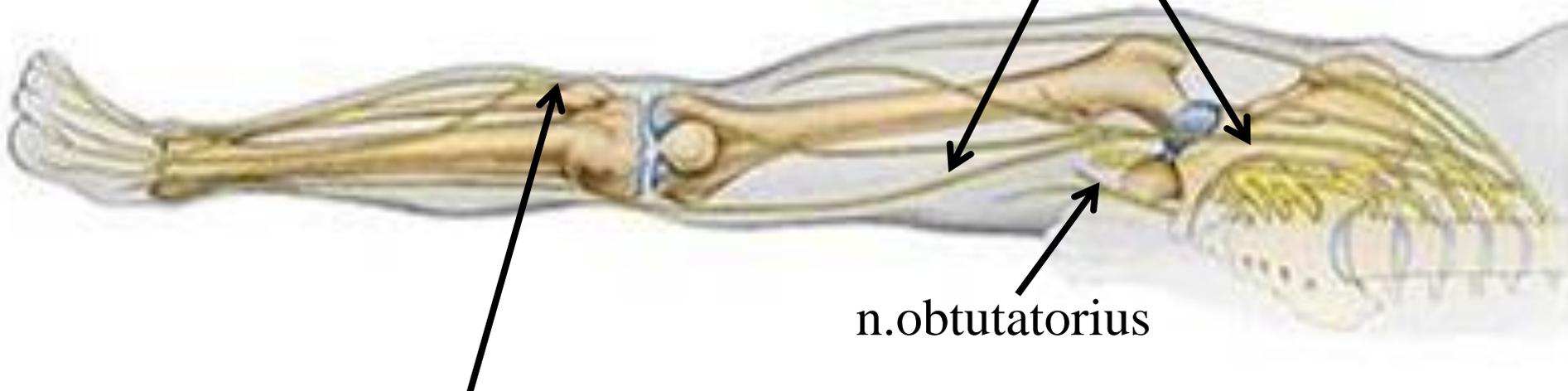

n. ischiadicus

Hlavní nervy DK

zepředu

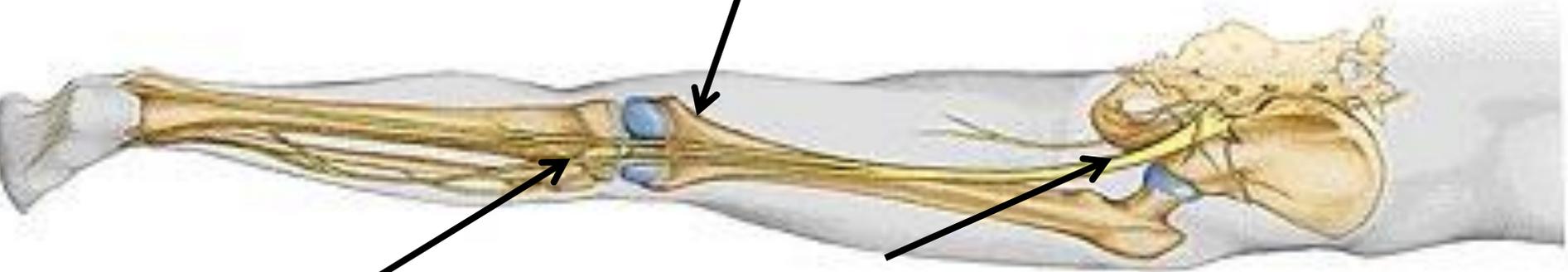
n.femoralis

n.obturatorius

zezadu

n.peroneus(fibularis)communis

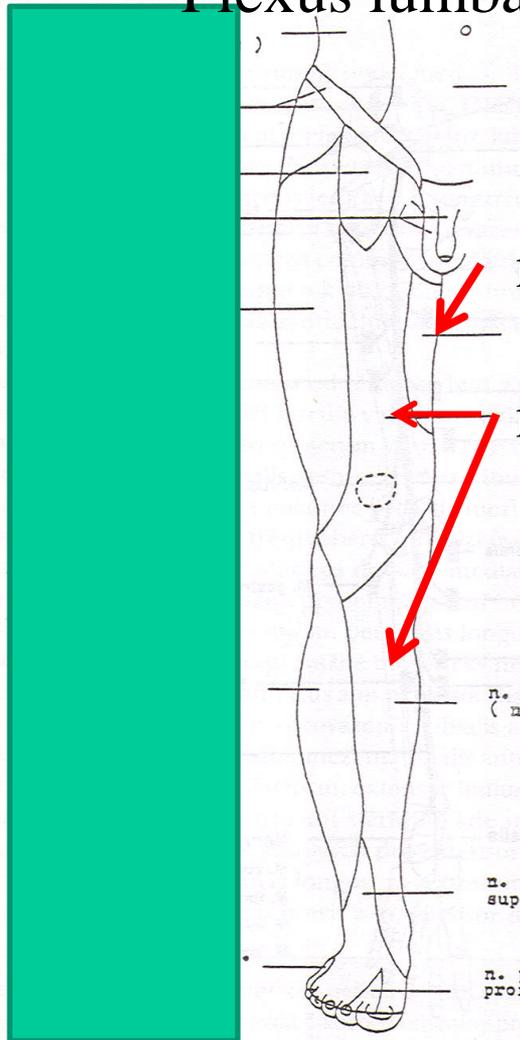
n.tibialis

n.ischiadicus

Sensitivní inervace DK

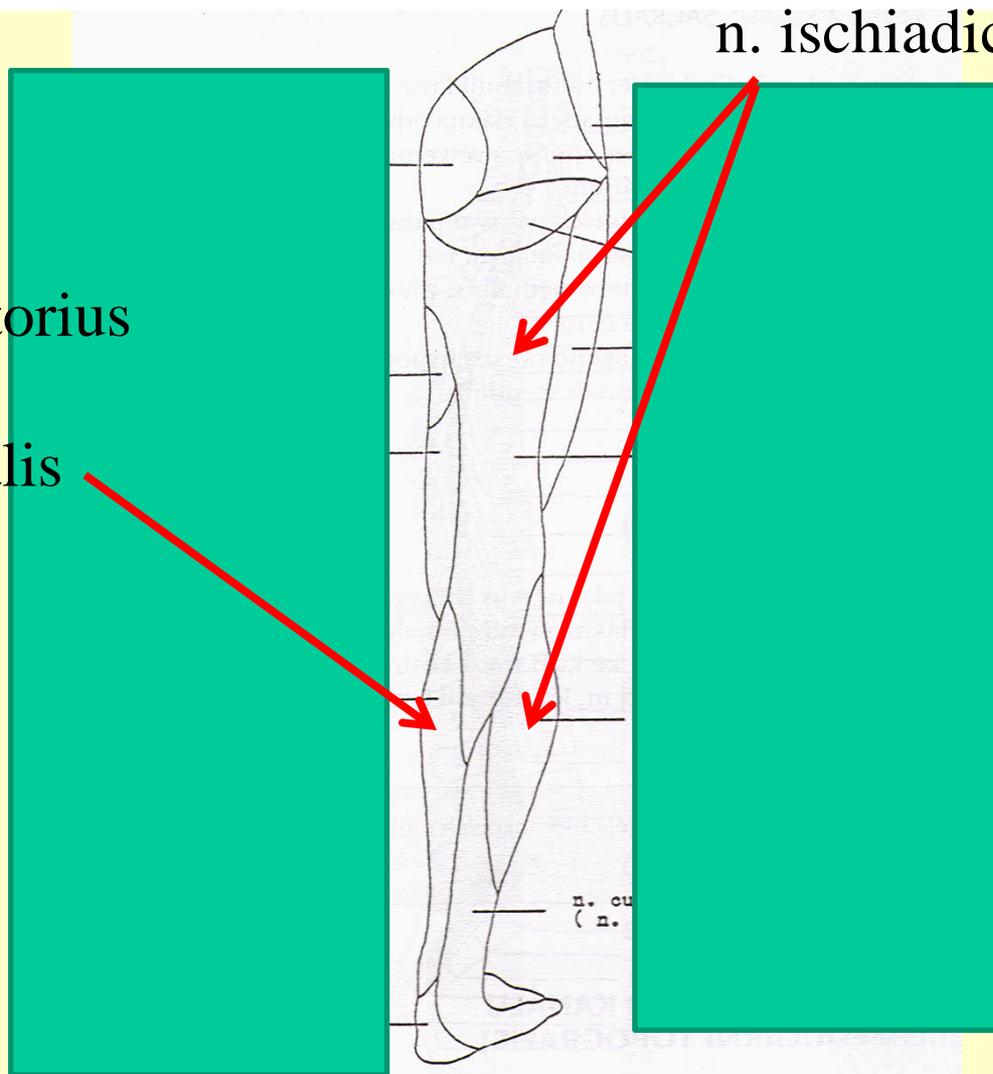
zepředu

Plexus lumbalis

zezadu

Plexus sacralis
n. ischiadicus

Autonomní-vegetativní systém

Hladká svalovina – žlázy – srdce

Vlákna pregangliová – ganglion=synapse –
- vlákna postgangliová – cílový orgán

Sympaticus – větš. aktivační účinek

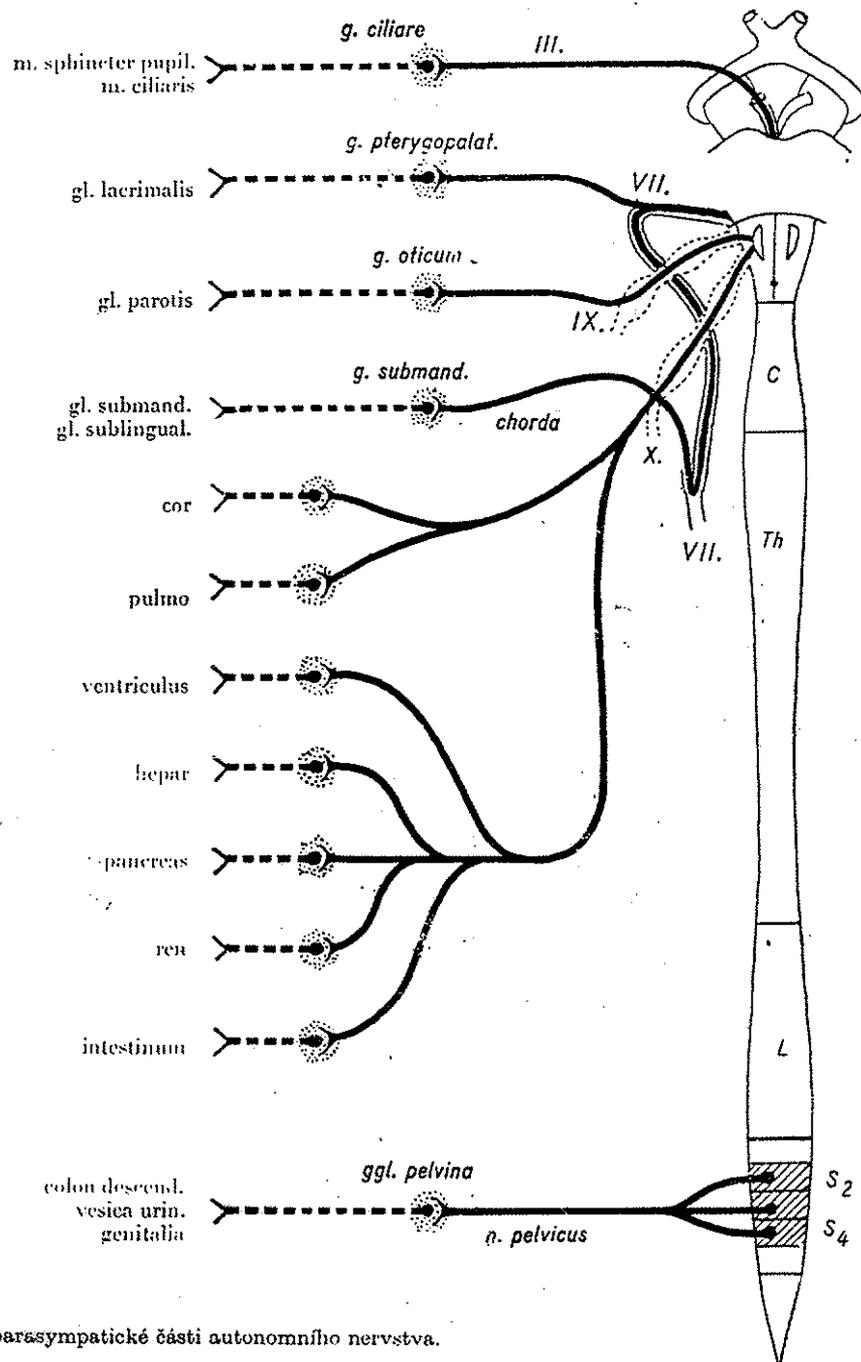
Parasympaticus – větš. tlumivý účinek

Parasympaticus

Kraniosakrální systém

Jádra a další průběh s hlavovými
nervy III., VII. IX. a X.

Jádra v sakrální míše – plexus
hypogastricus inferior

Obr. 640.

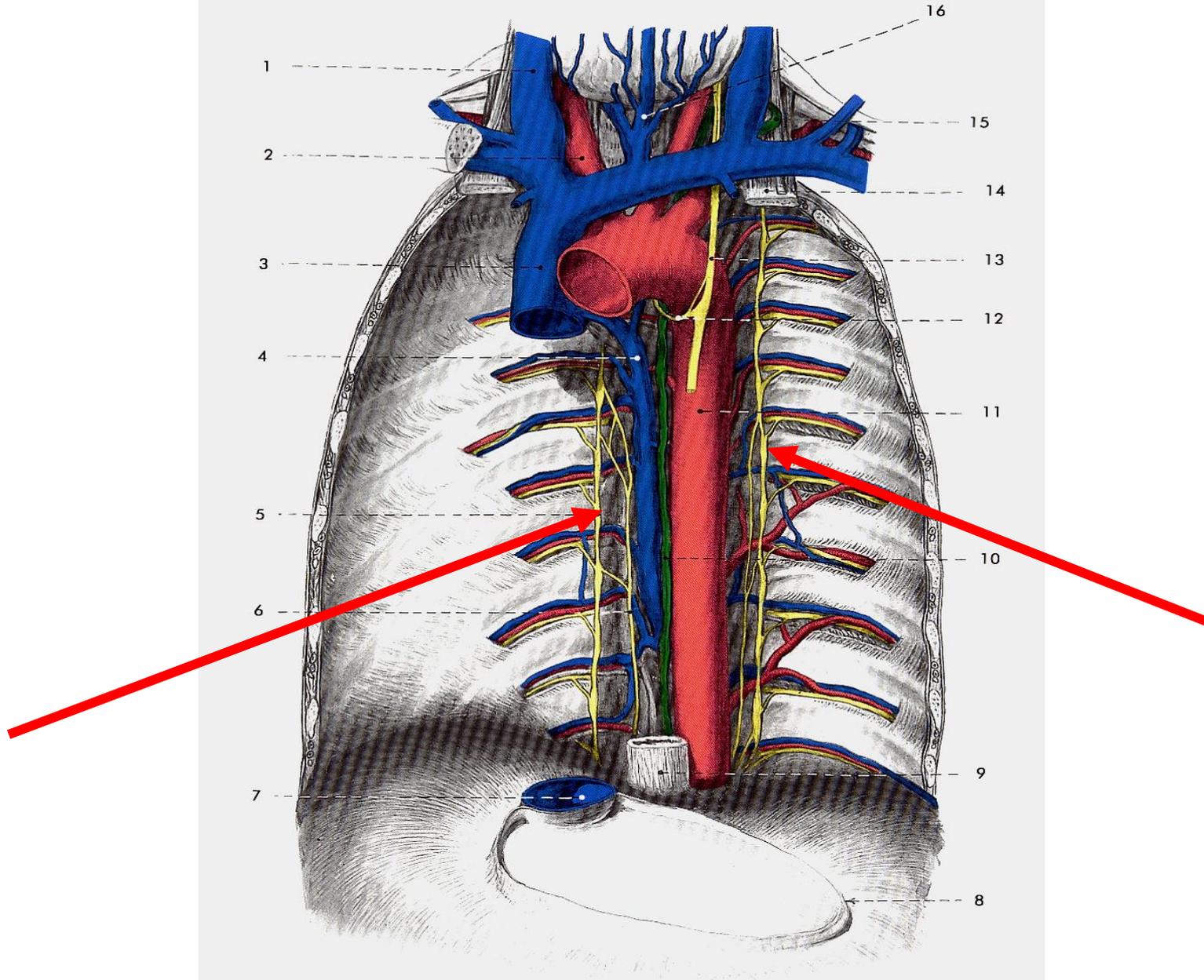
Schéma parasympatické části autonomního nervstva.

Sympaticus – thorakolumbální systém

Jádra v postranních rozích thorakální a
lumbální míchy

Paravertebrální ganglia -
truncus sympaticus

Prevertebrální ganglia

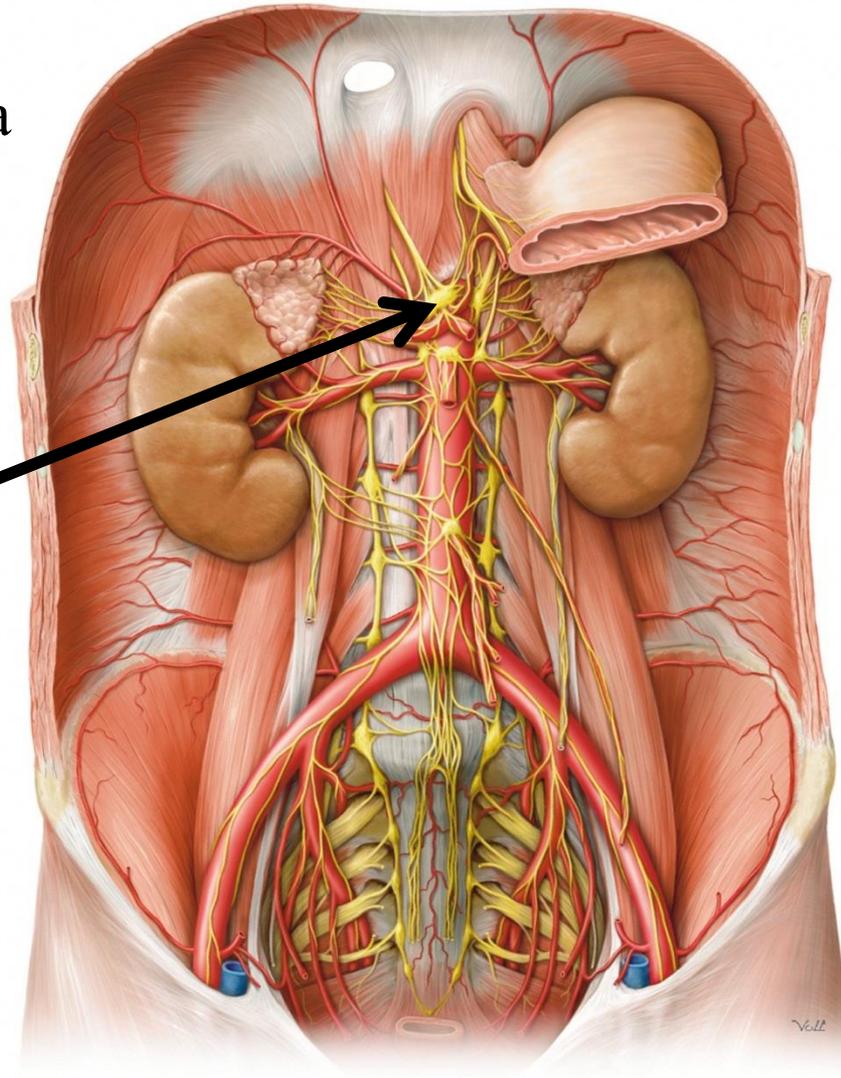

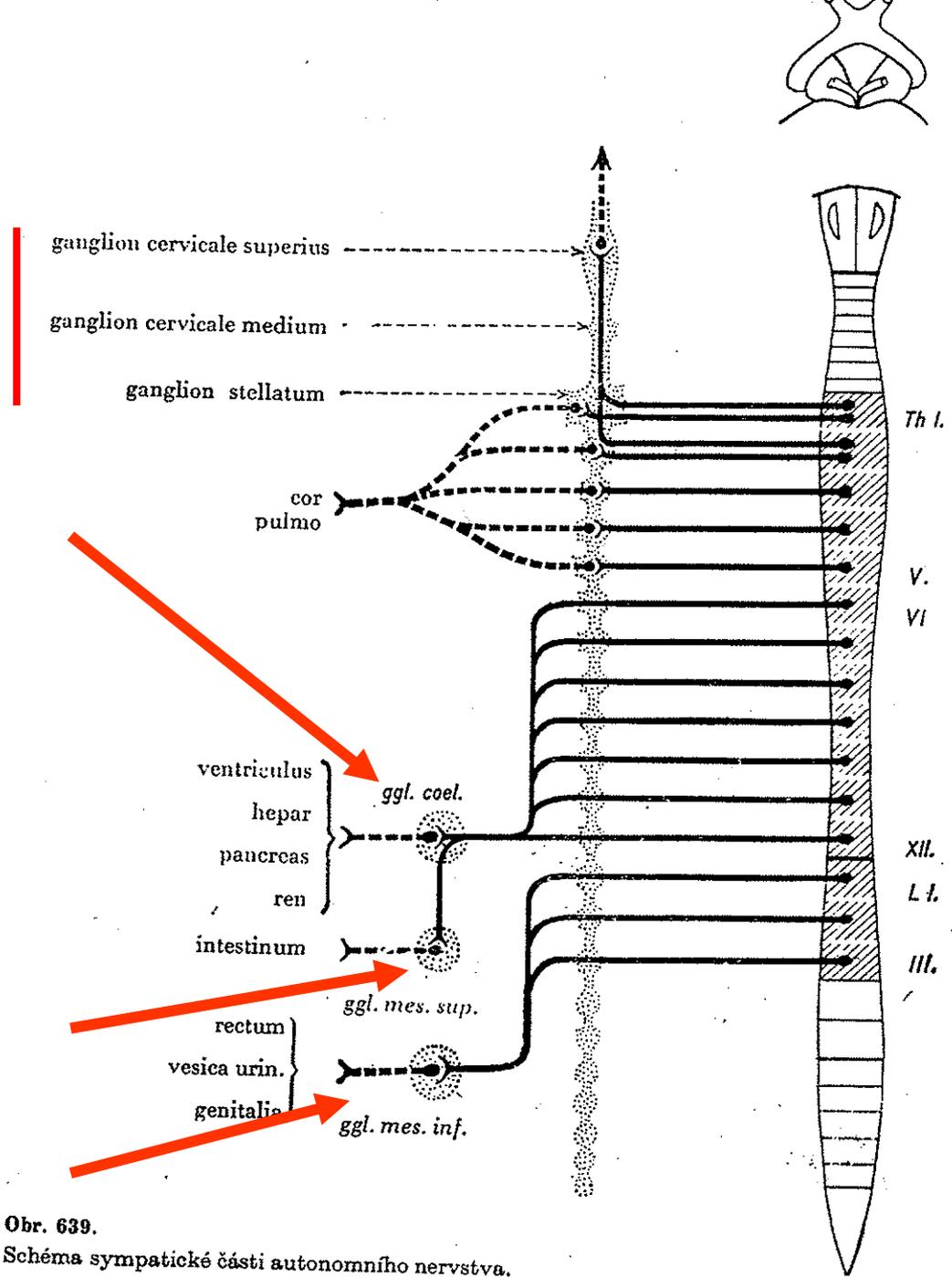
Obr. 15.1.14. Zadní mediastinum při pohledu zepředu po odstranění perikardu. 1 – v. jugularis interna, 2 – truncus brachiocephalicus, 3 – v. cava superior, 4 – v. azygos, 5 – truncus sympathicus, 6 – n. splanchnicus major, 7 – v. cava inferior, 8 – úpon perikardu na bránici, 9 – jícen, 10 – ductus thoracicus, 11 – aorta thoracica, 12 – n. laryngeus recurrens sinister, 13 – n. vagus sinister, 14 – m. scalenus anterior et n. phrenicus, 15 – vústění ductus thoracicus do angulus venosus sinister, 16 – plexus thyroideus impar

Prevertebrální ganglia

Ganglion coeliacum
„solar plexus“

a další

Obr. 639.
Schéma sympatické části autonomního nervstva.

Glandulae endocrinae – žlázy s vnitřní sekrecí

Secernují přímo do krevního oběhu – nemají vývod
Zmíněny byly u příslušných orgánových systémů

Doplňk : gl. Suprarenales (obr.viz urogenitál)

Cortex – mineralokortikoidy, glukokortikoidy, androgeny

Medulla – adrenalin, noradrenalin

Smyslové orgány

Zrakové ústrojí

Ústrojí sluchové a rovnovážné

Ústrojí čichové

Ústrojí chuťové

Bulbus oculi – horizontální řez

polus anterior

cornea přední komora(liquor)

iris

Corpus ciliare

Schlemmův kanál

lens crystalina

Corpus vitreum

Retina

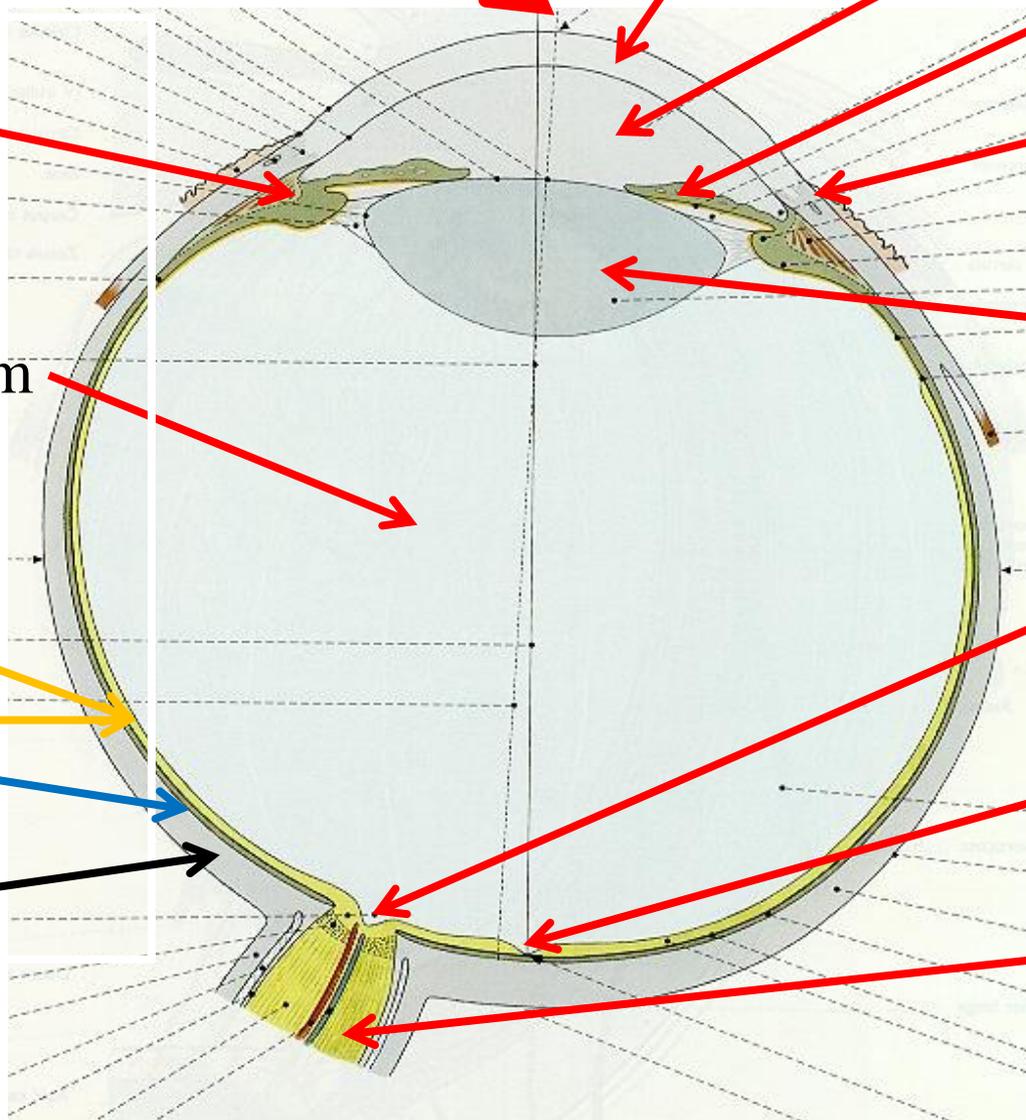
Papilla n.optici= slepá skvrna

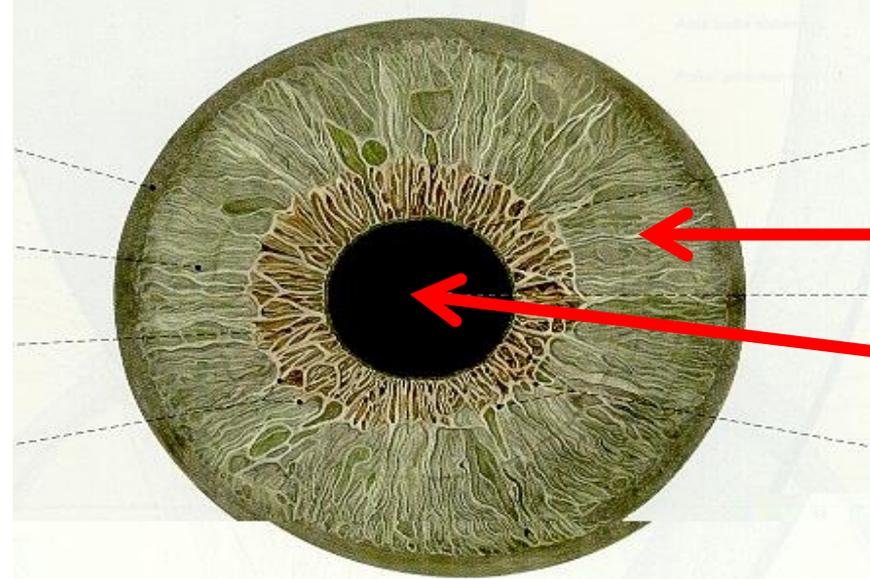
Chorioidea

Macula lutea= žlutá svrna

Sclera

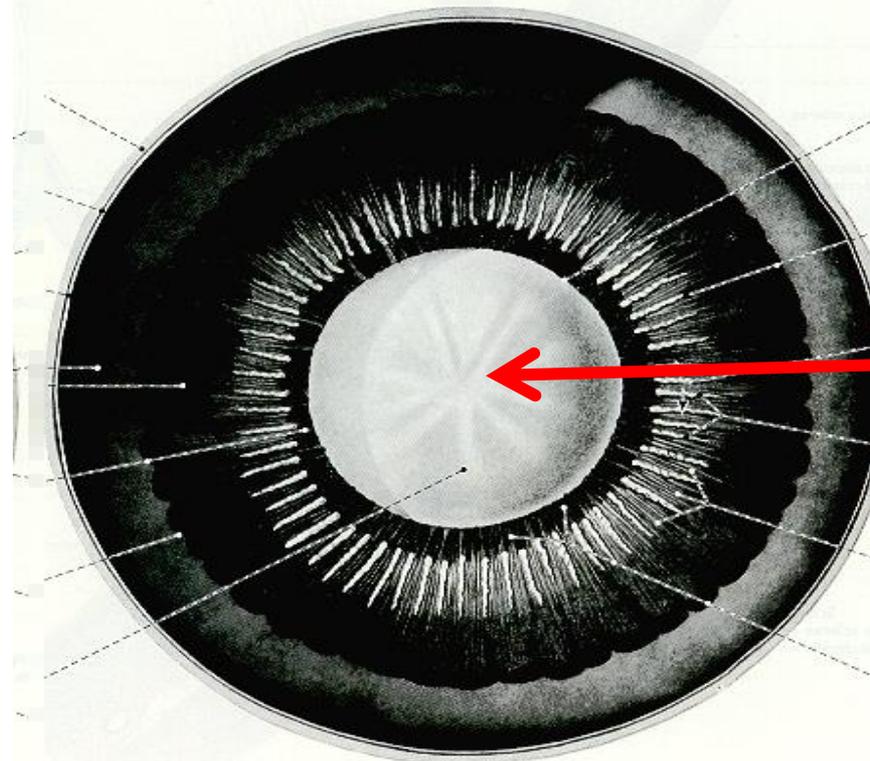
n.II.-opticus

Iris - duhovka

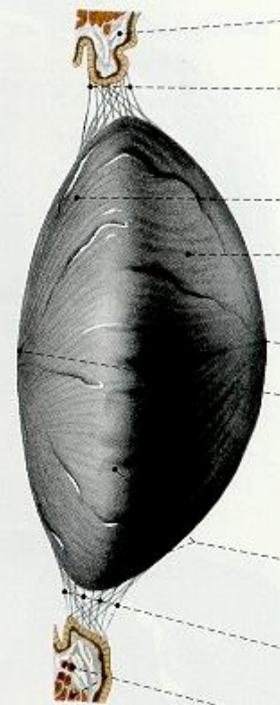
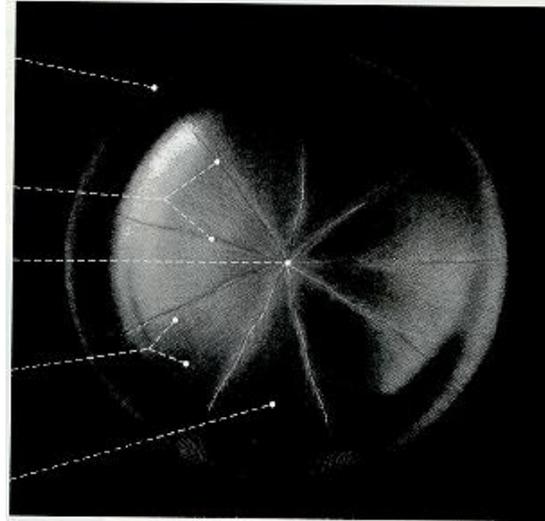
Pupilla - zornice

Pohled zezadu-zevnitř
bulbu

Lens crystalina - čočka

Lens crystalina – čočka

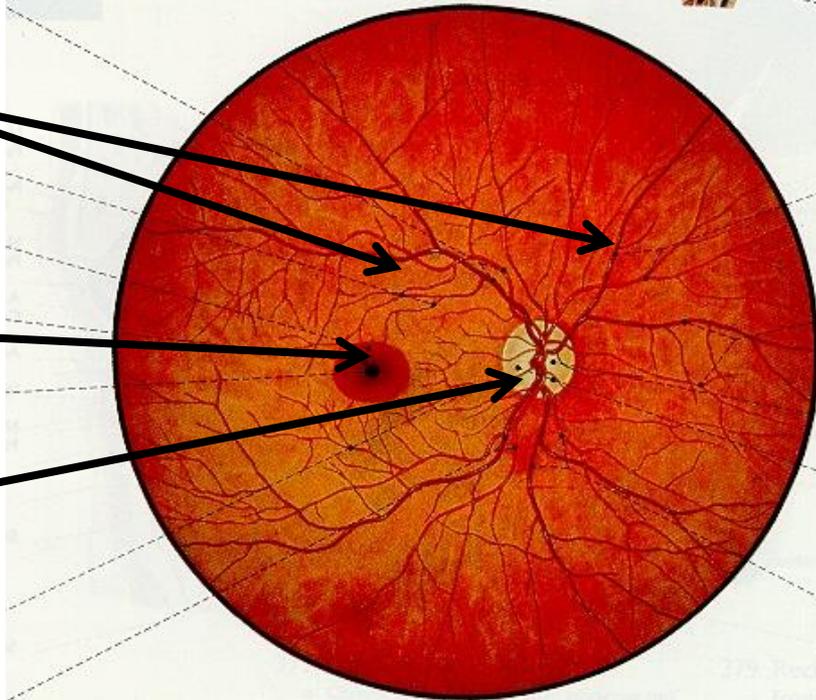

Oční pozadí

Větvení a. et v. centralis
retinae

Macula lutea

Papilla n. optici

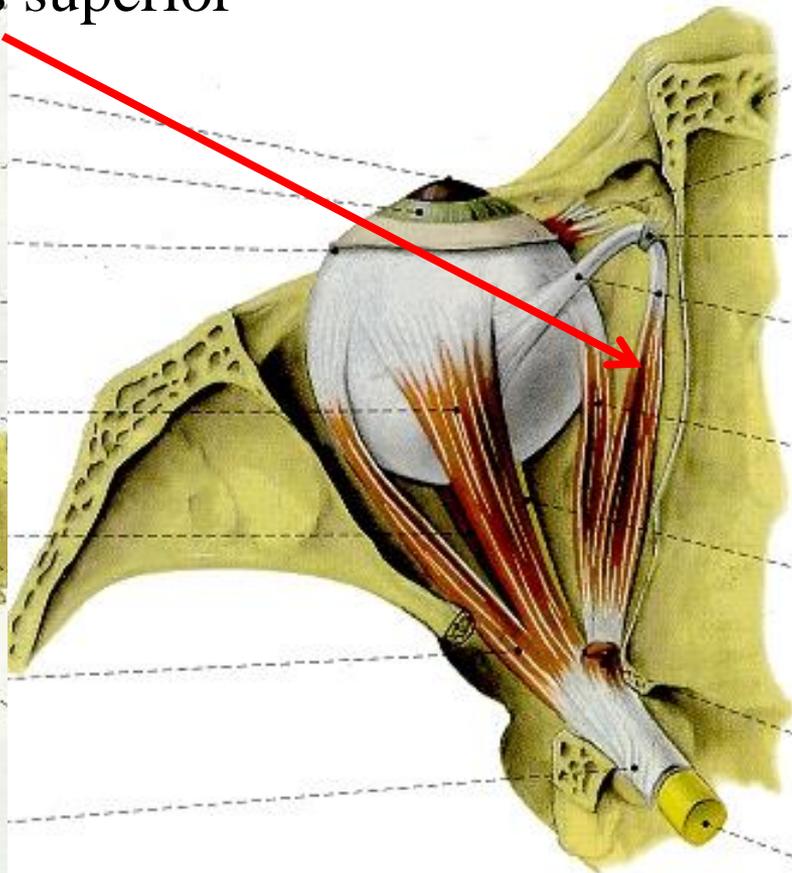
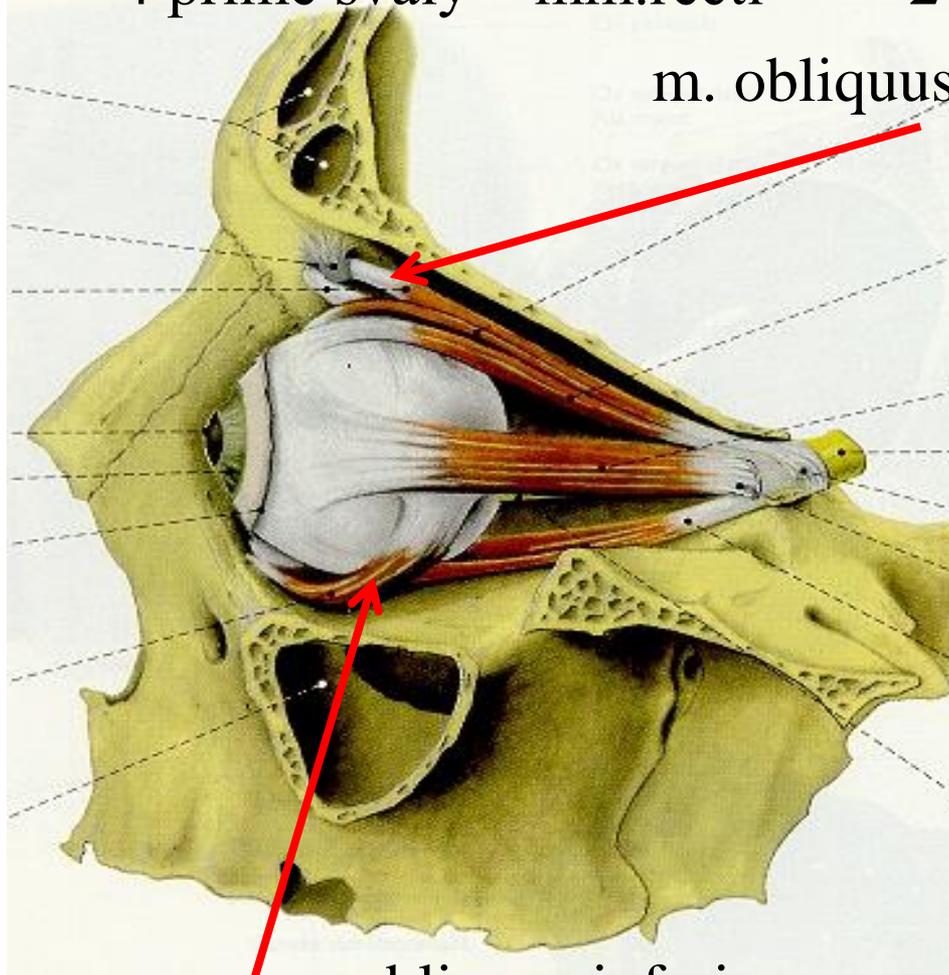

Okohybné svaly - inervace: n. III., n. IV. a n.VI.

4 přímé svaly – mm.recti

2 šikmé svaly – mm.obliqui

m. obliquus superior

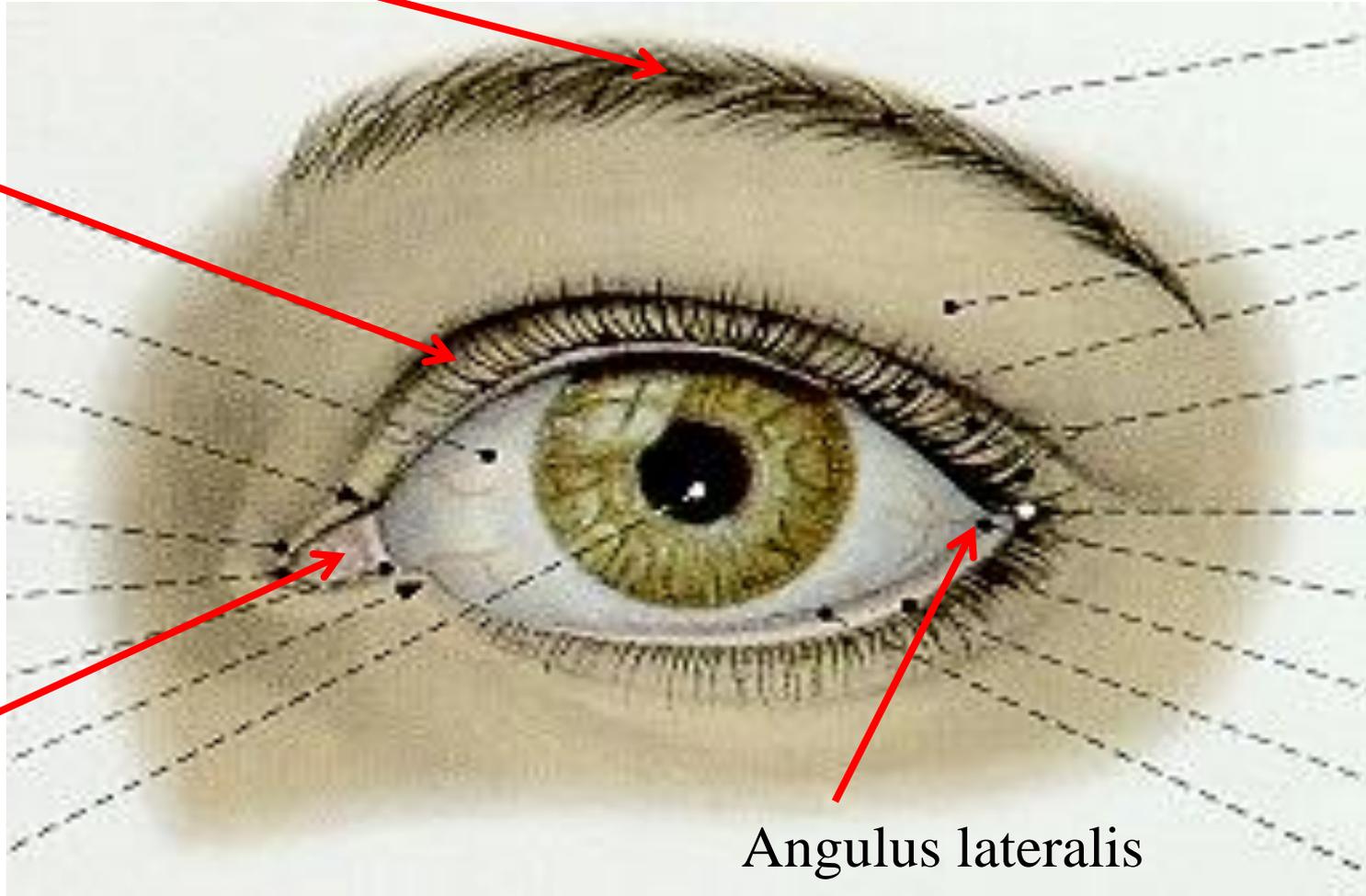

m. obliquus inferior

Superciliae
(obočí)

Ciliae
(řasy)

Angulus
medialis

Angulus lateralis

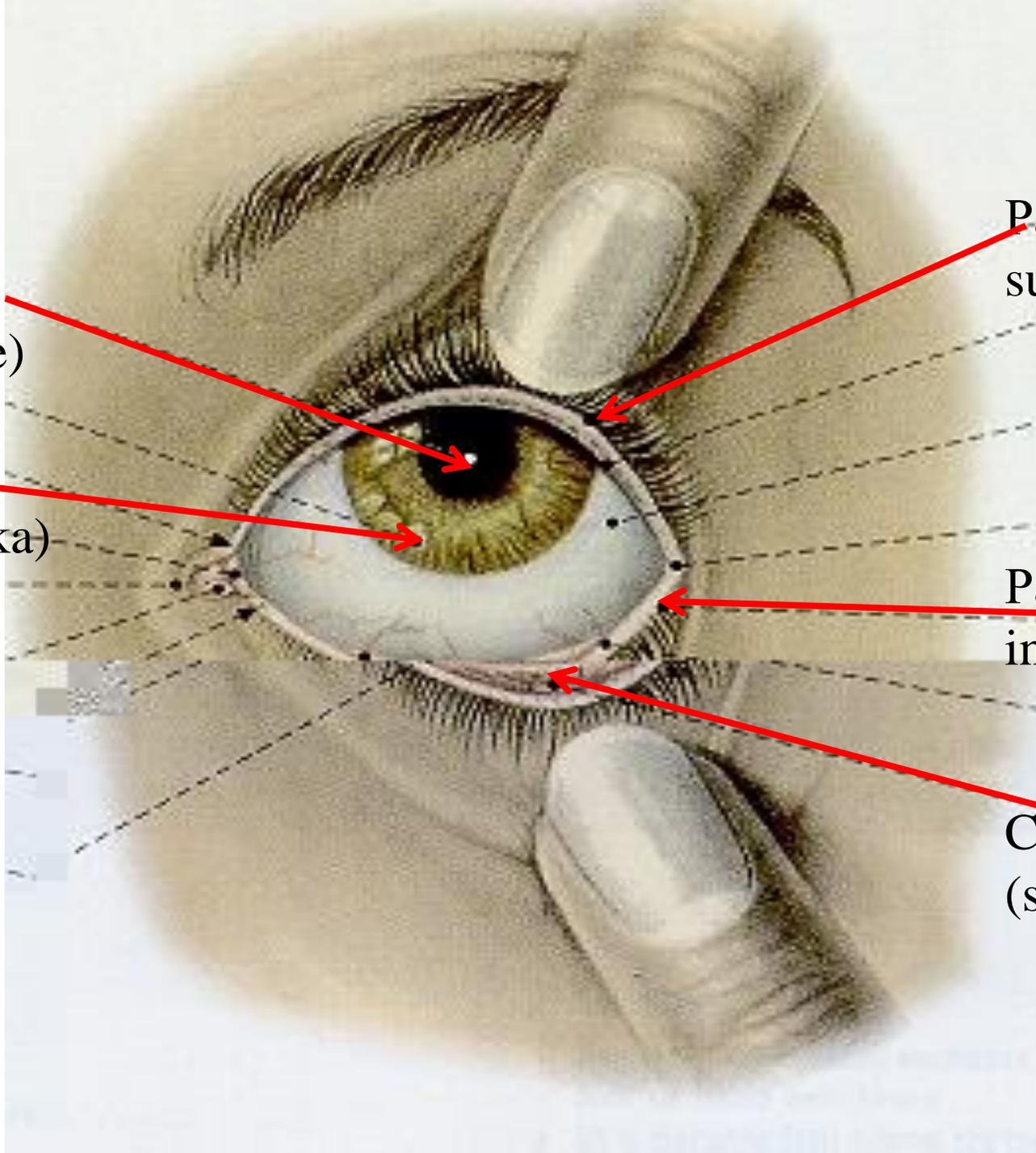
Pupilla
(zornice)

Iris
(duhovka)

Palpebra(víčko)
superior

Palpebra(víčko)
inferior

Conjunctiva
(spojivka)

Slzný aparát

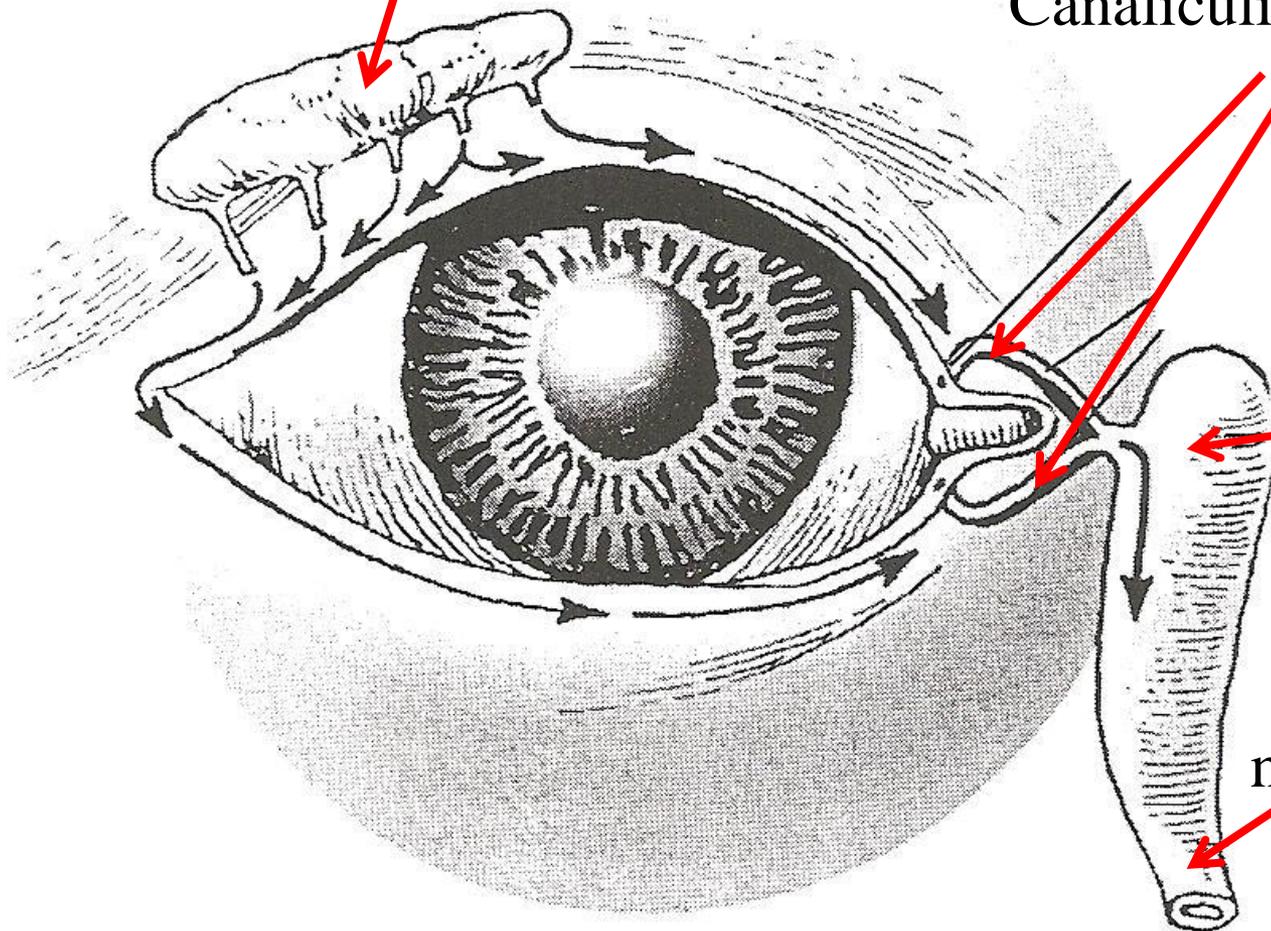
P.

Glandula lacrimalis

Canaliculi lacrimales

saccus lacrim.

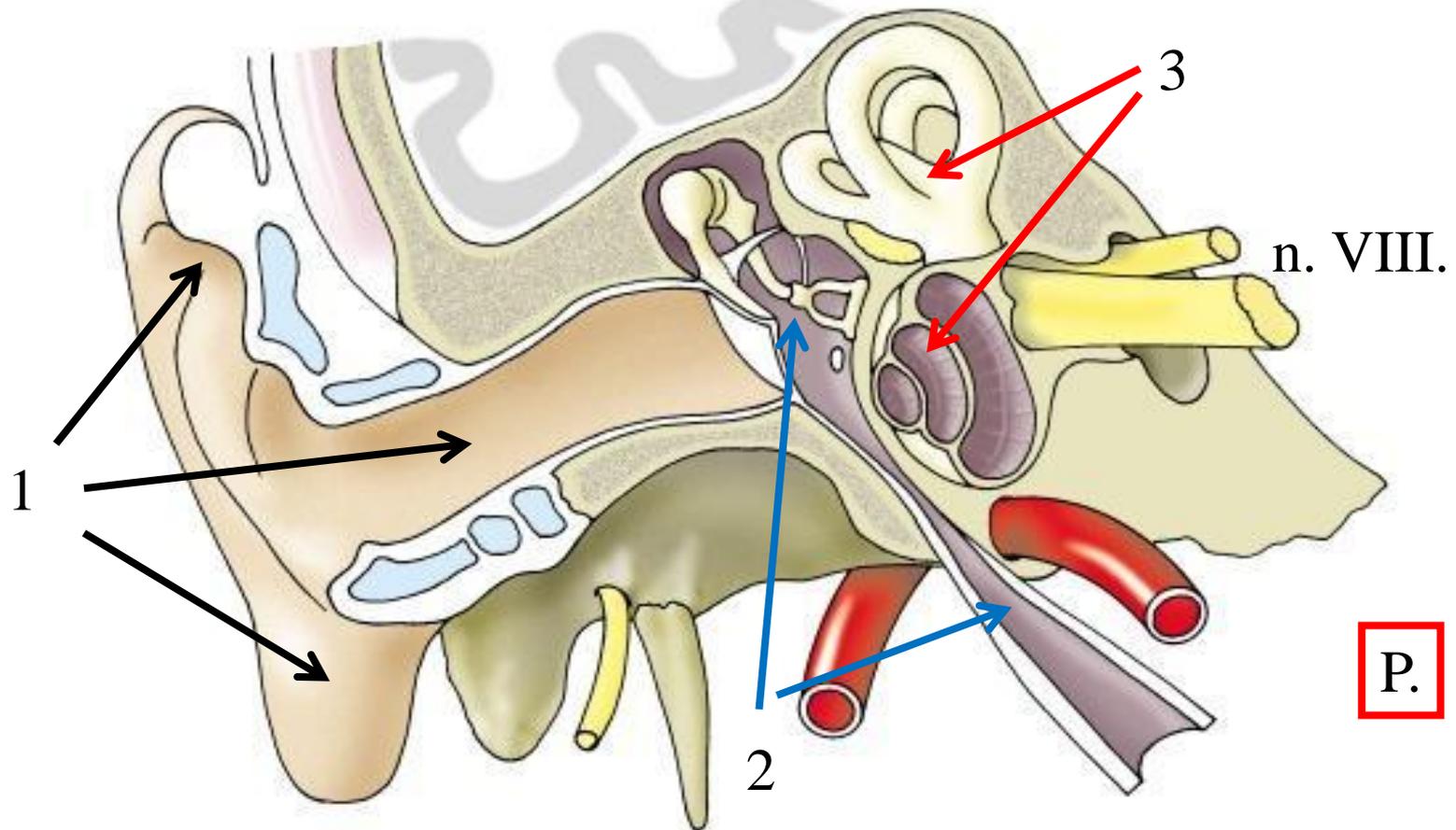
ductus
nasolacrimalis

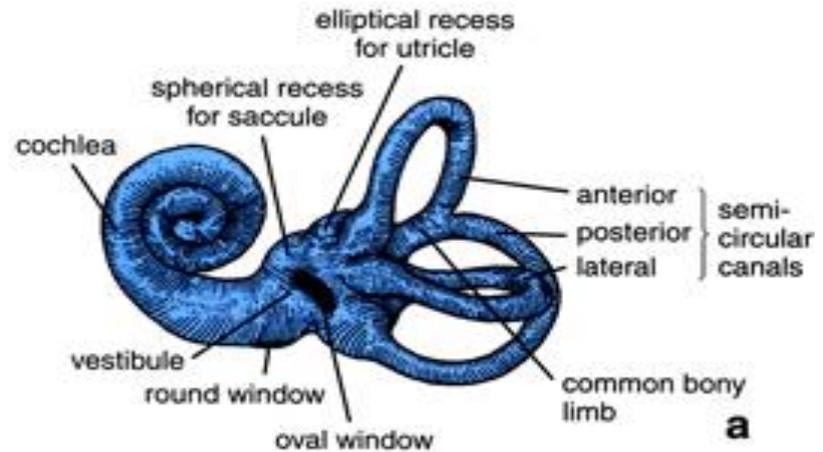
1 - Zevní ucho=auricula+meatus acusticus externus
membrana tympani

2 - Střední ucho=cavum tympani(ossicula auditus),tuba auditiva-Eustachi

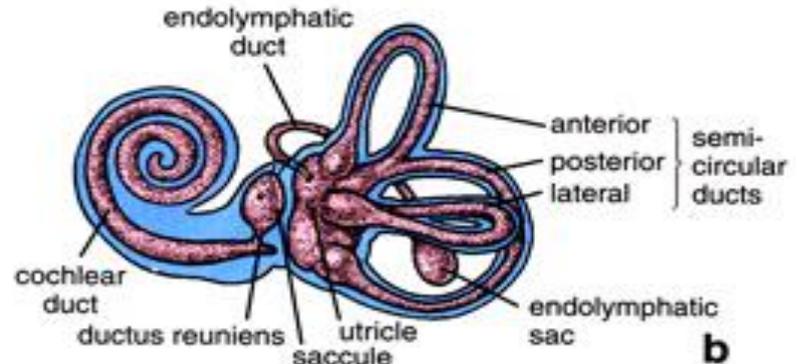
3 - Vnitřní ucho=labyrinthus osseus+membranaceus(cochlea-sluch.receptor
(vestibulum+3canales semicirculares-rovnovážné receptory)

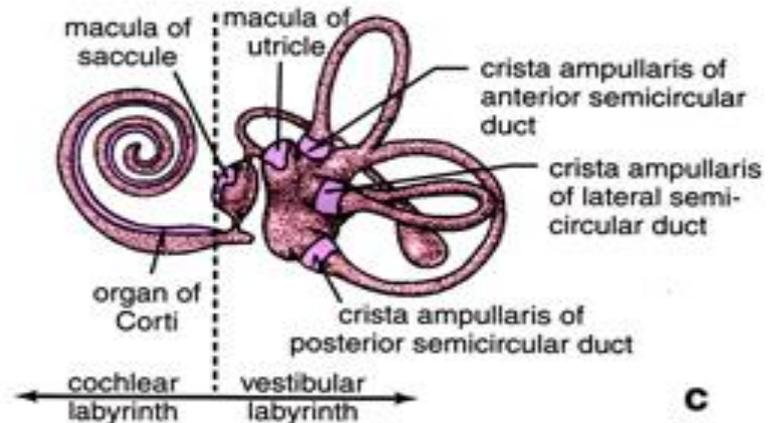
Kostěný labyrint

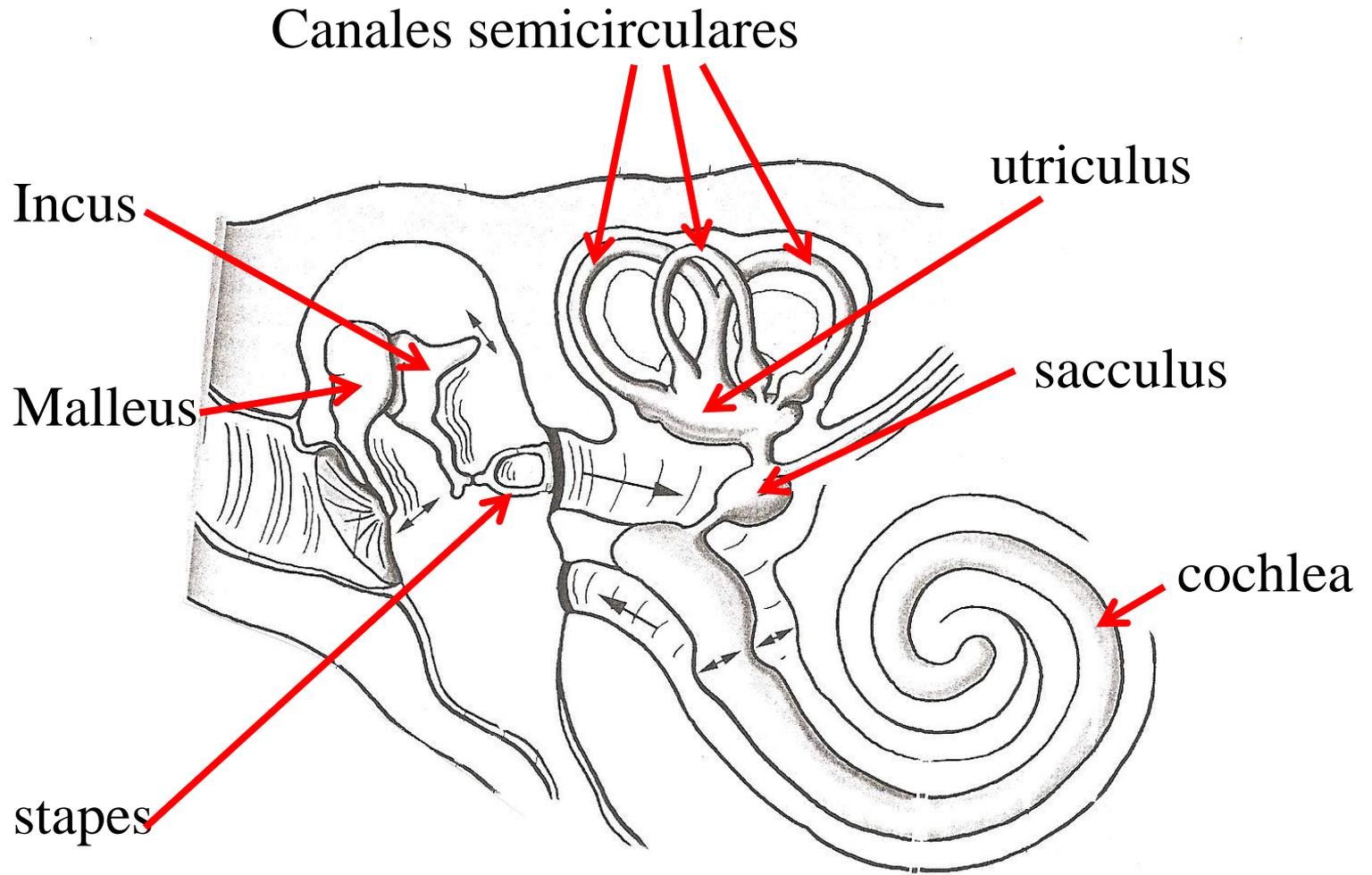

Perilymfa – modře

Blanitý labyrint – uvnitř endolymfa

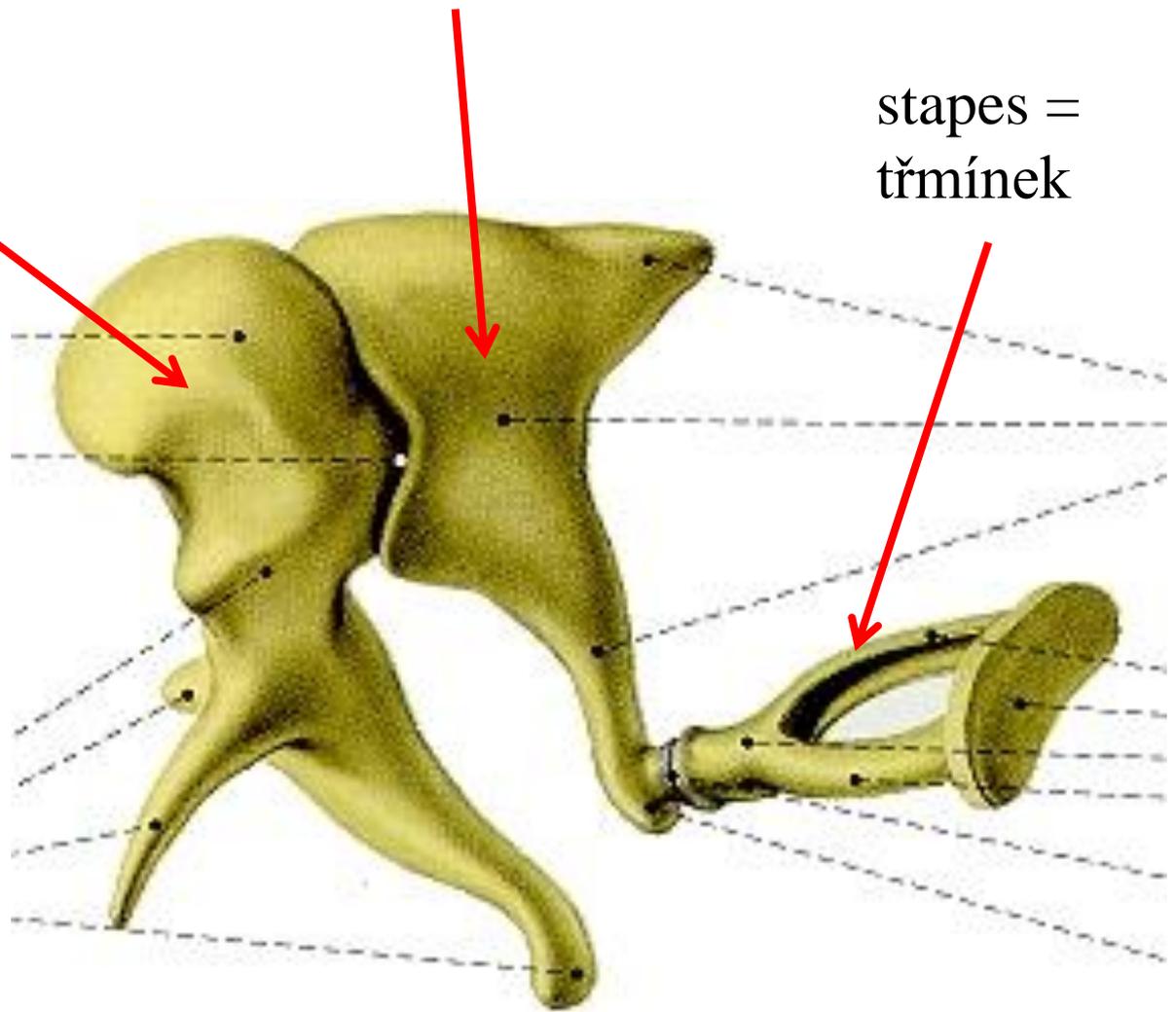

maleus = kladívko

incus = kovadlinka

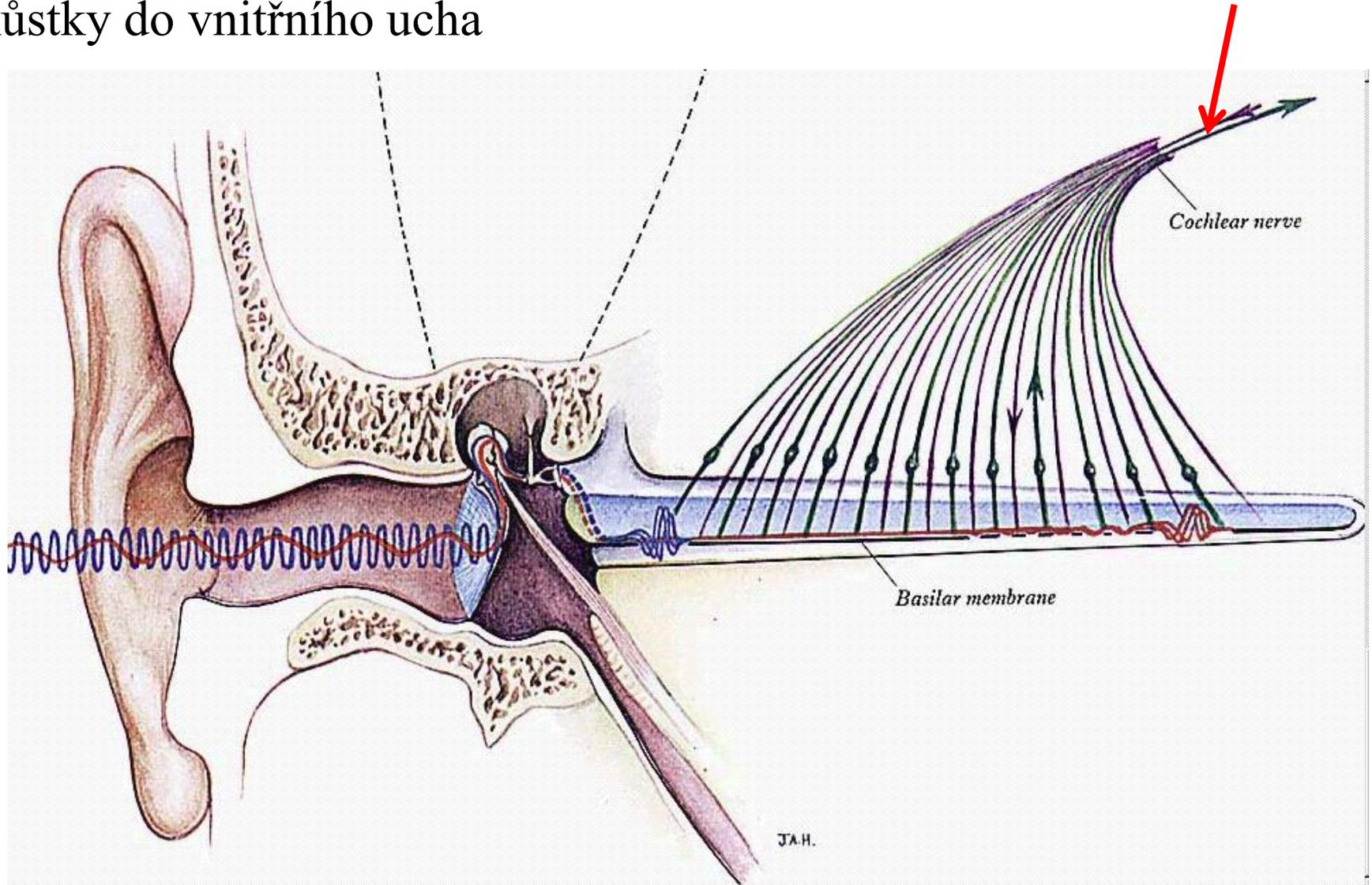
stapes =
třmínek

Proces vnímání zvuku

Přenos vibrací z bubínku přes sluchové kůstky do vnitřního ucha

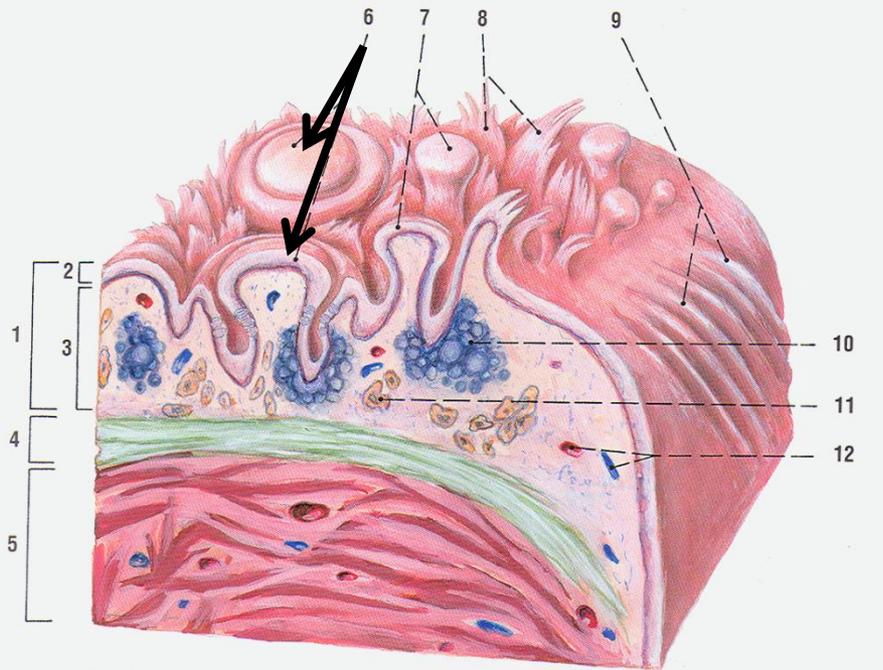
pars acustica n.VIII.

Chuťové ústrojí

Sliznice jazyka

papillae valatae

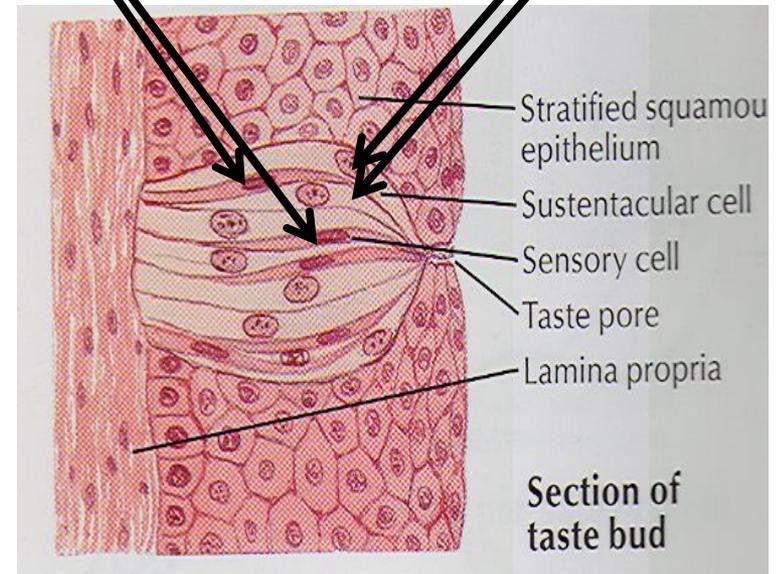

Obr. 26. SCHEMATICKÝ ZVĚTŠENÝ MODEL STAVBY JAZYKA

- 1 sliznice
- 2 epitel
- 3 slizniční vazivo
- 4 aponeurosis linguae
- 5 svalovina jazyka
- 6 papillae vallatae s chuťovými pohárky

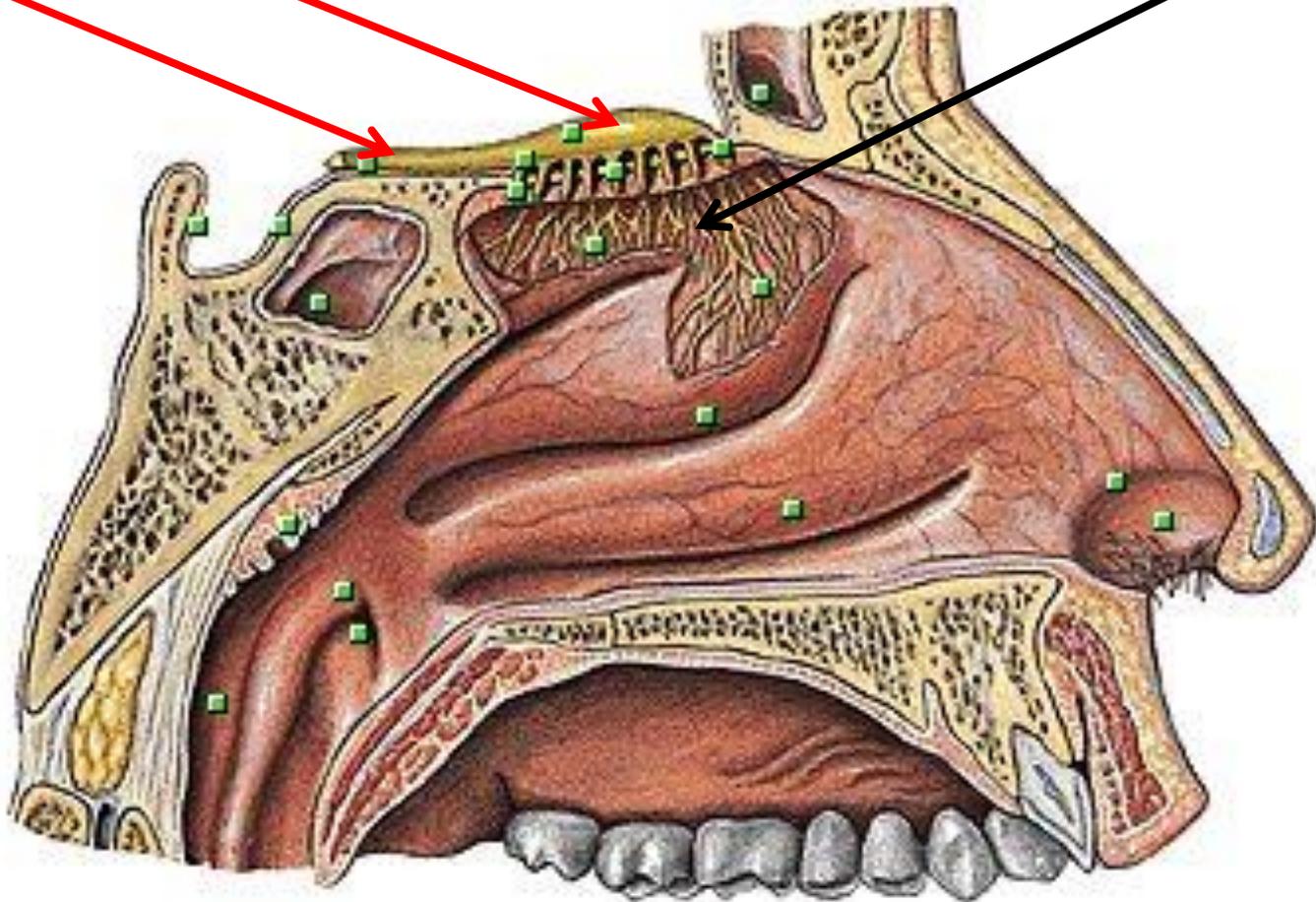
- 7 papillae fungiformes
- 8 papillae filiformes
- 9 papillae foliatae
- 10 uzlík lymfatické tkáně
- 11 slinné žlázy jazyka
- 12 krevní cévy

chuťový pohárek „chuťové“ a podpůrné buňky

Čichové ústrojí

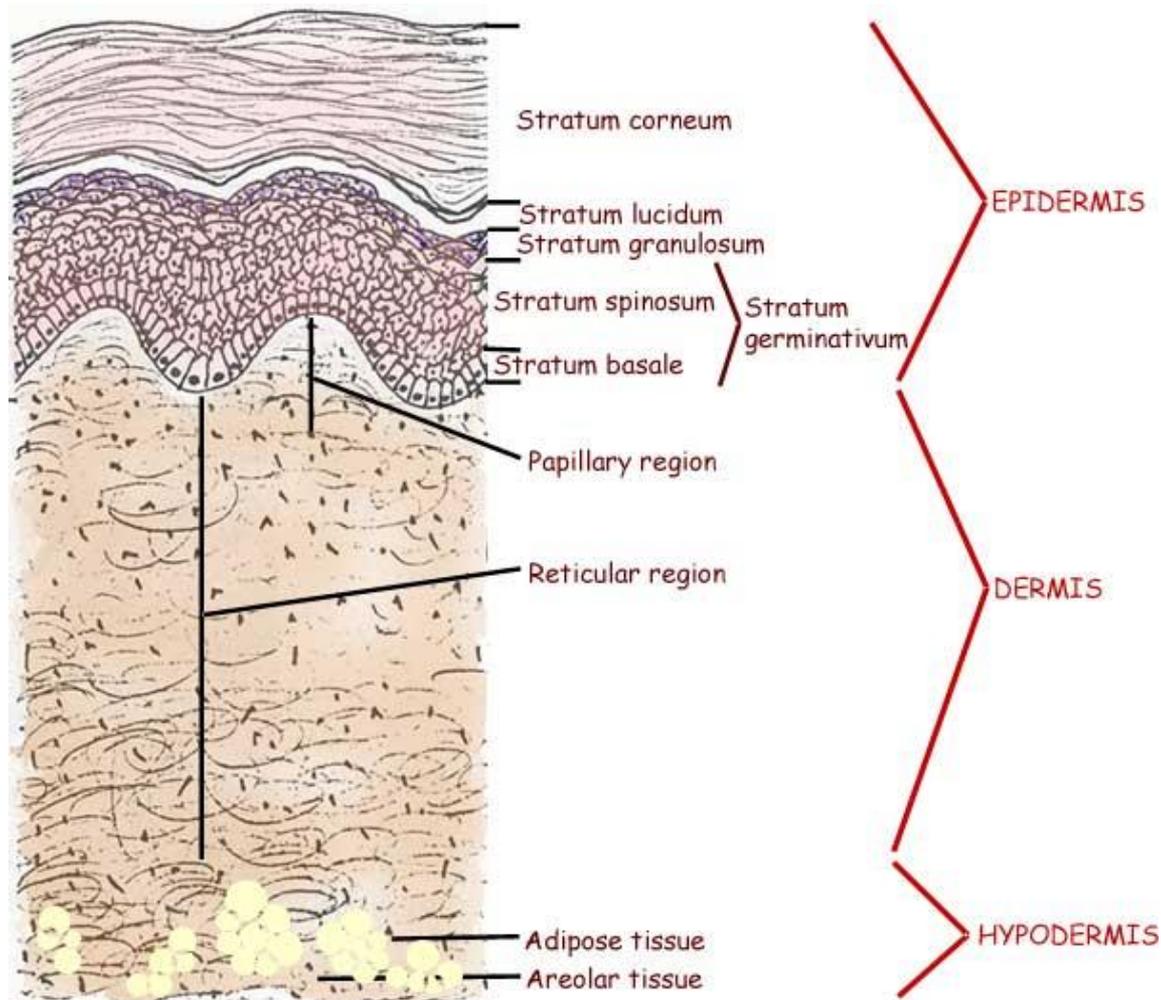
Tractus et bulbus olfactorius cavum nasi
filla radicularia nervi olfactorii

Kůže - cutis

- Pokožka - epidermis
- Škára - dermis (corium)
- Podkožní vazivo - tela subcutanea
- Povrchová fascie - fascia superficialis

Vrstvy kůže - diagram (histologie)

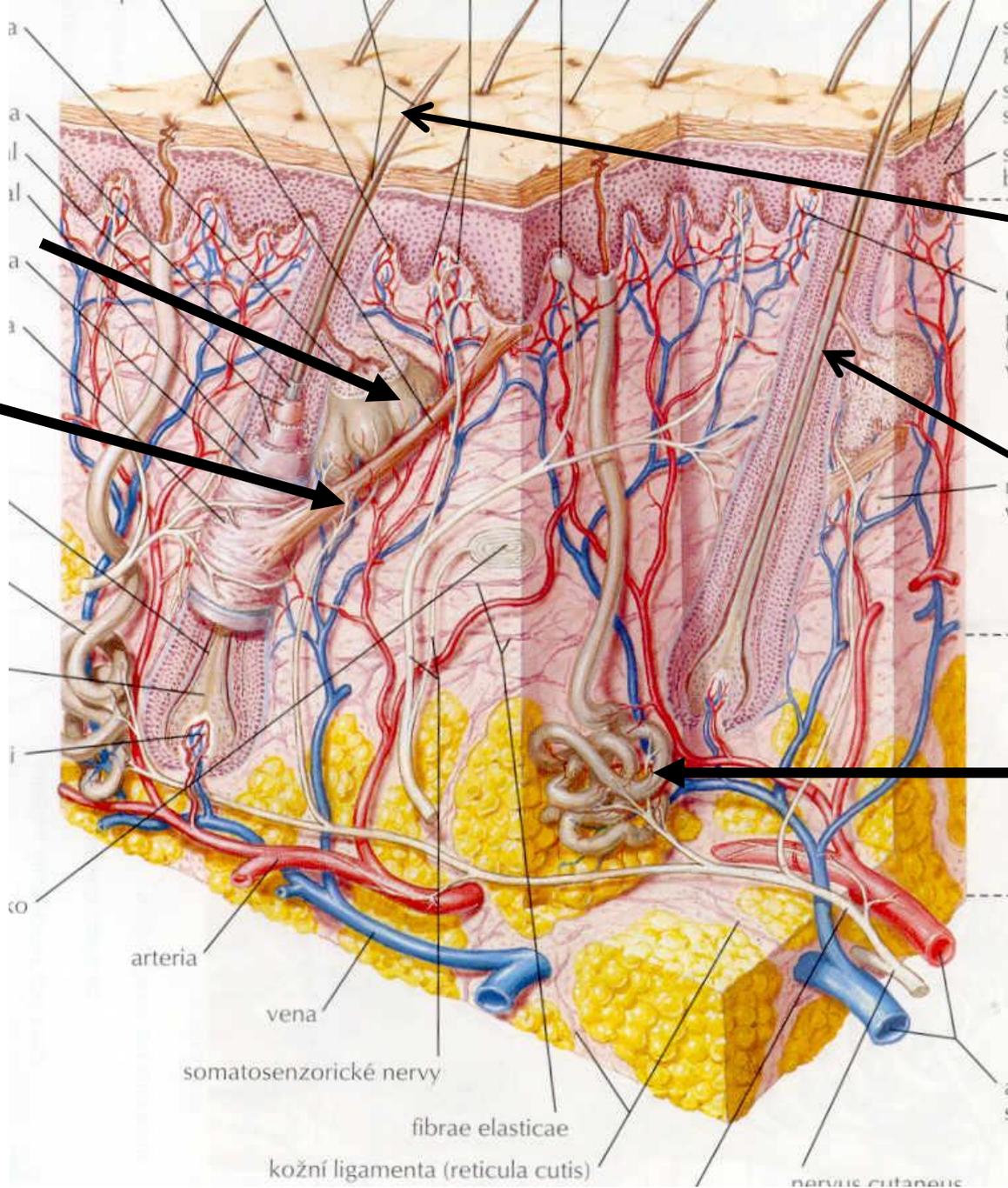
Mazová
žláзка

m.
arrector
pili

Pilus(chlup)

Scapus(vlas)

Potní
žláza

arteria

vena

somatosenzorické nervy

fibrae elasticae

kožní ligamenta (reticula cutis)

nervus cutaneus

Přídavné kožní orgány

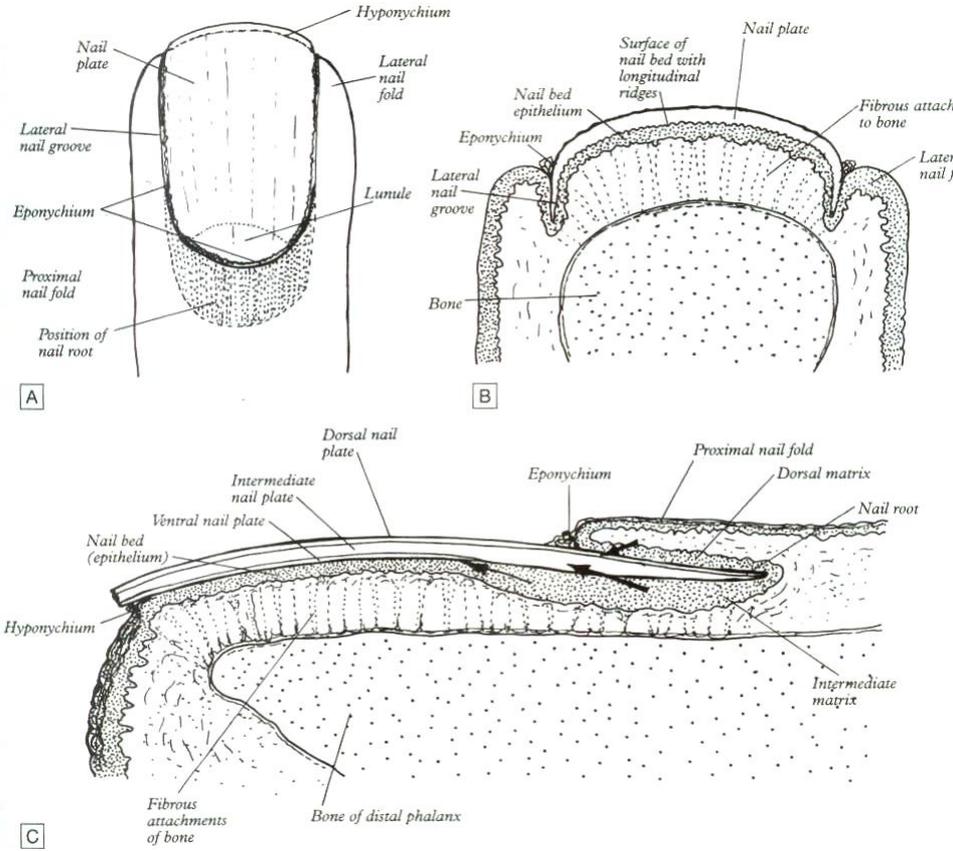
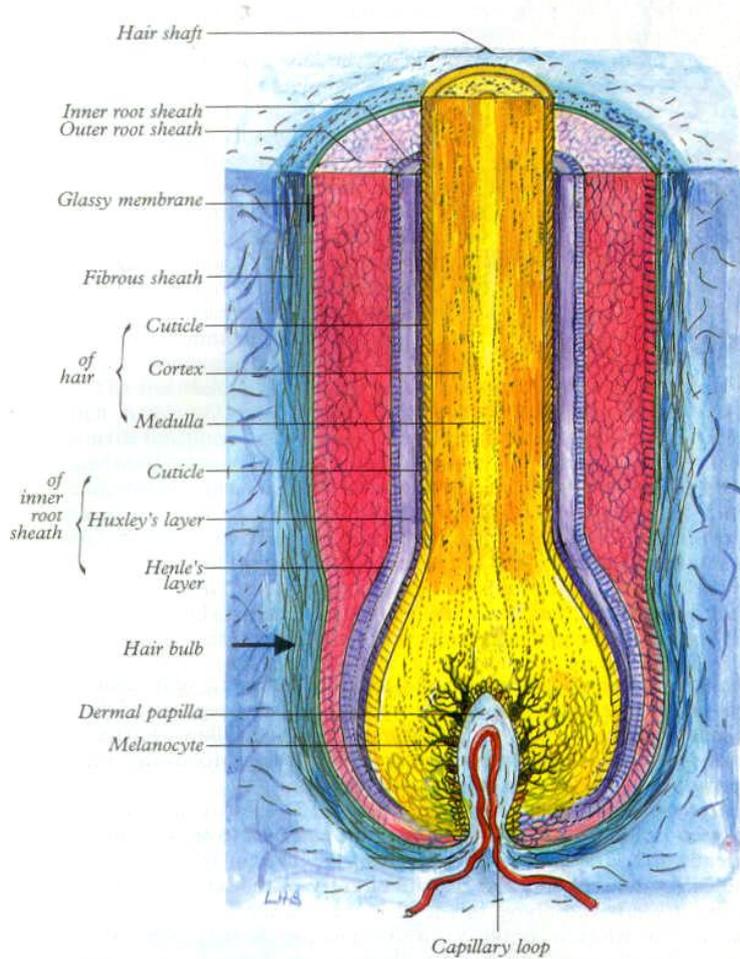
Kožní adnexa – deriváty epidermis
-chlupy, vlasy, nehty

-žlázky - potní, mazové, apokrinní (pachové)

- Mamma
-modifikovaná apokrinní žláza

vlas – scapus

nehet – unguis

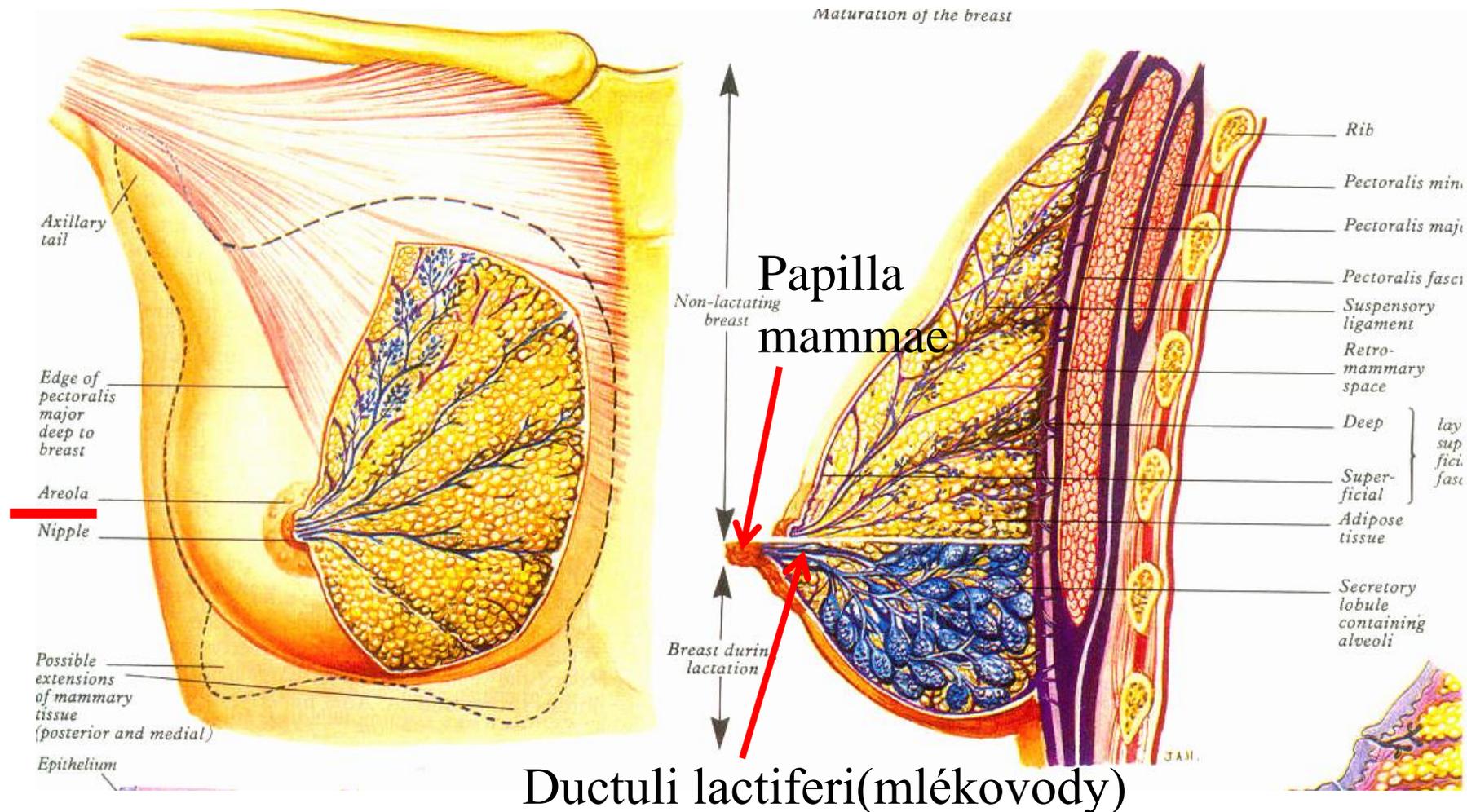
Druhy ochlupení

- Primární - lanugo (intrauterinní vývoj) P.
- Sekundární - pili, capilli, cilia, supercilium
- Terciální
 - 1.celkové - v typických lokalizacích, více u mužů
 - 2.lokální - hirci, pubes, barba, tragi, vibrissae, sinusové (hmatové) chlupy

Druhy kožních žlázek

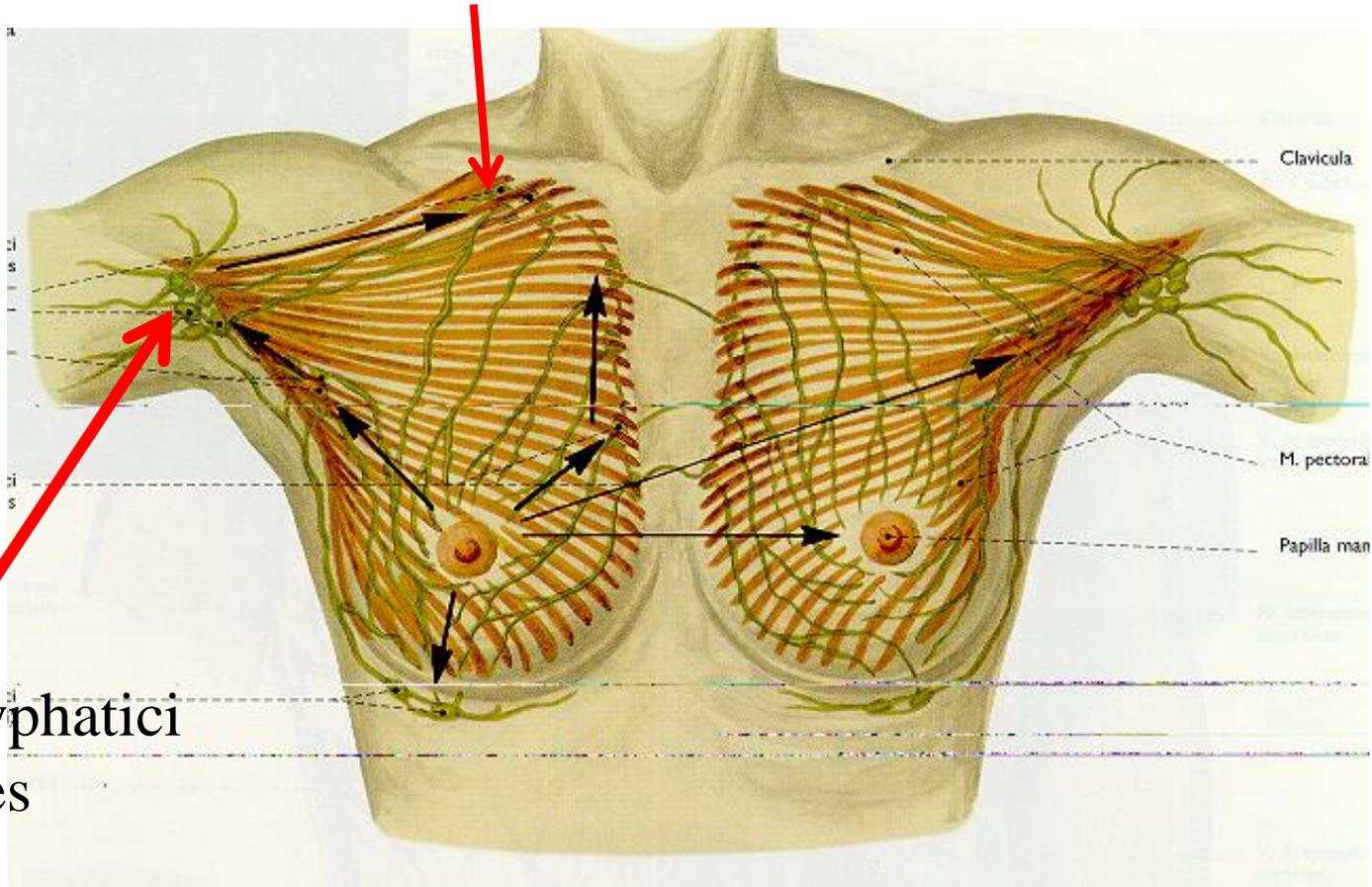
- Glandulae sudoriferae = potní
 - axillares
 - ciliares (Molli)
 - ceruminosae (zvukovod)
 - nasales
 - circumanales (i jinde v pubes)
- Glandulae sebaceae = mazové
 - u kořene chlupů i nezávisle
 - gl. tarsales (Meibomi)

Mléčná žláza - stavba prsu

Odtok lymfy z prsu – šíření metastáz

Nodi lymphatici supraclaviculares

Nodi lymphatici
axillares